

Фантазі ВІТ

журнал твого виміру

Джордж Мартін
Овен Колфер
Артем Чапай
Віталій Климчук

Шармкон: фантастична
Ірландія

Артеміс Фаул: August
Potestas Est

Аватар: легенда про
Корру

Вбивчі хроніки
Джорджа Мартіна

На мурах магії: чарівні
замки України

Магічні школи: на
платформі 9^{3/4}

СВІТ ФЕНТЕЗІ

№9 (10). Вересень 2014
Видається з вересня 2013 року

РЕДАКЦІЯ

Засновник і головний редактор
Вікторія Ваколук

Заступник головного редактора
Артем Острожинський

Літературний редактор
Ярослава Зуєнко

Коректор
Влада Соловійова

Дизайн та верстка
Оксана Пронько,
Вікторія Ваколук

Фотограф
Влада Соловійова

Над номером працювали:

Вікторія Ваколук,
Інна Ковалишена,
Артем Острожинський,
Оксана Пронько,
Влада Соловійова

На обкладинці:
Кам'янець-Подільська фортеця
Фото: © Влада Соловійова

При підготовці номеру було використано матеріали Deviantart, постери та кадри з фільмів і серіалів.

© Світ Фентезі. Редакція залишає за собою право на літредагування та коректуру надісланих матеріалів при їх підготовці до публікації без узгодження з автором. Редакція може не поділяти точку зору автора. Відповідальність за достовірність фактів, імен, дат та інших відомостей несуть автори публікацій.

Електронна пошта:
svit_fantasy@ukr.net

ЗМІСТ

4 **ФЕНТЕЗІЙНИЙ КАЛЕНДАР**

6 **НОВИНКИ ЛІТЕРАТУРИ**

10 **НОВИНКИ КІНО**

12 **ПАЛАНТИР**

МАГ-КОРЕСПОНДЕНТ

18 Шамрок приносить удачу

ІНТЕРВ'Ю

24 Артем Чапай: «Я пишу про те, що пережив».

ЧОРНИЛЬНІ ЧАРИ

28 Артеміс Фаул: сильніше за золото

32 **НАДСЕРІАЛЬНЕ**

34 Мерлін: чарівник — слуга долі

АНІМАЦІЯ

40 Аватар: легенда про Корру

ТВОРЧІ ХРОНІКИ

46 Джордж Мартін: «Пісня Льоду та Полум'я»

68 «Світ фентезі» один рік!

ТЕМАТИЧНЕ КОЛО

48 На платформі 9^{3/4}: магічні навчальні заклади

TERRA FANTASTICA

56 На мурах магії

МАЙСТЕРНЯ

64 Стрілки-хрустики «Опівнічні»

67 Стрілки-хрустики: рецепт Захарри

70 **ПРАТЧЕТТІВКА**

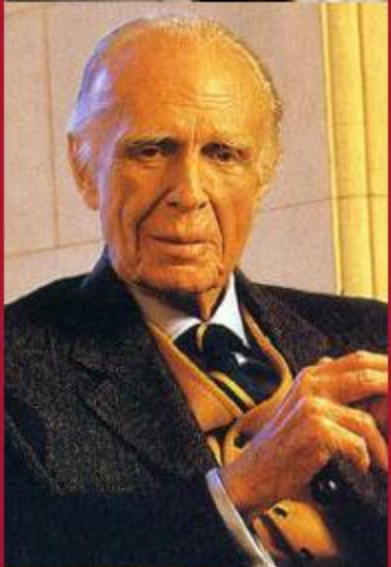
ЧИТАЛЬНЯ

72 «Марта і Годинникар» Анастасія Шнайдер

77 «Вогні святого Ельма» Анастасія Шнайдер

85 «Кішка грається з дитиною» Людмила Лавренєва

Вересень

1 вересня

5 років тому вийшла друком книга «У вогні», друга частина трилогії «Голодні Ігри» американської письменниці **Сюзанни Коллінз**. Антиутопія про сімнадцятирічну Катніс Евердін, що замість сестри взяла участь у кривавих іграх Капітолію, вразила читачів у всьому світі. У 2013 році вийшла в прокат друга частина однойменної кінотрилогії.

*Ми — вуглини, що їх важке існування перетворило на перли.
Наша краса зростає з болю.*

9 вересня

80 років тому народився **Ясутака Цусуй**, японський письменник-фантаст, новеліст і актор, член японської Спілки письменників-фантастів і ПЕН-клубу. Видавав свій фантастичний журнал, там же дебютував зі своїми науково-фантастичними оповіданнями, згодом його твори були відзначені багатьма літературними преміями з фантастики, а також були перекладені англійською, німецькою, російською та іспанською мовами. Найвідомішими роботами Цусуя є «Що побачила покоївка» (1990), «Король полюсу» (1990), «Пекло» (2008), «Дівчина, що стрибала крізь час» (2011), «Паприка» (2013).

*Якщо хтось запізнюється на домовлений час,
ти ж побіжиш йому на зустріч?*

15 вересня

100 років тому народився **Адольфо Бйой Касарес**, аргентинський письменник-фантаст та перекладач. Добрий друг Хорхе Луїса Борхеса, з яким навіть разом певний час видавав журнал і написав кілька оповідань у співавторстві. Найвідомішими роботами Касареса є «Винахід Мореля» (1940), «Спати на сонці» (1973), «Книга Небес і Пекла» (1960, разом із Хорхе Луїсом Борхесом).

Можливо, усі ці гігієнічні зусилля — старатися нічого не чекати — трохи смішні. Нічого не чекати, щоб не розчаруватися, не ризикувати; вважати себе мертвим, щоб не померти.

19 вересня

5 років тому відбулася прем'єра другого сезону телесеріалу «**Пригоди Мерліна**», британського серіалу про Артура та його радника-чарівника від телеканалу BBC. За сюжетом, Мерлін — чаклун, за збігом обставин стає слугою принца Артура, якого дуже не любить за його пихатість, але згодом вони заприятелюють. Серіал налічує 5 сезонів і транслювався з 2008 по 2012 роки.

Іноді наш вибір переслідує нас.

22 вересня

35 років тому народився **Віталій Климчук**, український письменник та психолог, автор фентезійного роману «Рутенія» (2011), відзначеного дипломом «Вибір видавців» на конкурсі «Коронація слова – 2011».

Перший крок до зла — це служити собі, власним забаганкам.

ВАРВАРИ!

конкурс фантастичних оповідань

01/09/14 - 11/10/14

Конкурс короткої фантастичної прози
проводить літературне об'єднання «Зоряна фортеця»

ВАРВАРИ

Варвари бувають всякі — хрестоматійно-фентезійні, космічні, кіберпанківські, стімпанківські, взагалі усілякі неформали, бунтарі та гонимі. Вітаються колоритні персонажі, незвичний побут і традиції, варварські технології, перемоги над монстрами, законами та імперіями.

Крім!

<http://starfort.in.ua/page/barbarians>

Обсяг конкурсної роботи від 10 до

30 тисяч знаків з пробілами

Мова українська

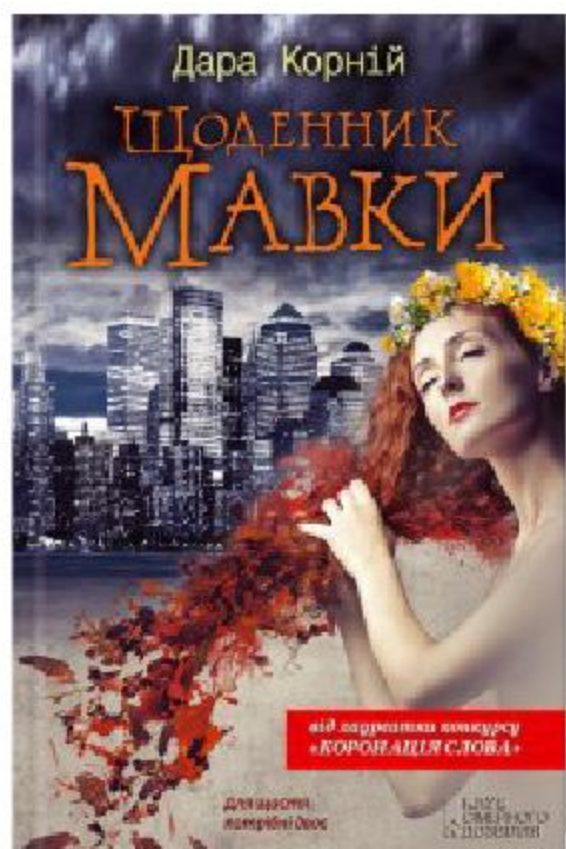
Формат фантастичне оповідання

Прийом творів: 01.09 — 11.10

Голосування:

Перший тур: 12.10 — 18.10

Другий тур: 19.10 — 25.10.

Щоденник мавки

Дара Корній

КСД

Історія-притча. Історія-легенда. Історія-кохання. Вчора вірна віддана дружина, котру підло зрадили, перетворюється на жінку, яка легко зваблює чоловіків і розбиває їхні серця. Одружений зі своєю Музою успішний художник після розлучення тікає від світу у самотність, щоб більше не розчаровуватися в людях... Успішна, але бездітна жінка, відпустивши чоловіка до іншої, яка народила йому дитину, стає алкоголичкою-бомжихою... Молода закохана дурпа готова закласти душу рідній матері тільки для того, щоб бути поруч з тим, кого любить більше від життя. Заможний мужчина за допомогою найманця-ловеласа і непристойно великих грошей намагається купити любов тієї, в яку закохався... Хто і кого може і має врятувати? І хто кому Мавка, Чугайстер та вовкулака?

Антологія української готичної прози

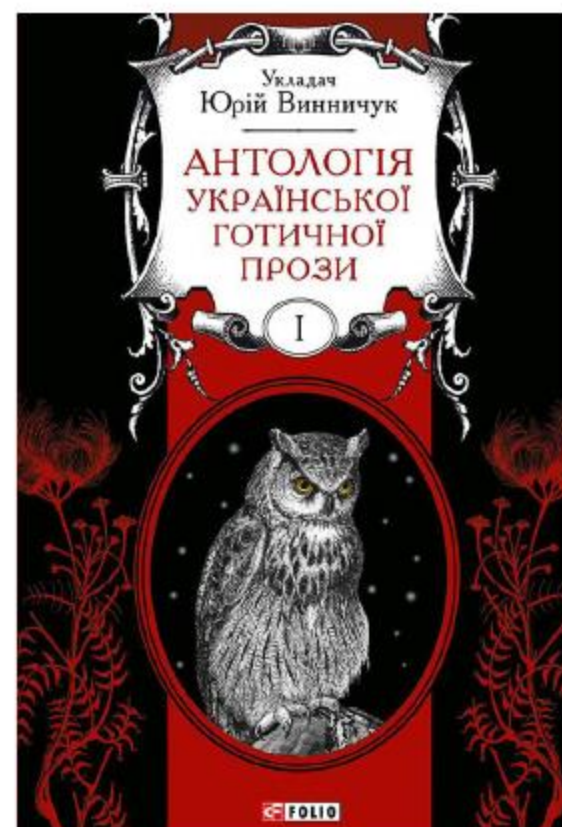
Укладач **Юрій Винничук**

Том I

Фоліо

Готична, або романтична, фантастика в Україні виникла на основі давньої української літератури і народної міфології. Романтики захоплювалися казками й містикою, і згодом міфічні істоти заповнили українську поезію і прозу. Українська народна демонологія набула такої популярності, що захопила не тільки українських, а й російських та польських письменників. Але ані в Росії, ані в Польщі не існувало такого багатства міфологічних образів і сюжетів.

У цій книжці українську моторошну прозу XVIII - XIX сторіч представляють твори Григорія Квітки-Основ'яненка, Івана Барщевського, Михайла Чайковського, Івана Гавришкевича, Пантелеймона Куліша, Володимира Росковшенка, Євгена Згарського, Леопольда фон Захер-Мазоха, Наталі Кобринської та багатьох інших авторів.

Антологія української готичної прози

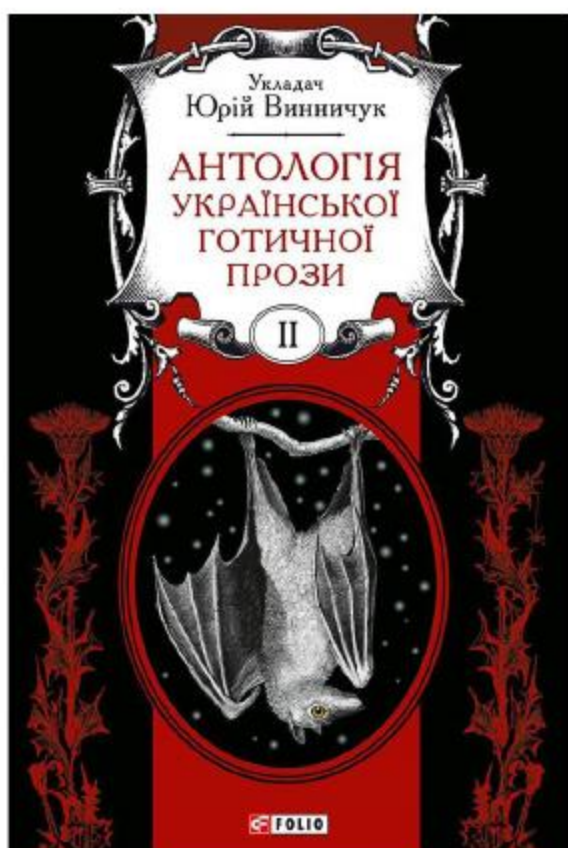
Укладач **Юрій Винничук**

Том II

Фоліо

Моторошна, або готична, проза – зараз один з найпопулярніших жанрів фантастики. Вона має глибокі коріння, але як жанр розквітла в Європі у XVIII сторіччі. Класична готична проза в кожній європейській літературі виглядає по-різному. Особливістю ж слов'янських літератур є те, що надприродне зображається з великою дозою гумору і тяжіє до фольклорного тлумачення фантастичних подій та образів.

Том, який ви зараз тримаєте у руках, присвячений готичній прозі XX ст. і обіймає творчість письменників, які творили на початку сторіччя, у міжвоєнний період та в діаспорі. Сюди увійшли твори Івана Франка, Василя Стефаника, Гната Хоткевича, Надії Кибальчич, Антіна Крушельницького, Наталени Королеви, Гната Михайличенка, Софії Яблонської та багатьох інших.

Душниця

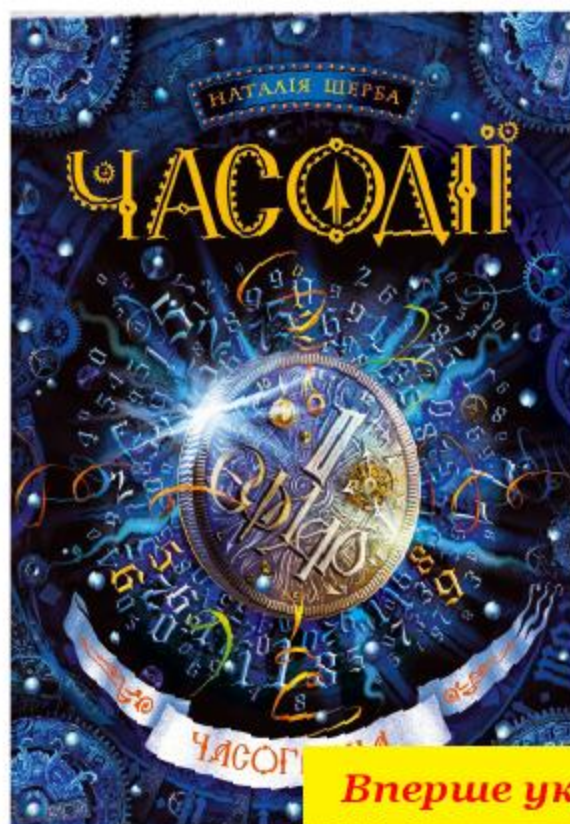
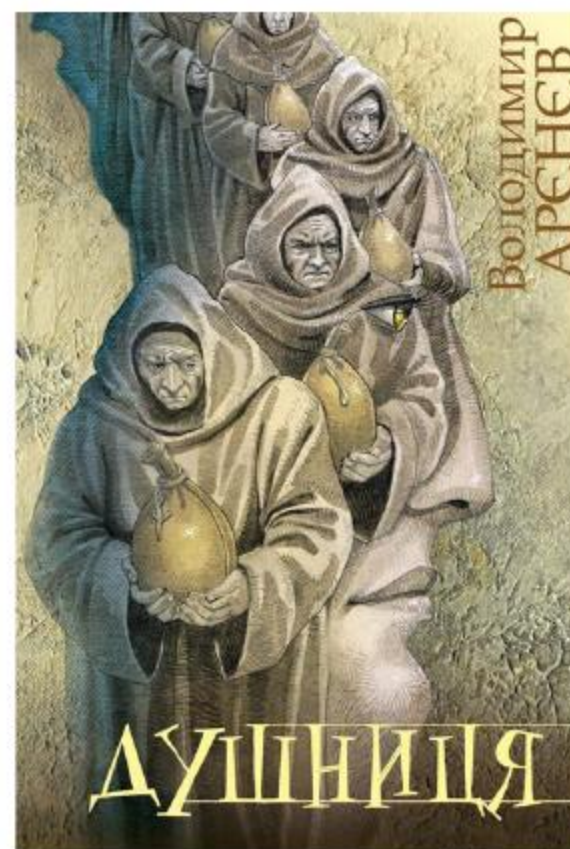
Володимир Аренев

Видавничий дім «Киево-Могилянська академія»

Це місто дуже схоже на наше. Тут є мобільні телефони, інтернет, літаки, телевізори... Школярі так само люблять прогулювати уроки, а батьки часом занадто зайняті собою. Вся різниця — повітряні кульки, які можна частіше побачити на вулицях та в будинках. А все тому, що в них після смерті прийнято зберігати душі близьких людей.

В них — або в величезній древній вежі, яка називається душницею.

Повість перевидана в новій авторській редакції та ілюстраціях художника Олександра Продана. «Душниця» Володимира Аренева відзначена премією «Горизонти фантастики» як найкраща книга 2014 року.

Часограма

Наталія Щерба

Серія «Часодії», книга V
Видавничий дім «Школа»

Часодійний світ хвилюється: Дух Астрагор, ворог ефларських часівників, повернувся в несподіваному образі та прагне помсти. Нортон Огнев кинув йому виклик, і Васирина хоче допомогти батькові. Разом із друзями вона намагається розгадати таємницю іржавого уламка, знайденого в Розколотому замку, вчиться нових часодійних хитрощів і відкриває для себе незвідані таємниці керування Часом.

На ключників чекають небезпечні й захопливі пригоди, перші втрати, запекла боротьба та зустріч зі справжнім злом. Васирина має зробити важкий вибір, розгадати найважливішу таємницю в її житті. Чи впорається вона з неймовірною відповідальністю, яка зненацька впала на її юні плечі?

Фантастичні звірі і де їх шукати

Ньют Скамандер

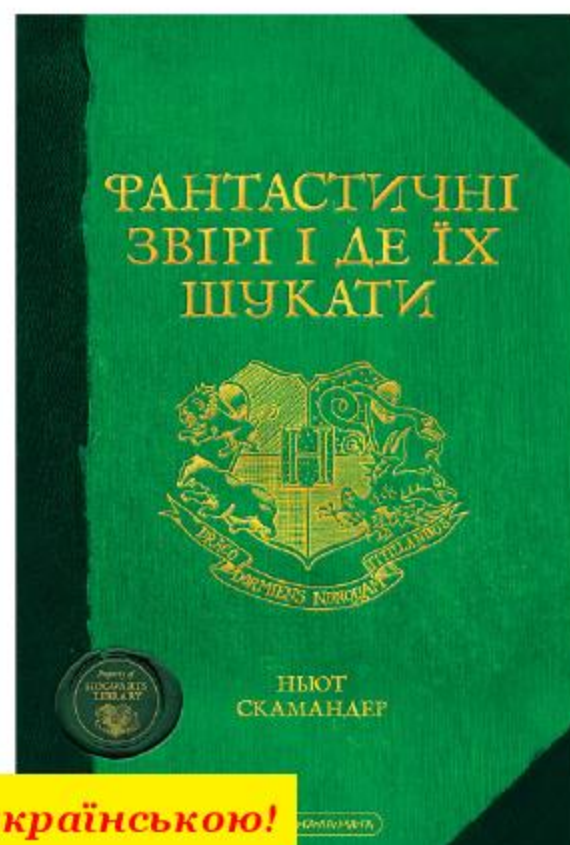
Джоан Ролінг

А-Ба-Ба-Га-Ла-Ма-Га

Жодна чаклунська родина в країні не обходиться без примірника «Фантастичних звірів». Відтепер магли теж матимуть нагоду дізнатися, де живе квінталап, що їсть пухканець і чому не варто залишати молоко для кнарла.

Кошти з продажу цієї книжки віддадуть у фонд «Comic Relief», а отже, всі ті гривні й галеони, які ви сплатите за неї, створять чари, потужніші за будь-яку чаклунську магію. Якщо ж і це не переконає вас розлучитися з грішми — що ж, тоді можу лише сподіватися, що принаймні якийсь перехожий чаклун, побачивши, як вас атакує мантикор, виявить більше чуйності.

Албус Дамблдор

Вперше українською!

Червона зона

Артем Чапай

Нора-друк

Головний герой роману – молодий журналіст Антон Ципердюк, який живе у світі, поділеному на багаті безпечні “зелені зони” й бідні незахищені “червоні”. Випадково вчинивши злочин, Антон вимушений тікати на територію червоної зони, якої боїться й уявлення про яку має лише зі ЗМІ. Налаштований на найгірше, він саме в цьому середовищі людей, які мають репутацію лузерів, знаходить найкращих друзів і кохану.

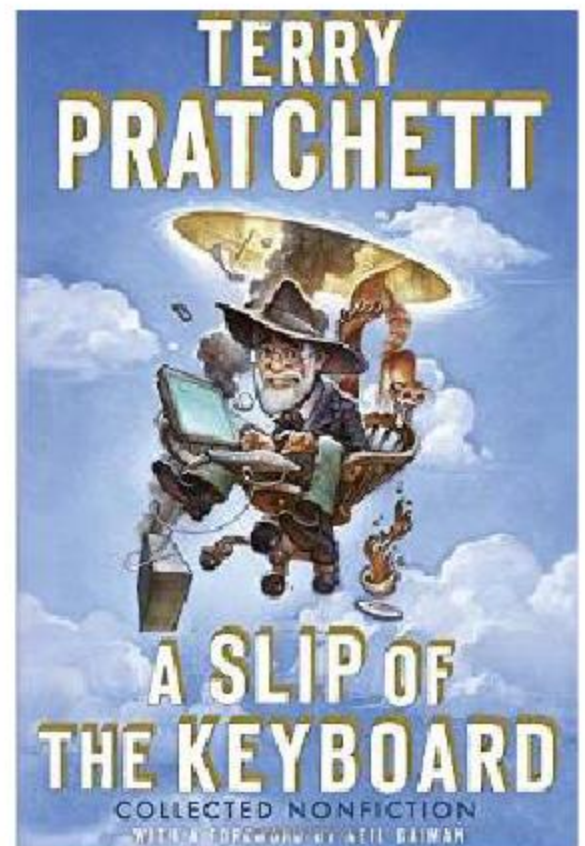
Дія роману відбувається в Києві недалекого майбутнього, проте більшість описаних речей характерні для сучасної України. У книзі ці проблеми доведені до нового рівня: погані дороги стають дедалі гіршими, будинки перетворюються на багатоповерхові слами, власники крутих електронних гаджетів стикаються з браком чистої води. Антон із новими друзями бореться проти забудовників, що виселяють людей із домівок під приводом “розвитку” міста. Він стикається з тортурами в так званих правоохоронних органах. Людей ділять на перший і другий сорт, і між ними виростає стіна, котру охороняють озброєні найманці. Усе це – в суспільстві, що називає себе демократичним.

Ковзання клавіатурою

(A slip of the keyboard)

Террі Пратчетт

Doubleday

Террі Пратчетт заслужив місце в серцях читачів у всьому світі за його бестселер «Плаский світ» - але в останні роки він став не менш відомий і шанований як громадський діяч, що звертає увагу на необхідність подальших наукових досліджень хвороби Альцгеймера та як борець за права тварин. «Ковзання клавіатурою» вперше об'єднує кращі приклади не фантастичних творів Пратчетта, серйозних і сюрреалістичних: від роздумів про гриби і до того, що значить бути письменником (і чому бананове дайкірі таке важливе); від спогадів про бабусю Пратчетта до спекуляції в любовному житті Гендальфа, і пристрасної оборони речей, що дорогі йому.

При всьому гумору і людяності, які зробили його романи популярними, ця колекція показує з-за куліс «Плаского світу» Пратчетта, який говорить за себе - чоловіка і хлопчика, бібліофіла і комп'ютера Комп'ютерника, чемпіона капелюхів, орангутангів і Гідності Вмираючого.

Залізне випробування

(The Iron Trial)

Голлі Блек, Касандра Клер

Серія «Учительство», книга I

Scholastic Press

Більшість дітей ладна на все, щоб пройти Залізне випробування. Але тільки не Каллум Хант. Він прагне його провалити. Батько попереджав триматися подалі від магії. Якщо йому вдасться пройти випробування і Вчительство це зарахує, хлопець упевнений, що нічим добрим для нього це не закінчиться. Тож він намагається найкраще робити найгірше — провал за провалом.

Та Вчительство чекає на нього — місце, що є сенсаційним і зловісним, темно пов'язане з його минулим і звивистим шляхом його майбутнього. Залізне випробування це тільки початок, найбільше випробування ще попереду...

ВПЕРШЕ В УКРАЇНІ!

СФ АЛЬМАНАХ ФЕНТЕЗІЙНИХ ФАНФІВ

Якщо ви фікрайтер, пишете українською і на фентезійну тематику — надсилайте свої твори з поміткою «СФ альманах фанфікшн», підписом автора й оформленою «шапкою» на пошту журналу svit_fantasy@ukr.net

ШАБЛОН ОФОРМЛЕННЯ ШАПКИ:

- Назва
- Автор
- Фендом
- Дисклеймер (У дисклеймері автор дає попередження, що герої і світ належить автору книги, по мотивах якої написаний фанфік, а також нагадує, що фік писався не з метою заробітку, а суто задля задоволення свого і читачів)
 - Персонажі (і/або пейрінг)
 - Жанр (екшн, гумор, пародія, романтика і т.д.)
 - Рейтинг (G, PG, PG-13, R)
 - Короткий зміст (саммарі)

Твори приймаються на тематику будь-яких фентезійних фендомів! Надсилайте лише завершені фанфи!

Величезне прохання знайти бету або вчитати свій твір, щоб не було помилок.

Увага! Обмеження за рейтингом: не приймаються NC-17, NC-21, а також слеш чи фемслеш. Дякуємо за розуміння!

РОБОТИ ПРИЙМАЮТЬСЯ ДО 15 ЛИСТОПАДА

Париж: місто мертвих (As Above So Below)

Прем'єра в Україні: 4 вересня

Країна: США

Жанр: триллер, жахи

У головних ролях: Пердіта Вікс, Бен Фельдман, Едвін Ходж

Лабіринти древніх катакомб пролягли під сучасним Парижем, в них знайшли прихисток численні заблукалі душі і тіла. Група молодих археологів вирушає в глибини міста на пошуки загубленого скарбу. Правда, яку вони з'ясують серед моторошного підземелля і гір людських кісток, буде шокуючою. Подорож у МІСТО МЕРТВИХ відкриє шлях демонам, які живуть в кожному з нас...

Сигнал (The Signal)

Прем'єра в Україні: 11 вересня

Країна: США

Жанр: фантастика, триллер

У головних ролях: Лоуренс Фішберн, Брентон Туейтес, Олівія Кук

Історія про трьох студентів, які стали метою якогось змагання хакерів. Хлопців обманом змушують здійснити подорож до занедбаної хатини, що розташувалася акурат посеред пустелі. Щасливі дні закоханої пари несподівано закінчилися — хлопець захворів невідомою хворобою, і друзів прикриваючись цим намагаються ізолювати від усього світу, та їм вдається втекти. Чи врятують вони себе, чи не загублять весь світ?

Вовки (Wolves)

Прем'єра в Україні: 4 вересня

Країна: Франція

Жанр: бойовик, жахи

У головних ролях: Джейсон Момоа, Лукас Тілл, Джон Пайпер-Фергюсон

Кайдену Річардсу 18 років. Він - капітан студентської футбольної команди, який зустрічається з самою завидною дівчиною округу. Але одного разу прокинувшись вночі, він бачить, що його батьки по звірячому вбиті. Кайден розуміє, що це його рук справа - він перетворився на дикого вовка. У паніці Кайден біжить з міста, і знаходить притулок в невеликому містечку Вовчий Хребет, який оповитий ще страшнішими таємницями.

Той, що біжить лабіринтом (As Above So Below)

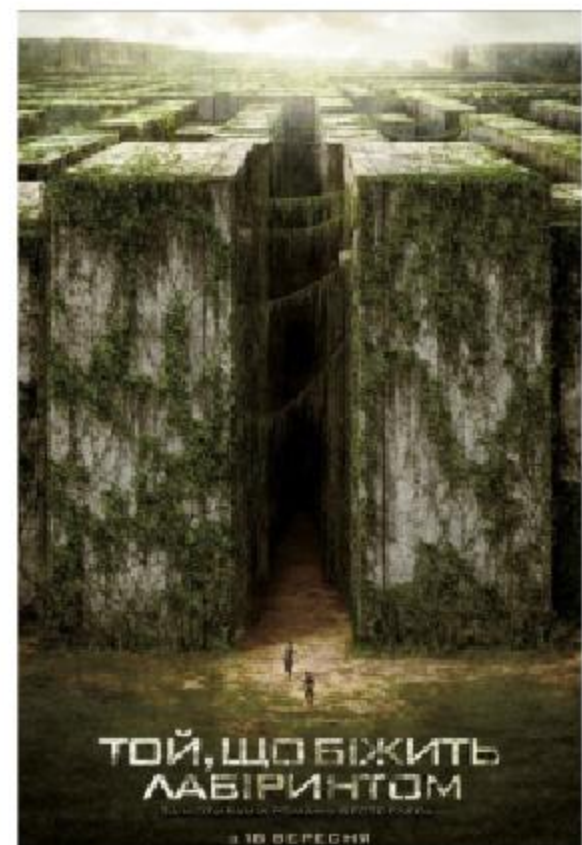
Прем'єра в Україні: 18 вересня

Країна: США

Жанр: детектив, триллер, бойовик, фантастика

У головних ролях: Ділан О'Брайен, Кая Скоделаріо, Уїлл Поултер

Головний герой - підліток Томас, який прокидається в ліфті, але нічого не пам'ятає, крім свого імені. Він виявляється серед 60 підлітків, що навчилися виживати в замкнутому просторі. Раз на 30 днів прибуває новий хлопчик. Оригінальна група хлопців проживає на «галявині» вже два роки. Вони годуються тим, що вдається виростити на землі, і намагаються знайти вихід з лабіринту, оточуючого їх місце проживання. Коли герої вже починають втрачати надію, з'являється дівчинка в стані коми, але з дивною запискою. Світ героїв починає змінюватися.

Дракула: невідома історія (As Above So Below)

Прем'єра в Україні: 2 жовтня

Країна: США

Жанр: бойовик, драма, жахи, фентезі

У головних ролях: Чарльз Денс, Сара Гейдон

Невідома історія кривавого правителя Румунії - графа Влада Дракули. Темні і жорстокі часи. Молодий і харизматичний граф змушений продати душу дияволу, щоб захистити свою землю і свою любов. Так на світ з'являється наймогутніший вампір, який і досі викликає страх і тремтіння. Містична епоха відьом, упирів і чаклунів уже восени на великих екранах!

Клуб Вінкс: таємниця морського дна (Winx Club: Il mistero degli abissi)

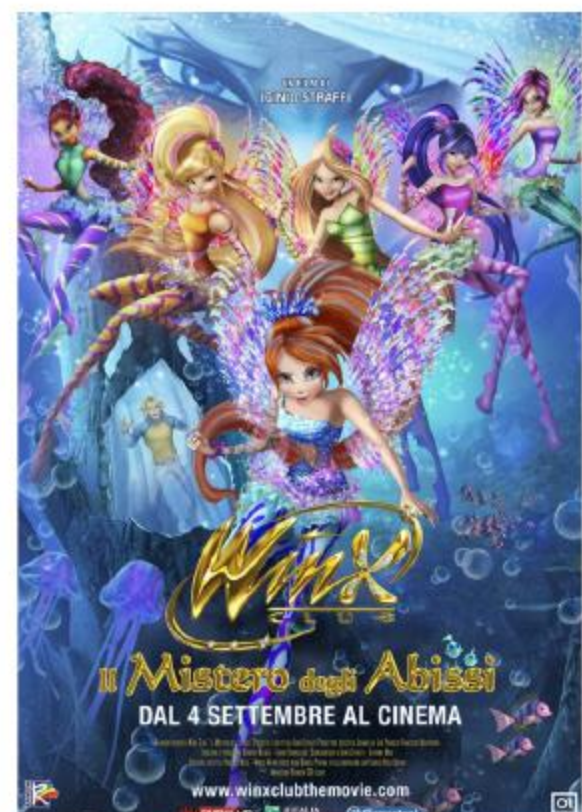
Прем'єра в Україні: 2 жовтня

Країна: Італія

Жанр: мультфільм

Це вже третій повнометражний мультфільм культового серіалу «Клуб Вінкс: Школа чарівниць» Іджіно Страффі, що отримав премію «Золотий ведмідь» і покорив увесь світ.

Цього разу безстрашним феям доведеться випробувати свої сили у підводному світі, та дізнатися, що приховує безмежне дно океану. Щоб порятувати родину і королівство їхньої подруги Лейли, феям доведеться здобути нову силу - сиреникс. Але вже п'ятнадцять років жодна фея не здобувала його, бо на могутніх здібностях могутнє закляття трьох відьом. Остання фея сирениксу - сестра Блум, напівпривид, яку полонили лихі Трікс...

f Володимир Аренев

27.03.2014

«Для нас — киян, що приїхали в Дублін на «Єврокон», — було дуже важливо, що вручення нагород (серед яких три отримали українці) співпало із Днем незалежності. Вважатимемо їх нашим крихітним подарунком країні».

Цьогоріч на Євроконі в Ірландії українські фантасти стали кращими у трьох різних номінаціях: Володимир Аренев кращий дитячий письменник наукової фантастики й фентезі, Олександр Продан — кращий ілюстратор, Ігор Сілівра — кращий дебют (за книгу «Цепелін до Києва»). Окрім євроконівських здобутків, у серпні повість Аренева «Душниця» отримала премію «Нові горизонти-2014» як краща книга року. Варто зазначити, що до Форуму видавців у Львові видавничий дім «Києво-Могилянська академія» підготував перевидання саме цієї повісті в ілюстраціях Олександра Продана.

t Стівен Кінг

03.08.2014

«Співаю бекап пісні «Gloria» разом із Брюсом Спрінгстіном. Лос Анджелес, 1997 рік, із Rock Bottom Reminders.» — ділиться Стівен Кінг раритетною світлиною у твіттері.

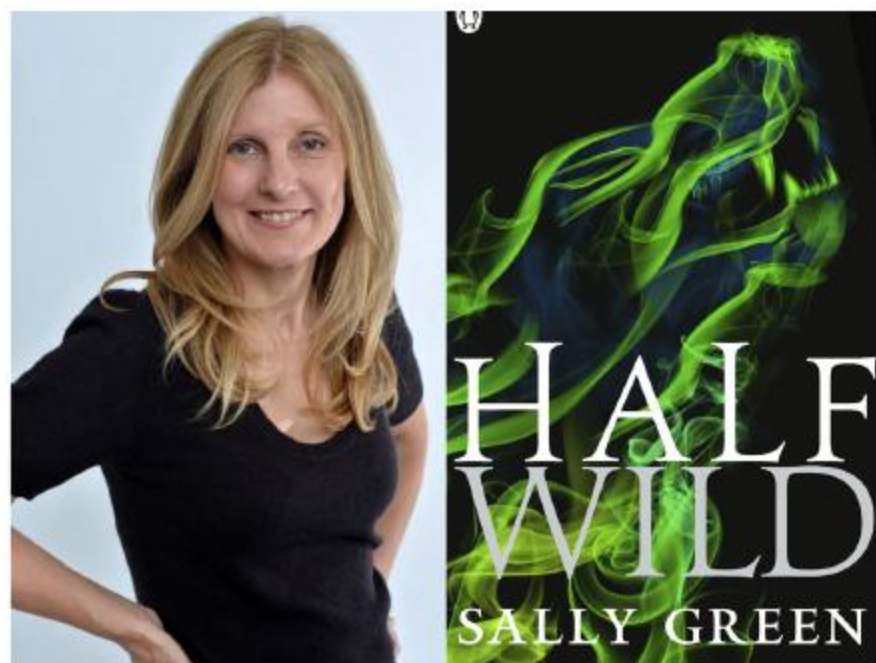
Rock Bottom Reminders — американський рок-гурт із письменників, сформований на початку 90-х. У різний час у складі гурту були Дейв Баррі, Стівен Кінг, Еммі Тан, Кеті Кеймен Голдмарк, Рідлі Пірсон, Скотт Туроу, Джоел Селвін, Джеймс Макбрайд, Мітч Елбом, Рой Блаунт-молодший, Барбара Кінгсолвер, Роберт Фалгем, Метт Грейнінг, Тед Бартимус, Грег Глес.

НАПІВДИКИЙ НАПІВЛИХИЙ

Перший роман британки Саллі Грін вже невдовзі отримає продовження: письменниця анонсувала про вихід другої частини трилогії. Книга матиме назву «Напівдикий», світова презентація запланована на 15 березня 2015 року.

Обкладинка виконана в такому ж стилі, що й до «Напівлихого», але тепер у чорно-зелених кольорах. Синопис до очікуваної новинки обіцяє нові випробування для головного героя: «Після зустрічі з невилковим батьком Маркусом і отримання трьох Дарів, які роблять його повноправним дорослим відьмаком, Натан, як і раніше, переховується. Він повинен знайти свого друга Габріеля та врятувати Анналізу з рук сильної чорної відьми Меркурії. Але спершу йому потрібно опанувати новий дар, дивну силу, яка може захлинути його. Тим часом, Соул О'Браєн захопив владу в Раді Білих чаклунів і розширює свою боротьбу проти чорного відьмацтва в Європі. Новосформований альянс з білих і чорних магів рішуче опирається йому. Втягнутий у заколот загадкової Чорної відьми Ван Даль, Натан починає воювати пліч-о-пліч зі старими друзями і старими ворогами. Але чи можуть вони довіряти один одному, чи не потрапить Натан у пастку?»

«Напівлихий» втрапив до книги Рекордів Гіннеса ще до друку: права на публікацію роману придбали у 36 країнах світу, в тому числі і в Україні («Видавництво Старого Лева»), чим він обійшов попереднього рекордсмена, «Казки барда Бідла» Джоан Ролінг (вони вийшли водночас у 25 країнах). Примітно, що це дебютна робота британської письменниці, яка не мала літературного досвіду і за професією бухгалтер. Літературні критики пророкують їй славу Сьюзанни Колінз і Джоан Ролінг, порівнюють «Напівлихого» із антиутопією «1984» Джорджа Орвелла.

«ВІДЬМАК» ЗНОВУ НА ЕКРАНАХ

Сагу про Геральта з Рівії знову чекає екранізація. Польський інститут кіно опублікував список пропозицій на екранізацію у рамках програми «Film Production», і серед інших стрічок запит режисера Томаша Багінського на «Відьмака».

Інформація відразу поширилася в інтернеті і вже невдовзі сам Багінський в інтерв'ю TVN 24 повідомив, що фільм знаходиться на стадії розробки, але відмовився надавати будь-яку інформацію до кінця

року. Згодом режисер все-таки поділився, що це буде повнометражний фільм (не анімація, на відміну від більшості його попередніх робіт), і ставка буде зроблена на гру акторів, а не а промальовку. Хоча нам обіцяють хороші спец ефекти, за які візьметься безпосередньо рідна студія Багінського, Platige Image.

Фанати Геральта і любителі RPG пам'ятають Багінського безпосередньо за роботу з відьмацькою сагою — саме він є автором вступних роликів до комп'ютерних ігор за мотивами творів Сапковського: The Witcher, The Witcher 2: Assassins of Kings та The Witcher 3: Wild Hunt (реліз перенесено на 2015 рік).

Томаш Багінський — відомий польський художник, режисер, аніматор та сценарист. Мріяв знімати фільми з самого дитинства, тому з вибором професії не вагався. Студентський мультфільм «Дош» дозволив влаштуватися на роботу в студію Platige Image, де він знімав рекламні ролики. Згодом прозаїчна робота набридла, і він зняв анімаційну короткометражку в 3D. «Собор» за мотивами однойменної фантастичної повісті Яцека Дукая вразила журі багатьох кінофестивалів і навіть була номінована на Оскар у 2003 році. Наступні мультиплікації він створював вже з командою, зокрема, сатирична стрічка про армію «Fallen Art» також зібрала чимало хороших відгуків.

Це не перша екранізація «Відьмака» — у 2001 році Марек Бродський зняв однойменну стрічку за мотивами саги Сапковського, яка, однак, була далекою від ідеалу сюжетно та не вразила читачів якістю. Сам письменник навіть відмовився коментувати результат. Попередня робота Багінського із ігровою інтерпретацією «Відьмака» дає надію, що цього разу сага отримає гідну екранізацію.

Оуен Колфер

16.09.2014

«Сьогодні ввечері проводжу концерт на борту корабля в Гамбурзі, у рамках мого Німецького туру. Всі квитки продано!».

У рамках підтримки нової книги «ПСЧП: революція ката», ірландський письменник вирушив у мандрівку найближчим зарубіжжям.

Крістофер Паоліні

13.08.2014

«Якщо хочете написати мені лист, мою поштову адресу можете знайти тут: <http://shurtugal.com/fans/contacting-christopher-paolini/>». Тепер улюбленому письменнику можна написати справжнього листа. Однак на сайті є декілька прохань-попереджень:

1. Крістофер фізично не може відповісти на всі листи, будь ласка, пишіть дійсно найважливіші для вас запитання.
2. Якщо це можливо, додавайте конверт із написаною зворотною адресою та марку для швидшої відповіді.
3. Переконайтеся, що адреса записана правильно. Крістофер не зможе надіслати вам відповідь, якщо не матиме вірної адреси чи не зможе її прочитати.

Christopher Paolini
c/o Random House Children's Books
1745 Broadway, 9th Floor
New York, NY 10019
USA

Photo © Lauren Zurchin

ПОМЕР ДИТЯЧИЙ ПИСЬМЕННИК ВСЕВОЛОД НЕСТАЙКО

Всеволод Зінович Нестайко, автор, на книгах якого виросло декілька поколінь, помер вдома 16 серпня у Києві. Про смерть літератора повідомила його дружина. Всесвітньовідомий дитячий письменник, автор таких книг як «Тореадори з Васюківки», «Космо-Навка», «Одиниця з обманом», «Незвичайні пригоди в лісовій школі», «В країні сонячних зайчиків», «Чудеса в Гарбузях», «Чарівні окуляри» та інших. Його твори вийшли загальним накладом більш ніж два мільйони примірники, а сам Нестайко є лауреатом премій імені Лесі Українки, Миколи Трублаїні, Олександра Копиленка, Першого Всесоюзного конкурсу на кращу книгу для дітей, а також володарем відзнаки «Золотий письменник України». Він вважався сучасним класиком, його книги досі одні з найпопулярніших серед дітей.

Народився Нестайко 30 січня 1930 року. Саме «30» він вважав своїм щасливим і знаковим числом. Батько письменника — січовий стрілець під час Першої світової війни, опісля працював на цукроварні, був репресований НКВД у 1933 році. Мати — вчителька російської мови та літератури, під час Першої світової була по інший бік фронту: сестрою милосердя в Російській імператорській армії. За родинною легендою, мати Всеволода народила його у перерві між читанням Ремарка, й акушер, старий єврей, сказав: «Мадам! У вас, здається, з'явився письменник». Із пологового будинку жінку перевезли на вулицю Пушкіна.

Рятуючись від голодомору, молода мати із сином переїхала до сестри в Київ, потім почалася Велика Вітчизняна війна. За словами самого письменника, він міг із чистою совістю процитувати Чехова: «У дитинстві у мене не було дитинства». Через війну Всеволод пропустив 5 і 9 класи, причому, згодом програму останнього подолав самотужки за два місяці.

«А коли я став по-справжньому дорослим, мені страшенно захотілося повернутись назад у дитинство — догратися, досміятися, добешкетувати... Вихід був один — стати дитячим письменником. Так я й зробив. І, пам'ятаючи своє невеселе дитинство, я намагався писати якомога веселіше».

Тому молодий Всеволод Зінович закінчив факультет філології КНУ ім.Т.Г.Шевченка, а згодом працював у журналах «Дніпро», «Барвінок», видавництві «Молодь», навіть завідував редакцією у видавництві «Веселка» з 1956 по 1987 рік.

Після проголошення незалежності України, за ініціативою поета й видавця Івана Малковича, вони разом написали другу редакцію «Тореадорів з Васюківки», випустивши незрозумілі моменти для теперішнього, і, тим більш, для майбутнього читача, додавши трішки деталей, та в цілому залишивши первинний текст цілісним. У новому варіанті «Тореадори» вийшли у видавництві «А-ба-ба-га-ла-ма-га». Саме ця трилогія увійшла до Особливого почесного списку Ганса Крістіана Андерсена як один із найвидатніших творів сучасної дитячої літератури.

Звістка про смерть улюбленого дитячого письменника сколихнула всю країну. Свою скорботу висловили тисячі читачів, відзначаючи, що саме книги Нестайка присвоїли їм любов до читання, їх перечитують із превеликим задоволенням і в дорослому віці. Тепер, коли Всеволод Зінович «у країні Сонячних Зайчиків», у мирний час йому пропонують встановити пам'ятник: зобразити письменника сидячим із книгою на лавці, щоб діти могли залазити йому на коліна, аби послухати казку.

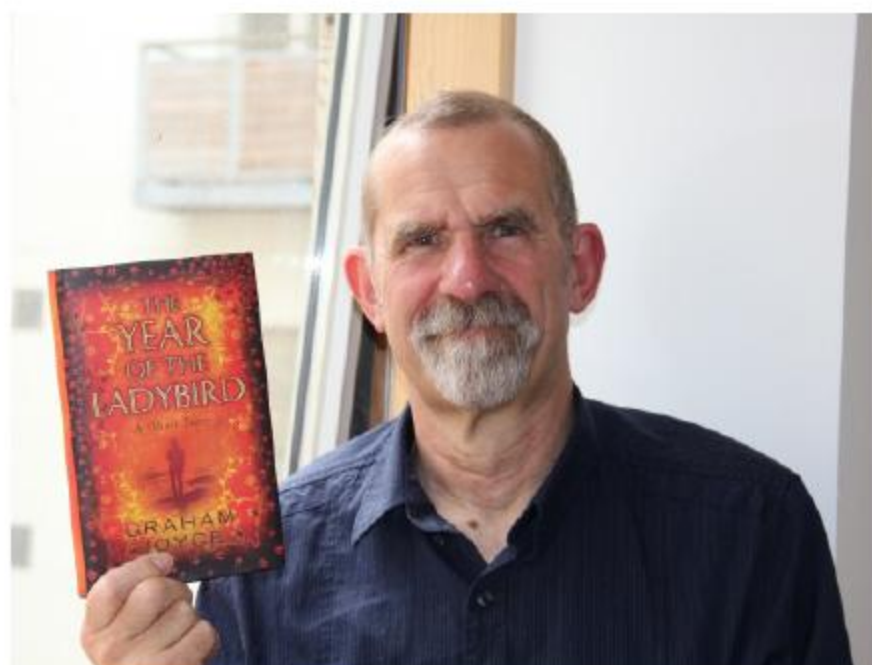
ПОМЕР АНГЛІЙСЬКИЙ ФАНТАСТ ГРЕМ ДЖОЙС

Англієць Грем Джойс, письменник-фантаст у жанрах хорору й темного фентезі, чотириразний лауреат Британської премії фентезі, помер 9 вересня на 59-му році життя, повідомляє газета The Guardian. Минулого року письменнику діагностували злоякісну лімфому.

Про смерть письменника повідомив його видавець, Gollancz, розмістивши сумну новину на своєму офіційному акаунту у соціальній мережі Twitter. «Із сумом підтверджуємо, що Грем Джойс помер сьогодні після тривалої хвороби. Наші серця з його родиною і друзями», — пише в повідомленні видавець.

Романи письменника, написані в жанрі темного фентезі, принесли йому декілька визначних літературних нагород, у тому числі кілька разів Британську премію фентезі. Також він вів літературні курси в Нотінгемському Трент Університеті, і разом зі студентами зібрав 100 тисяч підписів до петиції за усунення з посади Майкла Гова за його зміни в навчальній програмі англійської літератури GCSE.

До найкращих робіт Джойса відносять романи «Темна сестра», «Реквієм», «Зубна фея», «Індиго», «Правда життя».

ВЕЛИКА ЗУСТРІЧ ЧАСІВНИКІВ

За ініціативою видавництва «Росмен» і письменниці Наталії Щерби наприкінці літа було оголошено про всеросійську зустріч часівників, тобто фанатів фентезійної серії «Часодії». Найбільша кількість зустрічей припала на 16 серпня.

За задумом організаторів, читачі мали змогу самі зібрати співчитачів у рідному місті, для цього потрібно було заповнити заявку у відповідній групі-представництві «Часодіїв» (<https://vk.com/chasodei>) у соціальній мережі «Вконтакте». Велика Зустріч Часівників була дійсно великою, адже збрала однодумців більш ніж у п'ятдесяти містах Росії, України, Білорусії та Казахстану. Зокрема, в Україні відбулися зустрічі часівників у Дніпропетровську, Харкові, Сімферополі та Макіївці.

Окрім обговорення улюблених книг, організатори не давали нудьгувати учасникам: конкурси на знання текстів, класична мафія з героями-часівниками, квести, твістер, конкурси малюнків на папері та асфальті, ентузіасти навіть спекли вдома стрілки-хрумтики і пригощали ними нових друзів. Видавництво «Росмен», щоб підтримати організаторів, серед усіх заявлених міст обрало 25, куди надіслало книги «Чорного тиражу», які не призначені для продажу та входять до фентезійної підліткової серії Terra fantastica. Серед українських міст щасливчиками стали Дніпропетровськ, Харків і Сімферополь. Учасники даних зустрічей мали можливість безкоштовно отримати захоплюючу фентезійну книгу з лімітованої серії.

Сама письменниця встигла відвідати лише зустріч у Москві. Програма була досить насиченою, приємною і цікавою: спілкування з читачами, відповіді на цікаві запитання, роздавання автографів, малюнки й подарунки, стрілки-хрумтики, і, звісно, просто чудова компанія. Серед іншого відбулося перше тестування нової настільної гри за мотивами «Часодіїв». Важливим елементом був динамічний квест із картою, яку потрібно було зібрати по клаптиках, загадками і ребусами, і, звісно, з секретами та справжнім скарбом.

«Особисто мені дуже цікаво спостерігати за хлопцями й дівчатами з боку, і я бачу, що росте нове, посправжньому класне, творчо мисляче покоління, яке, до речі, в нашому випадку поєднує любов до книг. Ну, і мені, звісно, дуже приємно, що в першу чергу це любов до «Часодіїв» — зізнається письменниця на своїй сторінці у соціальній мережі «Вконтакті».

Глобальна зустріч прихильників «Часодіїв» наприкінці серпня виявилася дуже вчасною. Наталія Щерба нарешті дописала шосту, заключну частину фентезійного циклу! Рукопис зданий у видавництво на редактування 12 вересня. Отже, книжкову новинку варто чекати вже взимку.

До всього, нарешті вийшла українською мовою п'ята частина серії романів про пригоди Василянки. Харківське видавництво «Видавничий дім Школа» переклало й видало новинку до XXI Форуму Видавців у Львові. Книгу вже можна придбати в книгарнях.

ГРАНДІОЗНИЙ FANTASTIC ICE BUCKET CHALLENGE

Крижана хвиля флешмобу Ice Bucket Challenge не обминула людей близьких до фантастики. Актори, письменники, режисери і літкритики, звичайні читачі — льодяних потрійних викликів зуміли уникнути одиниці.

Серед жертв обливання письменники-фантасти: Стивен Кінг («Темна вежа», «Зелена миля», «Сяйво»), Нейл Гейман («Зоряний пил», «Океан в кінці дороги»), Крістофер Паоліні («Ерагон»), Рік Ріордан («Персі Джексон і Олімпійці», «Герої Олімпу»), Брендон Мул («Дивний заповідник»), Ніл Стівенсон («Алмазне століття, чи буквар для благородних дівичь»), Джордж Мартін («Пісня Льоду та Полум'я») та інші. Лихоманка поширилася на популярних письменників, навіть на не молодих володарів премії «Г'юго».

Для акторів кінець літа також видався не надто спекотним. Прямо на знімальному майданчику фільму «Супермен проти Бетмена: на зорі справедливості», у акторських костюмах прийняли льодяний душ Генрі Кавілл та Еммі Адамс. Патрік Стюарт, зірка «Стартреку» й «Людей Ікс» спершу записав на відео, як виписав чек, а потім уже облився і дуже мудро вчинив із льодом з відерця. Бенедикт Камбербетч, «голос» дракона Смоґа із екранізації «Гобіта» Персі Джексона прийняв льодяний душ аж п'ять разів, після чого добрі люди змонтували веселий ролик із кумедними походженнями актора й відео за добу переглянуло чотири мільйони користувачів. Вся справа в тому, що Камбербетчу кинули виклик аж чотири рази, і він вирішив підійти до справи творчо. Облитися відерцем води з льодом зірці «Вартових галактики», Зої Салдані, допоміг її чоловік. Акторка Олівія Уайлд («Трон: спадок»), яка нещодавно народила

Крістофер Паоліні

Мейсі Уільямс

сина, заявила, що буде обливатися холодним грудним молоком і вилила на себе відро невизначеної рідини білого кольору.

Проте все це дрібниці, адже інтернет-спільнота одностайно визначила переможця флешмобу Ice Bucket Challenge: ним став Капітан Америка, герой коміксів «Marvel», який за сюжетом пролежав у льодяній брилі з 1945 року до сьогодні. Виконавець ролі Роджерса, актор Кріс Еванс, не вдарив лицем у лід і задалегідь приготувався до грандіозного виклику, надягнувши для цієї okazji смокінг. «Підклав льодяну свиню» своїм колегам по знімальному майданчику Міша Колінз («Надприродне»): лежачи у напевне теплій ванні він дозволив малому сину полити себе водою з льодом із дитячого відерця й передав естафету Дженсону Еклзу та Джареду Падалеки. Для акторів серіалу «Гра престолів» зима настала раніше: участь у флешмобі взяли Наталі Дормер, Джо Демпсі, Софі Тьорнен, Емілія Кларс, Пітер Дінклейдж, Мейсі Уільямс, Педро Паскаль, Сібель Кеїллі, Лена Хіді, Кіт Гаррінгтон, Миколай Костер-Вальдау.

За умовою флешмобу потрібно облитися крижаною водою із льодом, передати виклик трьом іншим особам і зробити благодійний внесок у 10\$ у фонд з вивчення аміотрофічного бічного склерозу (у разі не приймання виклику - 100\$). Часом роблять пожертви в інші благодійні фонди, наприклад, фонди збереження чистої води. В Україні часто натомість пропонують пожертвувати кошти на АТО.

Бенедикт Камбербетч

ЛІТНІЙ ЛЕКТОРІЙ-ФЕСТИВАЛЬ ФАНТАСТИКИ «FANSCHOOL»

У Києві зародився новий міні-фестиваль фантастики: послухати тематичні лекції можна було з 1 по 9 серпня у рамках проекту «Fanschool». Хоча це всього перший рік його проведення, фестиваль від літературного клубу «Букмоль» різнобічністю піднятих тем дає хороші сподівання на майбутнє.

Серед лекторів і гостей заходу були Ростислав Семків, Галя Глоздь, Володимир Арєнєв, Ліза Гречанюк, Катерина Корнієнко, Олексій Олін та Дмитро Прокопчук. Після занять учасники переглядали такі фантастичні стрічки як «Залізна людина» і «Автостопом по галактиці» на великому екрані просто неба. Лев'яча доля лекцій була присвячена популярним нині комісам, фентезі і кіберпанку. Деякі з них завдяки порталу «Читомо» можна прочитати в електронному варіанті. Зокрема, [про еволюцію фентезі](#) від Галі Глоздь та [про титанів кіберпанку](#) від Ростислава Семківа.

ОПУБЛІКОВАНО ЗАГУБЛЕНІ РОЗДІЛИ ПОВІСТІ «ЧАРЛІ Й ШОКОЛАДНА ФАБРИКА»

Загублені розділи дитячої фантастичної повісті «Чарлі й шоколадна фабрика» Роальда Дала, які вважалися «надто дикими» для англійських дітей, було нарешті опубліковано. Невідомі раніше частини книги випадково знайшли в кабінеті письменника в його паперах. Розділи супроводжують ілюстрації художника сера Квентіна Блейка.

Повість британця вперше вийшла друком в США, у 1964 році, і тільки через три роки після цього — в Об'єднаному Королівстві. Вся справа в тому, що консервативні англійці вважали повість «Чарлі й шоколадна фабрика» не надто дитячою, а місцями навіть жорсткою, тому «найдикіші» моменти були вилучені і відправилися в шухляду більш ніж на п'ятдесят років. Згадуючи навіть твори класика Діккенса, наприклад, «Олівера Твіста», вирішення цензури забракувати декілька частин книги Дала дивує.

У знайдених розділах є деякі суттєві відмінності з сюжетом першої публікації. Головний герой, Чарлі Бакет, вирушає на фабрику Віллі Вонка у супроводі матері, а не бадьорого дідуся. Там вони потрапляють у Кімнату ванільної помадки, і ледь уникають Кімнати Нарізки. Також викриваються оригінальні імена й

долі декількох персонажів. У першому варіанті повісті Чарлі вирушив на фабрику в компанії з іншими вісьмома дітьми, у пізніших версіях твору їх кількість скоротилася до чотирьох. Наприклад, дівчинка Міранда Гроп зникла у потоці шоколадної річки разом із Августом Потлом, але вже у серпні жадібний хлопчик повернувся, ставши Августом Глупом, натомість Міранда зникла навіки. Тіммі Траутберг разом із самовпевненим хлопчиськом на ім'я Уїлбур Райс викрикують погрози Віллі Вонкі, перед тим як у результаті сутички залазять в вагончик на рельсах і зникають в отворі у стіні.

«Цей отвір, — сказав містер Вонка, — веде прямо до того, що ми на фабриці називаємо Кімнатою Пострілів і Нарізання. Там у машину з помадкою висипається вміст вагончиків. Вона б'є його об підлогу і трясє, доки помадка не стане гладенькою і тонкою. Потім усі ножі в кімнаті нарізають помадку на акуратні квадрати, виготовляючи Чоп Чоп для магазинів».

Чернетки «Чарлі й шоколадної фабрики» повні таких недитячих моментів. У першій версії повісті головний герой потрапив на фабрику потай, у бочці з-під солодкого, а в фіналі з нього роблять шоколадну цифру. Але Даль вирішив переписати повість, після того, як його племінник заявив, що це сміття.

Декілька разів Даль припиняв роботу над повістю: після того, як таксі збило візок із його сином, а за рік померла від кіру семирічна донька британця. Але робота щоразу поновлювалася, повість обростала більш позитивними моментами і гумором, у якому письменник намагався забути.

Рукописи Роальда Даля тепер зберігаються колишньому будинку письменника, де нині розташований музей Роальда Даля і Казковий центр у Великому Місендені.

ПРЕМІЯ WORLD FANTASY AWARDS МОЖЕ ЗАЛИШИТИСЯ БЕЗ ЛАВКРАФТА

Престижна літературна премія може залишитися без свого обличчя: статуетка нагороди, виконана у вигляді погруддя Говарда Філіппа Лавкрафта, цілком може змінитися, адже письменника вже вкотре звинуватили в расизмі. У складній ситуації опинилася рада вручення премії World Fantasy Awards: після гучних закликів відкинути Лавкрафта у зв'язку з обвинуваченнями письменника в «фундаментальному расизмі», питання про зміну обличчя нагороди пішло на обговорення.

Ннеді Окарафор, лауреат даної премії у 2011 році в номінації «Роман», була неприємно враженою, що творець міфів про Ктулху також був автором вірша про «негрів-напівлюдей». Водночас нігерійську і американську письменницю переповнюють суперечливі почуття, адже саме статуетка із Лавкрафтом є її найбільшим досягненням у літературі.

Невдовзі хлопець письменниці, також автор, Даніель Хосе Старі, подав петицію у раду премії: він пропонує відкинути расиста Лавкрафта й новим обличчям World Fantasy Awards зробити афро-американку Октавію Батлер. Це перша темношкіра письменниця-фантаст, що стала всесвітньо відомою. Батлер є володаркою таких премій як «Неб'юла», «Г'юґо» та «Локус», а в 2011 році потрапила в Залу слави наукової фантастики й фентезі (посмертно). Найкращими її роботами вважаються оповідання «Звуки мови», «Амністія», повісті «Ми всі — одна сім'я...», «Вечір і ранок вночі», романів «Дике полум'я» і «Притча про таланти».

«Десятки й десятки років расизм глибоко вкорінювався у фантастику, пора сміливо піти проти нього, і це включає в себе не нагороджувати мерзенним расистом», — проголошує Старі. Напротивагу автору петиції, глуху оборону Лавкрафта зайняв С.Т. Джоші, фахівець із творчості американця. Він заявляє, що це ще питання, яким недоліком є расизм: аморальним чи інтелектуальним, і навіть виступаючи проти расизму Лавкрафта аж ніяк не можна заперечувати величність вкладу письменника в літературу. Проте під петицією є вже понад 2500 підписів, у тому числі й Окарафор, хоча вона й не брала участі в організації їх збору чи й написання петиції взагалі. Письменниці сподобалася ідея заміни Лавкрафта на Батлер, але вона запропонувала й інші варіанти: Діану Вінн Джонс чи «у своєму роді містичну істоту чи рослину».

Наступне засідання ради нагороди World Fantasy Awards відбудеться у Вашингтоні в листопаді. Саме тоді й вирішать, змінювати обличчя премії чи ні.

ФАНТПРЕМ'ЄРНА ОСІНЬ

Із початком холодів на телебаченні відкривається сезон серіалів, у тому числі й фантастичних: як нових, так і давно очікуваних продовжень добре знаних.

Отже, очікуйте на прем'єри: 22 вересня «Готем», 1 сезон; 22 вересня «Вічність», 1 сезон; 23 вересня «Щит» 2 сезон, 28 вересня «Якось у казці», 4 сезон; 2 жовтня «Щоденники вампіра», 6 сезон; 3 жовтня «Аватар: легенда про Корру», 4 сезон; 7 жовтня «Блискавка», 1 сезон; 7 жовтня «Надприродне», 10 сезон; 12 жовтня «Ходячі мерці», 5 сезон; 24 жовтня «Константин», 1 сезон.

З 22 по 24 серпня цього року у столиці Ірландії Дубліні відбувся загальноєвропейський конвент любителів фантастики – “Єврокон”, який без перебільшення можна назвати головною подією року у європейській фантастиці.

**Шамрок
приносить удачу**

“Єврокони” проводяться Європейським Товариством Наукової Фантастики (European Science Fiction Society – ESFS) – міжнародною організацією професіональних фантастів та любителів наукової фантастики та фентезі, не рідше ніж раз на два роки. Перший “Єврокон” пройшов у 1972 році в італійському місті Трієсті. Цьогорічний “Єврокон” став тридцять шостим за номером і другим, що проходив у Дубліні (перший відбувся у 1997 році). До речі, два “Єврокони” – у 2006 та 2013 роках – відбулись у Києві.

Як правило, “Єврокон” проводиться на базі національного конвенту і тому часто має ще й другу назву. Дублінський “Єврокон” називався “Шамрокон” (Shamrokon). Ця назва походить від англійського слова, що означає конюшину, листок якої є національним символом Ірландії. Зрозуміло, конвент з такою назвою не міг не мати національного забарвлення – багато заходів було присвячено ірландським письменникам, кельтській міфології, на якій ґрунтується значна частина сучасної фентезі, тощо. Та й бесіди в кулуарах не обходились без славнозвісного ірландського Гіннеса. Як член делегації України я повинен був брати участь у офіційних засіданнях ESFS, тому, на жаль, відвідав не всі заходи, на які хотілося потрапити, але ті, на яких все ж таки побував, були цікавими, різноманітними за тематикою (зустрічі з почесними гостями, стімпанк, кіберпанк, проблеми молодих авторів, тощо) і проходили жваво і весело.

Тут слід згадати про те, що за тиждень до “Єврокону” в Лондоні відбувся сімдесят другий “Ворлдкон”

Керівники оргкомітету “Шамрокону” та ESFS готуються підняти прапор “Єврокону”

(Worldcon) – всесвітній конвент любителів фантастики, на якому зібралося біля десяти тисяч любителів фантастики та більше двохсот відомих письменників-фантастів. Програма “Ворлдкону” була винятково насиченою, хотілося бути в кількох місцях одночасно, і на відпочинок майже не залишалось часу. Тому досить значна частина учасників “Єврокону” приїхала до Дубліна після “Ворлдкону” втомлена і вщерть переповнена враженнями. І організатори “Єврокону” врахували це. Вони створили напрочуд теплу, доброзичливу атмосферу, у якій зникали напруга і втома, до того ж у програмі було багато заходів, орієнтованих саме на відпочинок. Наприклад, загальноєвропейська вечірка суботнього вечора, на якій національні делегації пригощали всіх напоями та наїдками зі своїх країн, чи традиційна недільна Dead Dog Party, яка відбувається після нагородження лауреатів європейських премій у області фантастики.

До речі, про премії. Представники України отримали цього року нагороди у двох номінаціях категорії “Дух відданості”. Кращим автором дитячих книг у жанрах наукової фантастики та фентезі став добре відомий читачам нашого журналу київський письменник Володимир Аренєв, а кращим художником-ілюстратором названо Олександра Продана, який, до речі, малював ілюстрації до книг Аренєва “Бісова душа, або Заклятий скарб” та

*Зліва: Джеф Вандермеєр уважно слухає запитання із залу
Справа: Йен Уотсон, голова оргкомітету “Єврокону”, що пройде у 2016 році в Барселоні*

Співголови оргкомітету “Шамрокону” Брайан Нісбет та Джеймс Шілде

“Душниця”. Крім того, заохочувальну нагороду за найкращий дебют отримав молодий автор із Чернівців Ігор Сілівра за роман “Цепелін до Києва”. Відзначу, що за кількістю отриманих нагород Україна зайняла друге місце після Ірландії. Шамрок таки приніс українцям удачу!

Програму будь-якого конвенту значною мірою визначають почесні гості. На “Шамроконі” їх було п’ятеро. Згадаю їх у тому порядку, в якому вони вказані в програмі.

Майкл Керролл (Michael Carroll) – активний діяч ірландського фендому, автор численних науково-фантастичних романів та оповідань, перекладених на кілька європейських мов, художник-ілюстратор, автор дуже популярних коміксів, програміст і т. ін.

Джим Фіцпатрік (Jim Fitzpatrick) – всесвітньо відомий ірландський художник та письменник. Одну з його робіт – графічний портрет Че Гевари – мабуть, бачив кожен. На “Шамроконі” Джим Фіцпатрік отримав нагороду як найкращий художник, та почесну нагороду “Гранд Майстер”.

Шенон Макгвайр (Seanán McGuire) – молода американська письменниця, що дуже швидко набирає популярність. Її перший роман було випущено у 2009 році, а на сьогодні надруковано вже чотирнадцять романів та кілька десятків оповідань. За дебютний ро-

Мілтос Ероліму (виконавець ролі вчителя танців Арыї в телесеріалі «Гра престолів») у житті такий же експресивний, як і на екрані

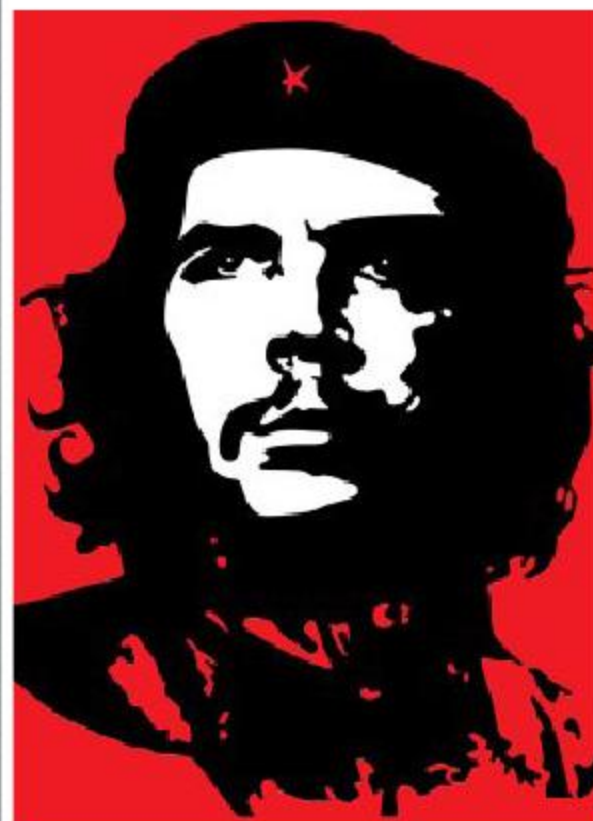
ман Шенон Макгвайр отримала дуже почесну премію імені Джона Кемпбела. Шенон не обмежується письменництвом, вона ще пише музику, випускає диски з власними піснями та малює комікси.

Анджей Сапковський (Andrzej Sapkowski). Цього почесного гостя навряд чи є потреба представляти українським любителям фантастики. Досить сказати, що він автор "Відьмака". Крім того, Анджей неодноразово приїздив до Києва і дехто з читачів міг бувати на його творчих зустрічах.

Ілва Спангберг (Ylva Spångberg) – шведська перекладачка, що переклала на шведську мову близько ста п'ятдесяти романів відомих англійських авторів, серед яких Джо Аберкромбі, Пол Андерсон, Ніл Гейман, Роберт Джордан, Роджер Желязни, Стівен Кінг, Артур Кларк, Ендрю Нортон, Кристофер Пріст, Патрік Ротфус, Кліффорд Саймак, Тед Уільямс, Робін Хобб та ін.

Найкращий художник та "Гранд Майстер" Джим Фіцпатрік – автор фантастичних картин із кельтськими мотивами, і, зокрема, знаменитого портрета кубинського революціонера Че Гевари

Національні делегати "Єврокону" від України Сергій Пальцун (зліва) та Михайло Назаренко (справа) з лауреатом "Єврокону" Володимиром Ареневим.

Передача прапора
"Єврокону" делегації
з Санкт-Петербурга, де
відбудеться
"Єврокон-2015"

За кількістю отриманих
нагород Україна зайняла
друге місце після Ірландії.
Шамрок таки приніс
українцям удачу!

Крім почесних гостей, на конвенті були присутні та брали активну участь у заходах відомі нашим читачам письменники-фантасти Джеф Вандермеєр, Йен Уотсон та Чарльз Стросс, а також Мілтос Єроліму (Miltos Yerolemu) – актор, що зіграв у серіалі "Гра престолів" вчителя фехтування Сіріо Фореля.

На "Євроконах" зазвичай визначається місце проведення "Єврокону" через два роки. Цього року за право провести "Єврокон" у 2016 році точилася запекла боротьба між Вроцлавом та Барселоною. Барселона перемогла з незначною перевагою, але польський національний конвент "Полкон", що пройде у Вроцлаві того року, отримав статус конвенту, що проходить під егідою ESFS. Тому, якщо ви хочете потрапити на великий європейський

конвент, але не впевнені у своїх фінансових можливостях або знанні мов, приїжджайте до Вроцлава.

Погода у Дубліні була типово ірландська – температура 15-16 градусів та дощик, що несподівано зривався і так само несподівано припинявся. Після спекотного Києва не дуже приємно, як на мене. Але коли я піднявся на борт порому, що відпливав з Дубліна, мені нестерпно захотілося назад. Що ж, Дублін претендує на проведення "Ворлдкону" у 2019 році – чудова нагода повернутись. Побажаймо ж ірландському у фендому успіху.

Сергій Пальцун
Фотографії автора та
Володимира Пузія

АРТЕМ ЧАПАЙ:

«Я пишу про те, що пережив сам»

Новий роман «Червона зона» Артема Чапая літкритики вже встигли охрестити українським «2041». Дія книги відбувається в Києві, у недалекому майбутньому: світ поділений на безпечні «зелені» зони для багатих і кризові «червоні» для бідних. Головний герой, втікаючи від неправдивих звинувачень, опиняється у горезвісній «червоній» зоні, про яку має лише страхітливе уявлення зі ЗМІ. На презентації книги у Вінниці 20 вересня письменник розповів, що надихнуло його на написання не фантастичної фантастики й коли «червона» зона з'явиться в Україні.

Артем Чапай

Справжнє ім'я: Антон Васильович Водяний

Народився: 2 грудня 1981 року у Коломиї

Діяльність: навчався в Академії СБУ, але покинув навчання, отримав ступінь бакалавра у Києво-Могилянській Академії на факультеті філософії. Працював вантажником, кур'єром, редактором дитячого журналу, озвучував фільми на телеканалі «Інтер», був репортером при МЗС. Тривалий час подорожував Америкою та Україною, на основі вражень від подорожей почав писати книги.

Бібліографія: «Авантюра. Практичні реалії мандрів по-бідняцьки», 2008

«Подорож із Мамайотою в пошуках України», 2011

«Червона зона», 2014

— *Пане Артеме, розкажіть про те, як писався роман. Як з'явилася ідея?*

— Ідея народилася із двох попередніх книг. Взагалі, першу свою книгу, «Авантюра», я написав, бо мене розпирало від вражень, отриманих під час подорожі Америкою. Друга книга теж була написана як підсумок двох місяців мандрівки Україною на мотоциклі. Але залишилося чимало того, про що я б хотів розповісти, але, що не увійшло до попередніх книг. З часом з цих фрагментів і народилася «Червона зона»

— *А чому ви обрали саме таку назву для книги?*

— Я проводжу таку аналогію з війною в Іракові, коли весь Багдад був поділений на контрольовані (зелені) та не-підконтрольні (червоні) зони. У моїй книзі зображено подібну ситуацію з поділом суспільства на дуже багатих, що мешкають у зеленій зоні та дуже бідних у червоній, тому й назва відповідна.

— *Які були цікаві ситуації в процесі написання?*

— У мене було багато ситуацій, коли я дописавши до якогось місця у книзі «зависав» на кілька тижнів, бо уявлення не мав, що писати далі. Але, зрештою, завжди розвисав і продовжував писати. Ще я годинами з картою в руках бродив Подолом та Борщагівкою, вивчаючи маршрут, яким мали пройти мої герої. Мені дуже подобається «Біла гвардія» Булгакова по якій, за словами одного мого друга. Можна складати карту тогочасного Києва, от я й намагався повторити цей подвиг. А ще у другій редакції роману, коли я його перечитував і редагував, я додав одному персонажу маленьку дитину, бо в мене тоді саме народився старший син, Устим. І всі дописи про дитину цього героя, народжені зі спостережень за Устимом.

— *Наскільки роман реалістичний? Що є у тексті з вашого особистого досвіду?*

— Багато чого. Я намагався писати про те, що пережив сам. Так, наприклад, я справді певний час жив і працював у хлібній крамниці. Мені було 19 років і я не мав де жити, от і мешкав на роботі. Потайки від керівництва, звісно. Багато що в романі запозичено з реалій країн Латинської Америки, наприклад Гватемали.

Дещо я дивовижним чином вгадав. Так, наприклад, одного разу, пишучи репортаж у зоні АТО я потрапив в полон до наших СБУ-шників, які чомусь прийняли мене за терориста. Звісно, вони в усьому розібралися і відпустили мене. Але до того я мав нагоду переконатися, що описаний мною на перших сторінках роману допит, майже нічим не відрізняється від реального.

— *І огорожені міські квартали запозичені з реальності?*

— Звісно. Я бував у Лос-Анжелесі і бачив там подібну ситуацію. Йдеш собі бідними, обідраними вуличками і тут — хоп! Стіна, а за стіною фонтанчики, пальми і багаті маєтки.

— *Вашу книгу часто порівнюють з «1984» Орвелла. Як ви це прокоментуєте?*

— Я дуже люблю Орвелла, це один з моїх улюблених письменників. Його «1984», звісно, дало поштовх до написання «Червоної зони». Але Орвелл описує тоталітарне суспільство, а я прагнув показати суспільство, що називає себе демократичним. Це і справді демократія, але демократія перекручена і скалічена.

— *Якщо ці аналогії правдиві, хай і частково, то ким є мешканці Червоної зони? Далекими від політики пролами, ізгоями чи бунтарями?*

— Пролами, хоч у романі їх називають арниками. Взагалі я ставив за мету написати книгу про звичайних людей, таких як ми з вами. Більшість українців недалеко відійшли від межі бідності, а будь-яка екстремальна ситуація кидає їх за цю межу. Я б сказав, що «Червона зона» — це роман про сучасне суспільство, доведене до межі.

— *Головний герой втікає із зеленої зони в червону. А зворотній рух у світі роману можливий?*

— Теоретично так. Але й у нашому суспільстві теоретично кожен може стати олігархом, тоді як на практиці це майже неможливо.

— *Ваш роман — про недалеке майбутнє. А наскільки віддалений від нашого часу рік дії твору?*

— Не так вже й віддалений. Я відтворив з деякими відмінностями саме теперішній світ, тож умовний час дії — 2056 рік, а місце дії — Київ.

— *Скажіть, будь ласка, навіщо, на вашу думку, потрібні твори жанру антиутопії?*

— Я б не назвав свій роман антиутопією. Я взагалі недолюблю жанрову літературу і намагався у книзі досягти змішання жанрів. Тут і антиутопія, і екшн, наукова і соціальна фантастика, і навіть любовний роман. Для мене у цьому питанні взірець Чехов, більшість творів якого взагалі не піддаються жанровій класифікації.

— *І все ж, з якою метою був написаний ваш роман?*

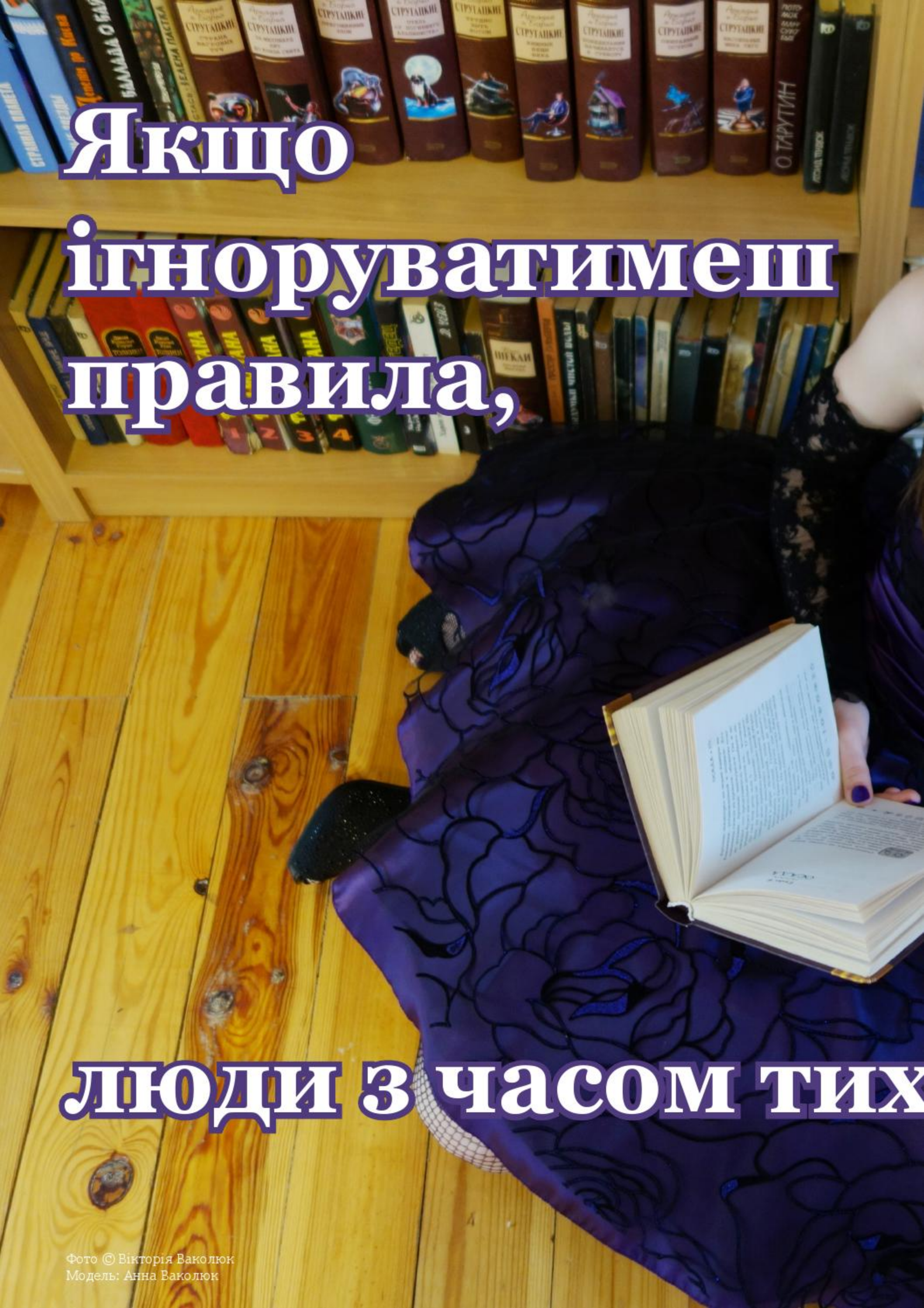
— З самого початку мети було дві. Попередження — бо теперішня ситуація з поділом суспільства до добра не доведе; і розвага — бо, як на мене, книга повинна розважати читача, йому не повинно бути нудно в процесі читання. Тому я намагався не затягувати сюжет і додав чимало того, що називають економ. Напевно, у цьому є певний вплив голлівудських фільмів, мені подобається як вони тримають глядача в постійній напрузі.

А от що мені не подобається в голлівудських бойовиках, так це їх поділ персонажів на суто позитивних і негативних. Я у своїй книзі намагався не робити таких однозначних розмежувань і більшість моїх героїв самі по собі — хороші люди. От лише найстрашніші державні машини складаються саме з хороших, добрих людей, які в масі раптово перестають бути людьми.

— *Чи є у вас якісь плани на наступну книгу? Може візьметесь за дитячу літературу?*

— Ну дитячу книгу я поки написати не зможу, мої діти ще малі. Тому я можу написати хіба немовлячу. Але немовлята книжок не читають, то доведеться вигадувати щось інше.

Спілкувалася Інна Ковалишена

Якщо

ігнорувати ти меш

правила,

люди з часом тих

A woman with long dark hair, wearing a purple dress and a blue hair accessory, is sitting on a wooden floor in a library. She is looking down at an open book in her hands. The background is filled with bookshelves containing many books.

КЕНЬКО

їх перешишуть.

Художник: Петро Круль

Сильніше за золото

Гаррі Поттер бореться з Волдеморт, Персі Джексон — з Аїдом, Ерагон — з Галбаторіксом, а Артеміс Фаул... А що він? Хочете, вкраде супертехнології в магічного народу і доведе власного психолога до божевілля? Однак не просіть його рятувати світ від злих сил — він із радістю позбудеться від них без жодних нагадувань! Якщо вони складуть йому конкуренцію, звісно.

«Артеміс Фаул» — це підліткова серія романів ірландського письменника Овена Колфера, що оповідає про життя 12-річного хлопця на ім'я Артеміс — геніального злочинця з величезними амбіціями. Він обізнаний у всьому: від комп'ютерних технологій до мистецтва підробки живопису. Споконвіку його предки були впливовими магнатами, що займалися нечистими справами. «*Aurum potestas est*» — такий девіз родини Фаулів — «Золото — це сила». Ось і Артеміс після зникнення батька вирішив підлатати «сімейний бюджет» незвичайним способом, на який здатен тільки підліток — ще не такий дорослий, щоб не вірити в дива, але вже далеко не наївний. Хлопець провів колосальні дослідження і з'ясував, що люди — не єдині розумні створіння на нашій землі. Точніше, під землею, бо саме там переважно мешкає магічний народ. Проте Артеміса мало цікавлять чарівні істоти як раса, набагато привабливішою йому видається перспектива привласнити їхнє золото.

Отож, перед хлопцем постає завдання викрасти ельфа, надіслати погрозу уряду магічного народу і отримати бажане золото як викуп — не проста справа навіть для генія-вундеркінда. Тим паче, коли в чарівних створіннях є відважні командири і спеціальні технічні розробки для ведення бойових дій. Тому на читача очікують хитрі ма-

неври обох сторін, продумані плани, епічні битви й багато екшену.

Овен Колфер — один з небагатьох авторів, хто звернувся до жанру технофентезі: поєднання магії та високотехнологій. Як не дивно, ці дві сутності можуть дуже продуктивно співіснувати в одному сюжеті. Воєнні операції та їх планування хоч і видаються на перший погляд нудними, але пан Овен недарма працював учителем: він добре знає, як подати їх з цікавого боку і змусити лінивого читача переживати за хід подій.

Характери у Колфера яскраві та неповторні. Погляньмо хоч на самого Артеміса — це зовсім нетиповий персонаж для фентезі: він не відчайдушний герой, а невинуватий поганець. Протягом усього циклу він таким і залишається. Хлопець може скільки завгодно допомагати своїм друзям, рятувати своїх батьків від смерті чи втручатися у магічні справи, але він і далі вестиме нечесну гру та здійснюватиме «дрібні» кримінальні махінації. Противагою Артемісу стає завзята ельфійка Холлі Куць, капітан елітного відділу магічної поліції. Саме вона стає його першим другом після вірного охоронця Лаккея і щоразу ехидними шпильками в бік Фаула майстерно вправляє йому клепки. А жартувати автор вміє

Художник: SharksDen

так, що від книги до книги починає здаватися, наче він навмисне знущається з читача, вигадуючи якісь чудернацькі порівняння і фрази, від яких світ перевертається з ніг на голову.

Не можна недооцінювати й другорядних персонажів: брутальний майор Корч, кентавр-параноїк О'Гир, нервова піксі Опал, гном-клептоман Мульч, наївний демон Номер Один, малі бешкетники Беккет і Майлс Фаули — всі вони створюють той світ, який так припав до душі багатьом підліткам з усього світу.

Загалом в циклі 9 частин. Українською, на жаль, перекладено лише перші дві. Крім того, видано 4 графічні романи, а також готується кіноекранізація.

На перший погляд «Артеміс Фаул» може здатися суто розважальним читивом — тут немає довгих повчальних тирад та мудрих цитат. Проте якщо придивитись уважніше, то з подивом розумієш, наскільки ці книги влучніші за будь-які моралізаторські фрази, якими рясніють книги жанру фентезі. Це оповідь про те, що кожна людина має право змінитися, обрати власний шлях; що інколи ми помиляємося у власних переконаннях і мусимо їх відкидати, замінюючи новими, ліпшими; що кожному потрібен вірний друг, який не покине в скрутну хвилину; і що не існує жодних перепон для порозуміння.

Хоч Фаули і стверджують, що золото — це сила, однак є набагато могутніші за нього речі.

Оксана ПРОНЬКО

Якщо я переможу, мене назвуть генієм. Якщо програю – божевільним. Так пишеться історія.

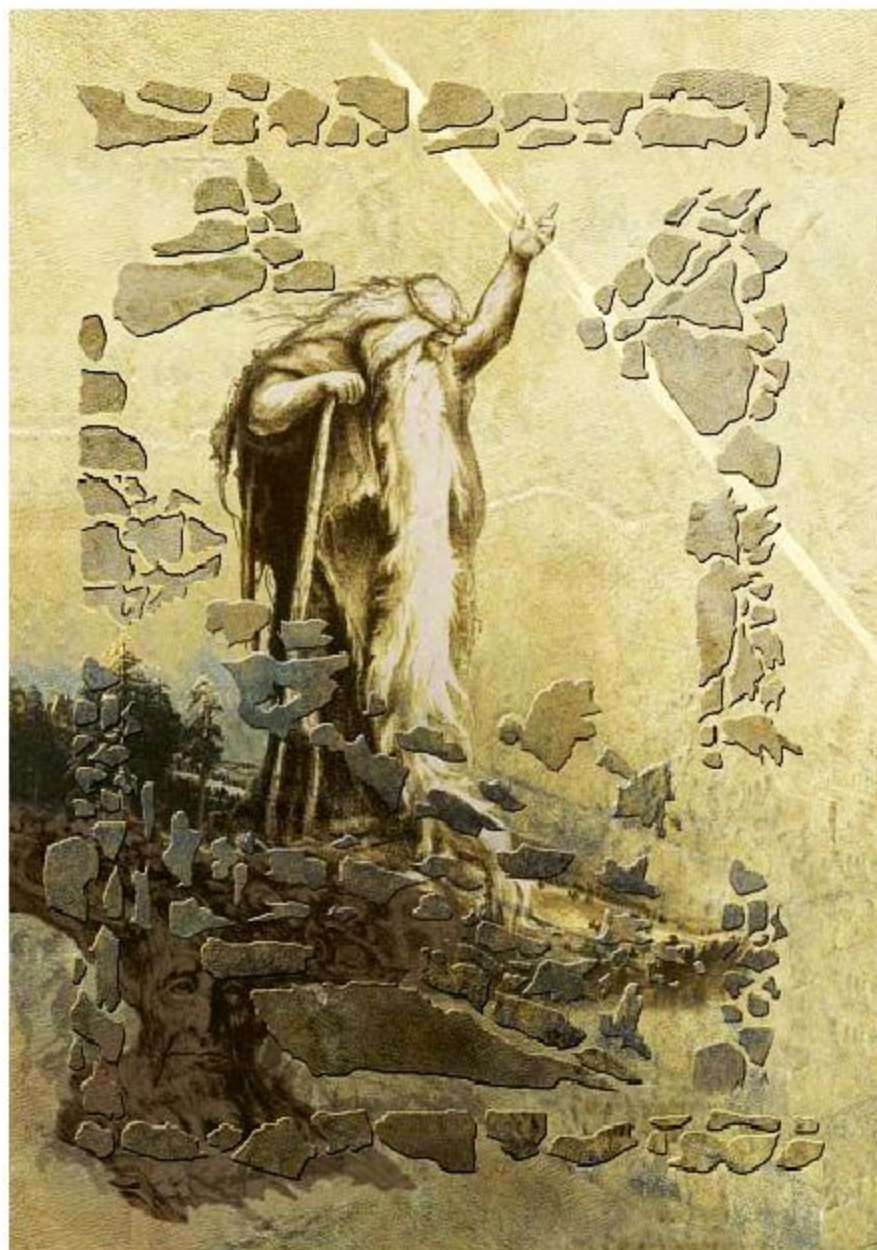
Історія, що СТАВИТЬ БАГАТО ПИТАНЬ

Дебютна книга житомирського письменника Віталія Климчука «Рутенія. Повернення відьми» дуже схожа на ті твори класиків, які вивчаються у школі. Схожа насамперед тим, що ця історія зможе зацікавити лише того читача, якому вдасться продертися крізь перші два десятка сторінок. Якщо ж терпіння читачеві забракне, то він чимало втратить, адже «Рутенія...» — це не просто цікава книга, написана в кращих традиціях фентезі, а ще й своєрідна енциклопедія української міфології.

Побудована книга на архетипі «Володаря перснів» з його епічною боротьбою добра і зла, уособлених в образах ворожих держав. Крім того, Климчук наслідує Толкіна і у створенні рас, наділяючи образи перелесників, русалок, злиднів та чугайстрів новим змістом та рисами.

У романі йдеться про історію відьми Рутенії та її друзів, котрі борються проти злого чаклуна Ахрумана, намагаючись завадити його спробам захопити їхню рідну країну. Частина України Ахруман вже прибрав до рук, встановив там свої жорстокі порядки і вже точить кігті, щоб захопити решту земель. От лишень у вищих сил інші задуми, які і доведеться виконувати нашим героям.

Знайомий сюжет, еге ж? Але не будьмо надто прискіпливими, адже абсолютно унікальний сюжет вигадати неможливо. На захист «Рутенії...» можна сказати, що цю банальну історію автором обіграно дуже вдало й цікаво, живі й непересічні образи персонажів також радують око, а непрості ситуації, в які ті потрапляють, змушують читача переживати разом із ними.

...в людському світі нема абсолютного добра і абсолютного зла, і свій вибір ми повинні робити щомиті, бо щойно відходиш убік від цієї невпинної боротьби, щойно починаєш жити «для себе», одразу ж потрапляєш у полон до зла.

Безперечно, найголовнішою складовою творів жанру фентезі є світ, а за ним вже слідує сама ідея твору. Обидві складові автору вдалися на «ура»: Україна, поділена на безліч дрібних князівств, вийшла й справді повноцінною середньовічною державою. Звісно, при створенні світу автор залишив чимало білих плям, найчастіше таких, що мають тільки дотичне відношення до сюжету.

Ідея роману також є запозиченою, але видозміненою письменником. Автор наголошує, що в людському світі нема абсолютного добра і абсолютного зла, і свій вибір ми повинні робити щомиті, бо щойно відходиш убік від цієї невпинної боротьби, щойно починаєш жити «для себе», одразу ж потрапляєш у полон до зла.

— Не обов'язково вбивати, грабувати, насилати пристрій, щоб служити злу. Варто лише раз вибрати власний спокій, власну сутність за рахунок іншого, і крок до зла вже зроблено. А чим більше таких дрібних кроків, тим легше дається наступний вибір, тим простіше обійти суперника, підставити йому ногу, забрати те, що йому належить... — Добровін знову замислився. — Зло не народжується миттєво, воно приходить у наш світ потай, крізь щілини у совісті

(«Рутенія. Повернення відьми», сторінка 180).

Образи персонажів також виписані напрочуд вдало — дається взнаки психологічна освіта автора. Кожен персонаж проходить свій непростий шлях розвитку і становлення характеру. Хтось переконується у правильності своїх поглядів, хтось їх круто змінює, хтось проходить через страх і сумніви, повертаючись до того, з чого й починав. Негативні персонажі здебільшого шаблонні, за деякими незначними винятками, які переважно наприкінці книги переходять на бік добра.

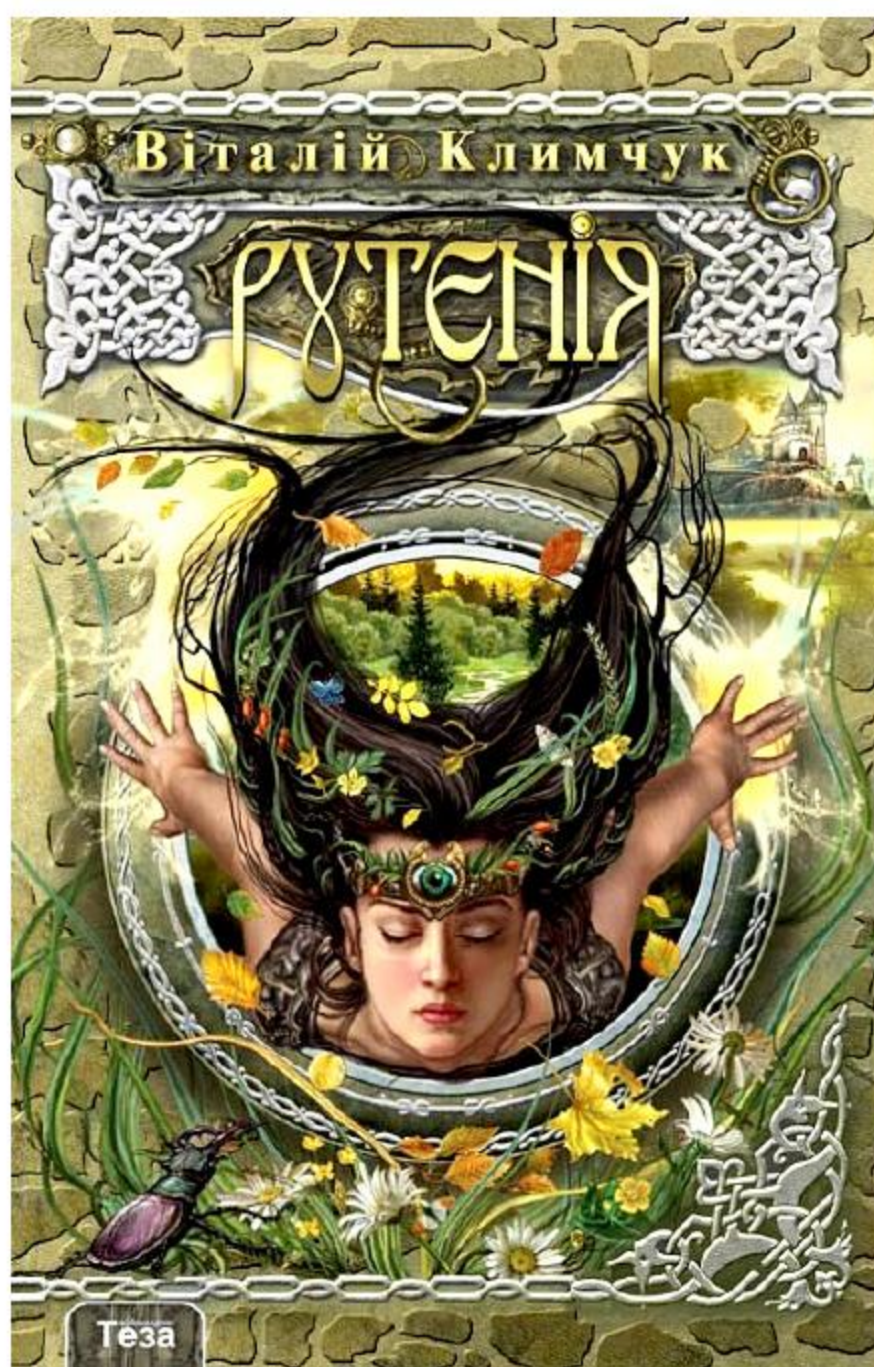
Окремо в галереї героїв книги стоїть учитель Рутенії, відьмак Добровін. З одного боку, він чи не найбільший моралізатор у творі, а з іншого, сам час від часу порушує моральні норми «задля високої мети». І хоча подібні його вчинки доволі рідкісні, Добровін справляє неоднозначне враження. Та й у відкрите протистояння він, як досвідчений маніпулятор, до самого фіналу не вступає, посилаючи поперед себе інших.

Сам сюжет книги цікавий, пронизаний українським духом, культура стилізована під епоху Київської Русі періоду феодальної роздробленості з деякими модифікаціями. Автор навіть використовує у творі автентичні українські народні замовляння, чесно попереджаючи, що наслідки їхнього використання в реальності непередбачувані. Крім того В. Климчук додав до книги тексти народних пісень та пісень українських рок-гуртів, які неочікувано органічно вписалися у світ України.

«Рутенія. Повернення відьми», як уже зазначалося, — дебютна книга письменника. І в ній є всі найпоширеніші недоліки, притаманні подібним творам: невироблений стиль автора; намагання охопити якнайбільше тем і, як наслідок, провисання багатьох сюжетних ліній; велика кількість літературних штампів та стійке відчуття того, що перед випуском книги її текст добряче порізали.

Але навіть з урахуванням всіх цих недоліків «Рутенія...» — достойний твір, плід довгої клопіткої праці, цікавий та захопливий сюжет якої не залишить байдужим жодного читача.

Інна КОВАЛИШЕНА

**КРАЩЕ БУТИ СЛУГОЮ
НІЖ ПРАВИТ**

A young man with light brown hair and a slight smile is sitting in a forest. He is wearing medieval-style armor, including a chainmail tunic, a metal breastplate, and gauntlets. He is holding a sword with a gold hilt. The background shows a large tree trunk and some green foliage.

**ХОРОШОЇ ЛЮДИНИ,
И РАЗОМ ІЗ ПОГАНЮ.**

Чарівник — слуга долі

Історія короля Артура займає ключову роль в культурі британців, а легенда про нього одна з найвідоміших у світі. Хто ж не чув про меч у камені, Ескалібур, мудрого чарівника Мерліна, підступну Моргану чи доблесних лицарів круглого столу? Щоразу міфи в нових інтерпретаціях з'являлися у переказах, поемах, романах і піснях, а з ХХ століття і в кінематографі. Серіал «Мерлін» не виняток, але завдяки тому, що він далекий від класичного міфу, ми вперше знайомимося із могутнім чарівником в образі простого слуги й однолітка Артура.

Серіал «Пригоди Мерліна» вийшов на екрани 20 вересня 2008 року завдяки телеканалу BBC One. Автори ідеї — Джуліан Джонсон, Джейк Мічі, Джуліан Мьорфі та Джонні Капс. Картина заснована на міфах про короля Артура, історія розповідається від імені чарівника Мерліна. Нова британська інтерпретація відомої легенди приваблює динамічним сюжетом, приємними комедійними нотками й «змінюю декорацій» — тепер Мерлін не старий дідуган-радник, а Артурів ровесник і слуга.

Горда постать хороброго принца з покоління в покоління лише щільніше обростала міфами й легендами, сучасний міф про «першого короля Британії» з'явився лише в 1138 році, у книзі «Історія королів Британії» Гальфріда Монмутського. Саме в цій версії, яка спирається на міфи, а не історичні факти, вже присутні чарівний меч, королева Гвіневра, вперше з'являється батько Артура, Утер Пендрагон, та маг-радник Мерлін. А вже класичну версію, відому чи не кожному, записав сер Мелорі у 1485 році.

Якщо вважати даний варіант багатощарової легенди «канонем», то назвати серіал точною екранізацією подій неможливо. Так, тут є місто-фортеця Камелот, у якому править Утер Пендрагон, він має єдиного нащадка — принца Артура, вправного молодого воїна. Королівство багато років потерпало від необережних чарів його мешканців, але за правління жорстокого Утера магія опинилася поза законом і будь-яке її застосування карається на смерть. Як трофей і знак перемоги над «усім нечистим» у підземеллі замку заточений останній дракон. У першій серії серіалу ми знайомимося із головним героєм — не доблесним красенем Артуром, а з сором'язливим диваком Мерліном. Хлопець ріс без батька у далекому від столиці селищі, його самотужки виховала мати. Вона чудово знала про незвичайні здібності свого чада, та задля безпеки переконувала не користуватися ними. Коли син підріс, для його ж блага направила Мерліна в Камелот, а з собою дала лист для придворного лікаря Гаюса, давнього знайомого. Колись він також був магом, але через відданість Утеру полишив цю справу й багато років був лікарем королівської родини, використовуючи чари лише потай у разі крайньої необхідності.

Мерлін з'являється у місті і відразу ненароком заявляє про себе — встряє у халепу. Вже за декілька серій глядачі зрозуміють, що в юнака талант на цю справу. Але тоді йому справді було непереливки: він заступився за звичайного слугу перед пихатим лицарем. І все б нічого, якби він не виявився тим самим Артуром. Гай витягує небораку із в'язниці, а той у свою чергу випадково рятує принца й короля від розлюченої відьми. За це король у знак особливої

Назва:

Пригоди Мерліна

Оригінальна назва:

Merlin

Телеканал:

BBC One

Рік:

2008-2012

Країна:

Велика Британія

Автори ідеї

Джуліан Джонсон, Джейк Мічі, Джуліан Мьорфі та Джонні Капс

Жанр:

фентезі, пригоди, комедія, драма

За мотивами:

Міфів про короля Артура

вдячності назначає Мерліна... слугою Артура. Ще й Великий Дракон пророкує юному чарівнику, що він має допомогти Артуру об'єднати королівства. Так почалася історія непростих взаємин зарозумілого принца й необачного чарівника, що протягом усього серіалу еволюціонувала в дружбу. Та чи можуть дружити принц і слуга?

Це одне з ключових питань всього серіалу, і з сучасності трохи незрозуміло виглядає чітке класове розподілення. Та й життю тодішнього середньовічного слуги не позаздриш: вимагається абсолютна покірність, повага і вірність своєму господарю, у той час як той, вправляючись зі зброєю, може жбурляти в тебе ножі, а ввечері загадати випрати весь одяг, начистити зброю і обладунки, на що ледве вистачить ночі. Як же таким чином можна завоювати ту просту вірність і повагу підданих? Окрім непростих відносин між господарем і слугою, наперед виноситься кохання між звичайною покоївкою і принцем. Чи є в цих відносин право на майбутнє? Чи може король сам приймати рішення, якими людьми себе оточувати?

У перервах між ухилянням від ножів і поліруванням обладунків, Мерлін потай навчається магії по книгах Гая. Це неоднократно рятує його й власне Артура, адже на королівську родину мають зуб фактично всі чаклуни в державі: двадцять років тому Утер жорстоко переслідував всіх магів, багато з них померли страшною смертю. Магією навіть оточене саме народження Артура, тому король

- Я тренувався вбивати з дитинства.
- А скільки ти вчився на недоумка?
- Ти не можеш так до мене звертатися!
- Вибач. Скільки Ви вчилися на недоумка, мілорде?

Перша зустріч Артура й Мерліна

завжди на сторожі і шукає зрадників серед найближчого оточення. В Утера є ще вихованка — Моргана, ровесниця принца і донька старого друга короля. Після смерті батька Утер взяв її до себе й ростив, як власну доньку. Дівчина дуже красива й розумна, але щонаочі її мучать кошмари, тому Гаюс їй постійно випикує снодійне. Сни дівчини незвичайні, деякі з них збуваються... Згодом Моргана виявляє в себе магичний дар, але через заборону користуватися чарами дівчина з часом зненавидить власного опікуна і між нею та Утером розгорнеться запекла боротьба. Чи зможуть колись чаклуни знову не ховатися, користуватися магичним даром і не боятися за власне життя?

Окрім динамічного сюжету й цікавих піднятих тем, серіал від BBC радує харизматичними персонажами й гумором. Досвідчених акторів тут небагато, і, на жаль, це помічається, особливо в перших сезонах. Навіть Колін Морган, виконавець головної ролі, на початку історії почувається на знімальному майданчику геть невпевнено, часом поведінка Мерліна видається штучною. Так само лялькову пишатість пропагує Бредлі Джеймс (Артур), та вже за десяток серій нечасті ляпи стають рідкістю, а під кінець першого сезону майже вичерпуються. Повністю у своєму руслі почувалися досвідчений Ентоні Гед (король Утер), добре відомий телеглядачам за роллю Руперта Джайлза в серіалі «Баффі, переможниця вампірів», а також Кеті Мак-Грат, ірландська акторка, справжня окраса всього серіалу: поки роль Моргани в «Пригодах Мерліна» її найкраща робота. Саме британський телесеріал став кар'єрним і творчим трампліном фактично для всіх молодих акторів, які зіграли в ньому ключові ролі.

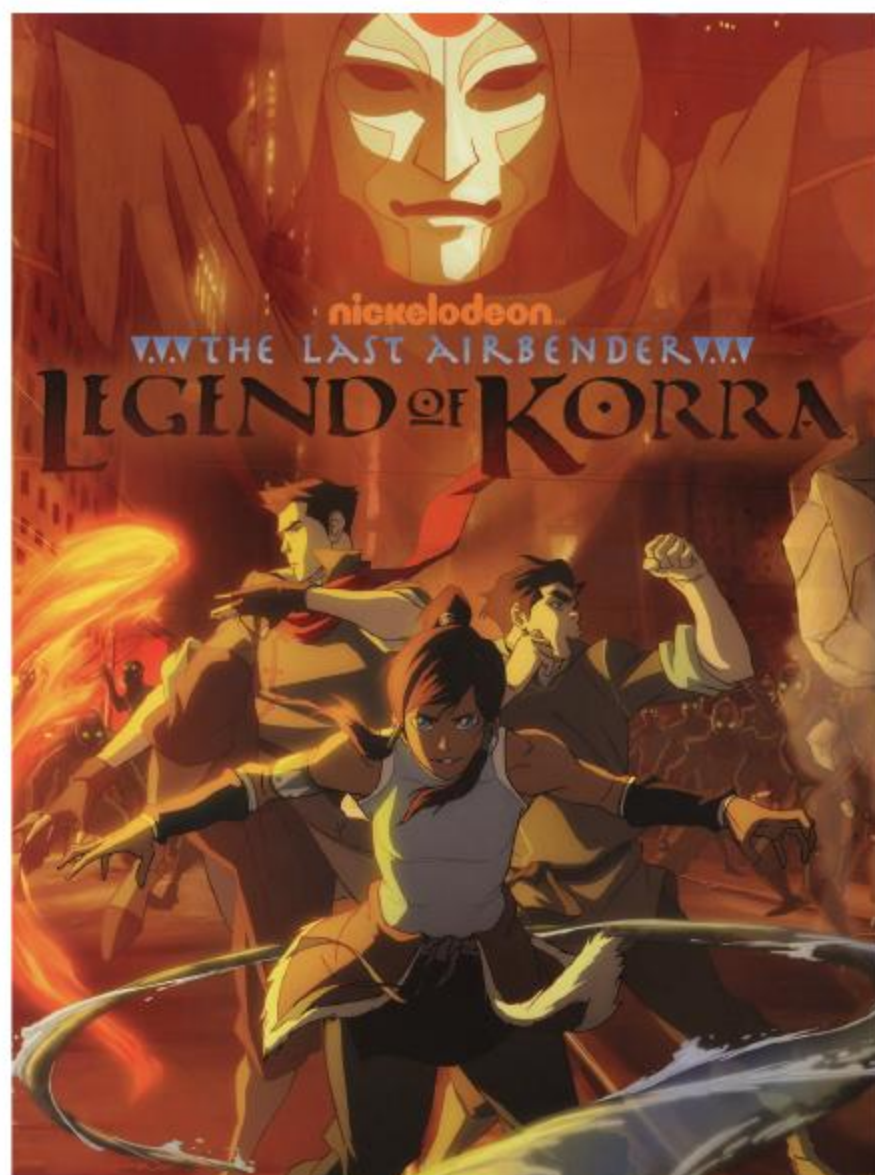
Хоча й через сюжет сильно не виставиш сценаристам претензії на достовірність, то до режисерів скарг набиравалося. Так, ми не можемо точно сказати, чи існував Мерлін, чи зраджувала Гвіневра Артуру, чи хтось колись викував Ескалібур, але: правління короля Артура, навіть по міфах було орієнтовно в V-X ст. нашої ери, звідки при дворі британського Камелота з'явилися темношкірі лицарі?! Схоже, що боячись мітки «расистів» розробники серіалу відступили від класичного міфу задалеко, віддавши роль королеви Гвіневри темношкірій Ейнджел Колбі. Дівчина виявилася досить здібною акторкою, але це було явно не її роль. Так само чомусь у лицарях опинився брат Гвен, не згадуючи вже за те, що він був сином коваля і простолюдином, коли у лицарі могли посвятити лише нащадків аристократів. Через це, до речі, не зміг отримати омріяний плащ хоробрий мандруючий вояка Гвейн, який одного разу врятував Артура і Мерліна від розбійників. Мордред, за оригінальною легендою племінник Артура, у серіалі став друїдом, Моргана, темна чаклунка й головний ворог Мерліна, перетворилася на прийомну доньку короля Утера. З сезону у сезон сценаристи все більше й більше інтерпретують канон, і тільки наприкінці серіалу чітко висловили свою позицію: «Пригоди Мерліна» і так задалекі від канону, тому кінцівка історії збігатиметься з міфом, по крайній мірі, максимально можливо.

У будь-якому разі, невідомо, відбулася історія короля Артура насправді чи ні, але вона назавжди завоювала серця людей. Серіал через свою неісторичність сподобається не всім, але глянути декілька перших серій варто, щоб вирішити для себе, дивитися його чи ні. Тим не менш, «Пригоди Мерліна» заслуговують тверду вісімку за прекрасну задумку й хорошу реалізацію, це один із найцікавіших та найкращих фентезійних серіалів, до того ж, британський, знятий на батьківщині Артура. Усім приємного перегляду!

Вікторія ВАКОЛЮК

Корра — останній аватар?

Продовження воістину легендарної «Легенди про аватара Аанга» викликало шквал критики ще до виходу першого сезону. Адже за задумом авторів ідеї серіалу, історія розповідає про самовпевнену й імпульсивну сімнадцятирічну Корру, дівчину із південного племені води — нового аватара. Чи змогла вона стати новим вартовим гармонії у світі, цілком можна зважити по закінченню третього сезону нового серіалу.

Дія відбувається у вигаданому світі, де мешкає чотири народи, по кількості стихій. Серед звичайних людей трапляються маги вогню, повітря, води й землі відповідно. Аватар — це людина, що володіє всіма чотирма стихіями й покликана зберігати хитку рівновагу миру у світі, його душа після смерті відроджується у наступному тілі представника іншого народу за чітким коловим циклом. Минулий аватар вважався безвісті зниклим протягом ста років, він ще підлітком потрапив у бурю й, замерзнувши, впав у магічний анабіоз. За час відсутності аватара плем'я вогню розв'язало війну й захопило пів світу, у тому числі винищило плем'я магів повітря. Щоб знову встановити мир, Аангу після «розмороження» у свої дванадцять років довелося поспіхом опанувати кожен зі стихій, аби перемогти лорда Вогню Озая й покласти край війні. Мультсеріал заповнив серця глядачів живими персонажами, захоплюючим і цікавим світом, динамічним сюжетом, хорошим гумором, тонкою філософією і гострим відчуттям необхідності гармонії.

Коли Майкл Данте Дімартіно й Браян Кон'єцько, автори ідеї аватара, оголосили про вихід нової історії, радості фанатів не було меж. Попри всі припущення, історія отримала нового головного героя. Події відбуваються приблизно через сімдесят років після «Легенди про аватара Аанга». Середньовіччя дійшло до свого верхнього рубежу і в великих містах переродилося в індустріальний новий час на парових двигунах та електриці. У повітрі витають дирижаблі, а маги вогню працюють у ролі генераторів блискавок на електростанціях. Аанг встиг зробити багато великих справ за життя, одна з них — заснування Республіканського міста, по ідеї нейтральної території, на якій могли вільно мешкати представники всіх народів, де б правителі вели переговори й досягали домовленостей шляхом дипломатії. Саме там переважно відбувається дія перших двох сезонів нового серіалу.

Корра все життя прожила на батьківщині під ретельним наглядом ордену Білого лотоса, колись таємного братства за мир у всьому світі. Ще в ранньому дитинстві легко оволоділа трьома стихіями: водою, вогнем та землею. Аж до повноліття вона не могла підкорити четверту. Настав час брати уроки магії в сина Аанга, майстра Тензіна. Для цього дівчина потай вирушає за океан у Республіканське місто, де через заворушення вимушений перебувати маг. У майстра троє жвавих дітей: дві доньки й молодший син, він мешкає у храмі повітря на острові поблизу міста, біля пам'ятника батьку. У Корри відверто не дуже виходить вправлятися ні в медитації, ні в елементарних випадах, вона марить популярним у місті спортом для магів, пробендінгом. Одного вечора втікає від строгого Тензіна на матч, де знайомиться із братами Мако й Боліном, магами вогню й землі відповідно, та потрапляє в команду до «Вогняних тхорів». Згодом до компанії приєднується Асамі,

Назва:

Аватар: легенда про Корру

Оригінальна назва:

Avatar: the legend of Korra

Студія:

Studio Mir, Nickelodeon, Studio Pierrot

Рік:

2011-2014

Країна:

США, Корея

Автори ідеї

Майкл Данте Дімартіно і Браян Кон'єцько

Жанр:

фентезі, пригоди, комедія, драма

Сиквел до:

Аватар: легенда про Аанга

талановита інженер і просто красуня, донька місцевого заводського магната, що щедро вирішує проспонсувати виступ команди в чемпіонаті. Четвірку друзів чекає багато пригод і випробувань (в тому числі й любовних) у всіх частинах серіалу.

Наразі в ефірі завершився показ третього сезону серіалу про пригоди бойової дівчини, але популярність попереднього аватара Коррі не вдалося завоювати ні у своєму світі, ні в реальному. За сюжетом, після Гармонійного зближення наприкінці другого сезону, у світі знову встановлюється рівновага між духами й людьми, тому по всьому світу в селян і містян почали з'являтися здібності магів повітря. Корра посварилася з президентом Республіканського міста і вирушає у навколосвітню подорож, щоб разом із Тензіном зібрати нових магів у купі й відродити націю. Що можна сказати конкретно про цей сезон? Автори повертаються до розповіді у форматі мандрів, як і в ЛОА, блискуче проробили втечу в'язнів, нам показують місто магів металу, а поведінка головної героїні вже не дратує, як у перших сезонах. Підкачали негативні герої і любовна лінія, точніше, її абсолютна нелогічна відсутність — наприкінці попередньої частини Мако кидає Корру й знову починає зустрічатися з Асамі, а тут як ні в чому не бувало не звертає уваги на жодну з них. У перших серіях навіть не пояснюється, чому в хлопця зникає будь-який інтерес до дівчат й він поринає з головою в роботу. Тим часом Корра й Асамі стають закадичними подругами, та й Болін гав не ловить і знаходить нову симпатію, тепер мага повітря. Щодо негативних героїв — Захіра, Пі'лі, Мінг-Гуа, Хазана, то їхня лінія абсолютно не розкрита. Вони просто хочуть вбити усіх владарів світу, щоб повернути все в первісний порядок, де не було рабів. Розробники не розказали нам жодної драматичної історії, з якого дива три найталановитіших маги пішли за фанатиком Захіром, коли і як виник «Червоний лотос», чим хворіли негативні герої в дитинстві і як часто їх била мати. Приводів для стокгольмського синдрому немає, все, що ми знаємо — Захир і Пі'лі кохають один одного, він колись визволив її з полону магів землі, що хотіли зробити з неї машину для вбивства (у принципі, це зробив згодом він сам). Чому лідер саме Захир, у минулому не маг? Як втратила руки Мінг-Гуа? Чому в неї з Газаном такі напружені відносини? Лінія не розкрита і режисери до неї навряд чи повернуться.

На відміну від ЛОА, ЛОК має абсолютно різні, майже не прив'язані один до одного сюжети в кожному сезоні. І якщо в першій трилогії мета-тема — мир, протидія загарбникам, то головні вороги Корри... революціонери. Це повстанці-простолюдини, які хочуть рівності між магами і звичайними людьми (перший сезон), ідейний дядько аватара, що прагне знову об'єднати світ людей і світ духів (це позитивне його прагнення, негативне ледь не призвело до кінця світу й дії аватара у другому сезоні цілком виправдані), навіть анархісти, четвірка найталановитіших магів на землі, які виступають проти будь-якої влади й рівні права для всіх. Аватар, звісно, захищає законну владу, навіть якщо це самозаконаний президент Республіканського міста чи деспотична королева Землі. Занадто чітке поділення на «добро» й «зло» не реалістичне й відштовхує. Будь-які бунтівні прояви викликають лише різкий супротив й негайне придушення, аж ніяк не пошук розумного компромісу. Мимоволі подумки повторюєш слова мага-байкера: «Аватар, ти не на тому боці». Невже дитячий мультсеріал потрапив під тінь крила пропаганди? Чи у пошуці сюжетів автори наштовхнулися на неблагородний дефіцит?

Рятує проект із забуття... знову-таки Аанг. Адже у цьому не у всьому вдалому продовженні глядач отримує змогу

побачити Катарру й Зуко в старості, дізнатися про долю дітей Аанга, Тоф, познайомитися із «вогняним генералом», внуком Зуко, навіть зустріти Айро у світі духів. Найцікавіші серії, без сумніву, належать не головній героїні. Драматична історія магів крові, оповідки про родину Тензіна, екскурси в сімейне життя Тоф, дві безцінні серії про першого аватара Вато, навіть дитячі поневіряння Мако й Боліна є більш зворушливими й продуманими, ніж часом нелогічна поведінка Корри. Трохи детальніше про родину нового аватара можна дізнатися у другому сезоні, що поки є ідейно і фактично найкращим із трьох наявних: з одного боку ми бачимо абсолютно бездарні дії Корри, з іншого, вона чи не вперше робить велику справу й об'єднує світ людей і духів, справді виступає автаром. Проте деякі пробіски не перекреслюють тотальних помилок сценаристів, і третій сезон мультсеріалу потерпів аудиторний крах. Якби Дімартіно і Кон'єцько вже не завершували роботу над четвертим сезоном, хто зна, чи взагалі він би був. Наразі прем'єра останнього назначена на 3 жовтня цього року (поки про Корру остаточно не забули). Судячи з трейлеру, події четвертої книги «Баланс» відбуваються через три роки після попередньої частини, Коррі вже 21 рік, а в Джинори навіть відросло волосся. Що ж, підвести остаточні підсумки історії можна буде вже за пару місяців. Хай щастить, Корра!

Попри всі недоліки, «Легенда про аватара Корру» аж ніяк не поповнює скарбничку жорстоких провалів поруч із екранізацією ЛОА режисером Ньютом Шьямаланом. Тебе дратує поведінка головної героїні, її бездумні дитячі вибрики, але декілька серій і ти також хвилюєшся за цю зірвіголову. Розробникам побажаємо знайти собі інших жертв на роль головних злодіїв і нарешті визначитися із любовними лініями, які то набирають обрисів чотирикутника, то сходять на пси. За десятибальною шкалою ЛОК витягує на сім із десяти. Рекомендовано до перегляду ярим фанатам Аанга.

Вікторія ВАКОЛЮК

OLD FRIENDS

NEW FRIENDS

Medertaab

«Пісня льоду та полум'я»: фентезійна історія написання

Драconi, зомбі, Білі Блукачі, велетенські вовки, палацові інтриги, жорстокий та небезпечний світ, де навіть високе соціальне положення не врятує від смерті – все це читач знайде у циклі Джорджа Раймонда Річарда Мартіна «Пісня льоду та полум'я». Якщо ви ще не познайомились з незвіданим світом Вестеросу та Ессосу, то зараз саме час. А якщо вас цікавить, що ж наштотувало фантазію Мартіна на створення його епічної «Пісні...», то читайте уважно далі.

Серію автор почав писати в 1991 році, а в 1996 був опублікований перший роман. Спочатку письменник хотів обмежитися трилогією, однак пізніше серія зросла до 4 книг, потім до 6, і зрештою кількість запланованих книжок зупинилася на 7. Наразі вже налічується 5 опублікованих романів та готуються до друку ще два, робоча назва яких «Вітри Зими» та «Мрія про весну» відповідно. Крім того, написаний цикл «Історії про Дунка і Ейгона», який складається з трьох уже опублікованих новел. Їхня дія відбувається за вісімдесят дев'ять років до подій епопеї. На 2014 рік заплановане продовження - вихід четвертої новели «Вінтерфельські вовчиці». Також в кінці 2013 з'явилася ще одна приквел-повість, яка описує Вестерос у часи громадянської війни. Повість написана в стилі історичної хроніки, хоча не поступається іншим книгам Мартіна насиченістю подій.

Для письменника «Пісня льоду та полум'я» - далеко не перша спроба пера, проте його ранні повісті та оповідання в основному належать до наукової фантастики та хорору. Пізніше з'явилося декілька фентезійних історій, зокрема «Льодяний дракон», проте вони, як і перші твори автора, не мали особливого успіху.

В середині 1980-х Мартін працював в основному в Голлівуді, де обіймав

«Мені подобається використовувати історичні події для створення правильної атмосфери, щоб додати текстуру та правдоподібність, а просте переписування історії мене не цікавить» Дж.Мартін

посади сценариста та був продюсером таких серіалів як «Зони сутінків» та «Красуня та чудовисько». Після «Красуні та чудовиська», який закінчився в 1989, письменник повернувся до написання прози і почав роботу над науково-фантастичним романом «Аваллон». У 1991 працюючи над романом, він вигадав сцену, де кілька молодиків знаходять помираючу вовчицю з рогом оленя в горлі. Вовчиця вже народила цуценят, яких молодики забрали собі, щоб виростити. Як із запаленого сірника народжується полум'я,

так і з маленького етюдів виросла велетенська семитомна епопея, якою нині захоплюються читачі (і глядачі) з усього світу.

Після тривалої перерви (Мартін працював над іншим серіалом), в 1994 він відновлює роботу над «Грою престолів» (першим томом «Пісні...») і завершує її в наступному році.

Як зізнається сам автор, на епопею мали значний вплив книги інших письменників. Серед них - твір француза Моріса Дрюона «Залізний король» із серії історичних гостросюжетних романів «Прокляті королі», де змальовано події історії Франції XIV століття. Варто зазначити, що романи цього автора важко знайти в англійському перекладі (не кажучи вже про український).

Дж. Мартін так відгукується про книги Дрюона: «У «Проклятих королів» є все: залізні королі та задушені королеви, бої та зради, брехня та хіть, обман, сімейні чвари, прокляття Тамплієрів, немовлята, яких міняли при народженні, вовчиці, гріх і мечі, загибель великої династії... і все це (ну майже все) просто зі сторінок історії. Чи ви любитель історії, чи фентезі - це неважливо, епічний твір Дрюона

триматиме вас в напрузі до останніх сторінок. Це оригінальна гра престолів. Тож якщо вам до вподоби «Пісня льоду й полум'я», ви полюбите і «Проклятих королів».

Дослідники світу Вестерос бачать численні паралелі між подіями і персонажами «Пісні льоду й полум'я» та учасниками Війни Червоної та Білої Троянд. Дві головні сторони конфлікту, сім'ї Старків та Ланністерів – це пряма паралель з родинами північан Йорків та багатіїв Ланкастерів. Мартін, як пристрасний поціновувач середньовічної Європи погоджується з цим твердженням. Проте він наполягає на тому, що «немає прямої аналогії між подіями та людьми. Мені подобається використовувати історичні події для створення правильної атмосфери, щоб додати текстуру та правдоподібність, а просте переписування історії мене не цікавить.» Крім цього, письменник зізнається, що на його творість вплинули також Альбігойські Хрестові походи (війни північнофранцузьких лицарів проти альбігойців Лангедоку (південь Франції) наприкінці XII – на початку XIII століть).

Дж. Мартін має декілька книжкових шаф, вщерть заповнених книгами про середньовічну історію. В них письменник шукає прототипи подій та дійових осіб своїх романів. Нед та Роб Старк, наприклад, нагадують Ричарда, третього Йоркського герцога, та його сина Едварда IV (який був чудовим командувачем, однак імпульсивно і невігідно одружився), а королева Серсея має багато спільного з Маргаритою Анжуйською.

У своїх дослідженнях автор заглиблюється у такі деталі середньовічного побуту, як їжа, одяг, продукти харчування, бенкети та турніри, середньовічна воєнна тактика та страте-

Кадр із серіалу: Джон Сноу

гія. Наприклад, битва на Чорноводній (одна з найбільших і найважливіших битв Війни П'яти Королів), де були використані палаючі човни та гігантський ланцюг, нагадує подібну тактику в битві при Константинополі.

У книгах письменника вистачає і географічних посилань. Велична Стіна у Вестеросі, що захищає північний кордон держави, за словами автора була натхненна Адріанським валом у Великобританії (пам'ятка періоду римських завоювань), а Дорн (крайній південний регіон Семи Королівств), нагадує Уельс, з легкими натяками на Іспанію та Близький Схід.

Мартін зізнається, що є великим фаном творчості Толкіна. Перший раз він прочитав «Володаря перснів» у старших класах.

Залізний трон із мечів

Мартін зізнається, що є великим фаном творчості Толкіна. Перший раз він прочитав «Володаря перснів» у старших класах: «Цей твір сильно вплинув на мене і назавжди зміцнив мою любов до стилю фентезі. Я до сих пір перечитую трилогію кожні декілька років.»

«У «Володарі перснів» герої розпочинають свою подорож разом, однак вже до кінця першої книги братство розпадається і кожен з персонажів продовжує іти своїм власним шляхом. Я зробив те ж саме. На початку всі дійові особи, крім Дейнеріс, знаходяться разом у Вінтерфеллі. Пізніше вони розділяються, і кожен переживає свої пригоди окремо. Намір полягав у тому, щоб в кінці знову всіх зібрати до купи. Знаходження точки «повернення» - це і є найважливіше питання, над яким я досі роздумую.»

Кадр із серіалу: Тірїон Ланістер

Письменник розповідає, що починав працювати з грубого ескізу свого вигаданого світу, який поступово в процесі написання набував все більшої чіткості. Мартін описує роботу над романами як творчість на підсвідомому рівні, майже як «сон на яву». Під час роботи він використовує карти і список героїв, який налічує 60 сторінок (він поданий у четвертому томі), проте більшу частину інформації автор зберігає в голові.

З самого початку написання епопеї письменник вже знав головні віхи циклу, знав, хто буде жити, а хто помре. Дуже багато дрібних деталей розкривається в процесі. Життя деяких другорядних героїв вирішується також під час написання твору. Тому коли головний персонаж збирається битися разом з шістьма своїми друзями, достоту відома тільки його доля. А от що в кінці трапиться з його побратимами - цього не знає і сам Мартін.

Сюжет «Пісні льоду та полум'я» - це історія вибору між самопожертвою та корисливістю, між мораллю та власною вигодою, між добром та злом. Автор не стає на той чи інший бік, він просто споглядає. Герої роблять свій вибір самі, і їх подальша доля справляє на читача набагато більше враження, ніж будь-які моралізаторські відступи.

Для особливо нетерплячих на вебсайті Мартіна викладена частина з «Вітрів Зими», а ще одну главу можна знайти в книзі «Танець з Драконами». Якщо і це не гамає вашої жаги, то завжди можна ще раз передивитися всі 4 сезони серіалу «Гри престолів» або пограти в однойменну рольову гру від Cyanide Studio.

Лілія ЖЕРЕБЧУК

На платформі 9^{3/4}: магічні навчальні заклади

Вересень. Десь у Британії для сотень юних чарівників починається новий навчальний рік і Гогвортс відкриває свої двері – для когось в черговий раз, а для когось вперше. Хто з нас, прочитавши «Гаррі Поттера», хоча б разочок не уявляв, як йому сова приносить листа з Гогвортсу? Декому вже давно не одинадцять років, але вони все одно в душі мріють про це. І хтозна, чому лист досі не приходить? Може, через інше призначення? Адже магічні здібності бувають різні, і навчання має бути відповідне. Ми знайшли кілька різних, але дуже особливих навчальних закладів, аби знати, де іще можна навчитись магії та розвинути свої незвичайні здібності.

Часові школи (серія «Часодії», Наталія Щерба)

Рудоволоса Василинка завжди мріяла стати олімпійською чемпіонкою, адже з малечку займалася гімнастикою. Але її життя перевернулося догори дригом після переїзду до батька, якого вона ніколи раніше не бачила, знайомства з чотирма зведеними братами й сестрами, а головне, таємничого випробування, коли в неї раптово виявився вищий часовий ступінь. Це означало, що тепер Василинка має навчатися у справжній магічній школі в іншому, геть незнайомому їй світі – на Ефларі. Але навчання часової магії виявилось дуже цікавим.

У давнину часодій Ефларус зробив часовий розрив довжиною 100 годин і створив планету-близнючку нашої Землі (Остали) – Ефлару. На ній оселилися часівники і феї, володарі часу. Часівники – це «чарівники», люди,

які мають здібності до часівництва, керування часом. А чарують, тобто часують вони за допомогою спеціальної часової магії. Часодійні закляття поділяються на ефери, закликання і часування. Ефери – заклинання, що мають ефект на даний момент (наприклад створення часової петлі і т.п.). Закликання – чари, що закликають об'єкти (наприклад пончики на тарілку). Часування – особливе часодійство, вимагає багато сил. До нього можна віднести наприклад зачасування людини. Багато темних заклинань відносяться до цієї категорії.

Завдяки своїм магічним вмінням часівники навчилися будувати величні замки й створювати надзвичайно складні годинникові механізми. Часодійна магія вивчається в особливих школах, яких на Ефларі існує чимало. Найкращі і найвідоміші з них – це Школа темного та світлого часу, або простіше – Темночас і Світлочас.

У Світлочасі навчаються лише дівчата. З персонажів серії там навчаються Василина Огнева (головна героїня), Захарра Драгоцій (її подруга), Дейла Огнева (сестра Василинки) та Маришка Резникова (один із ворогів головної героїні). Директором школи є надзвичайно сильна часівниця Олена Мортинова. Вона має вищий часовий ступінь і є найзлішим ворогом Василинки. Директорка знає та вміє виконувати багато потужних та складних еферів. У тому числі й заборонені, яких у школах не навчають – їх може навчити лише Великий Дух Остали – Астрагор. Після Олени Мортинової, а саме у п'ятій книзі саги, пост директора Світлочасу посіла пані Фарієлла Резникова (мати кришталевої ключниці Марини Резникової). Обидві школи (Світло- і Темночас) знаходяться в Астрограді – столиці Ефлари, а саме в Повітряному замку.

У перший навчальний день усі новоприбулі учні складають іспити, аби визначити на якому з 12 кіл, в залежності від здібностей, вони навчатимуться (від нульового до дванадцятого). Зазвичай, рідко хто затримується на найнижчих, а щоб закінчити школу, потрібно набрати не менше ніж п'ять. Кола з першого по четверте – найнижчі, початковий рівень. Із п'ятого по восьме – це середній рівень. А кола з дев'ятого по дванадцяте – найвищі. У Світлочасі, як і в Темночасі, потрібно здати декілька екзаменів:

- пройти лабіринт «Тайнос»;
- накреслити схему хоча б найпростішого годинника;
- розрахувати часову гілку;
- і звісно, треба знати часові закони («Хоч якісь», – Марк Ляхтич).

Чорна Королева, повелителька лютів

Біла Королева, повелителька фей

Феш Драгоцій

Василинка Огнева

Художник © Юлія Козбур

Кожна група займається в окремому часі, аби не заважати один одному. Лише на перервах учні можуть зустрітися на сідцях чи в коридорах школи, аби трохи відпочити і поспілкуватися. В Холі завжди багато учнів та вчителів.

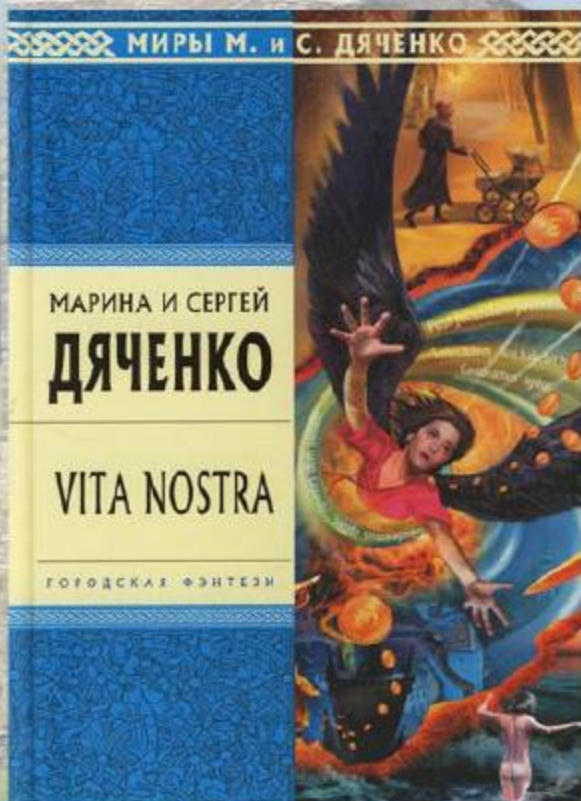
У школі Світлочас вивчають багато предметів, зокрема, Часологію, Еферознавство, Математику (без цієї науки в часівництві нікуди!), Хронологію.

У Темночасі навчаються лише хлопці. Директором школи є часівник Астаріус. Він має вищий часовий степінь і є головою Астрограду та Радосвіту. Астаріус живе в Зірковій вежі Повітряного замку. Саме там він проводить заняття для свого особливого класу (і для ключників), який вивчає вище часівництво. Саме завдяки Астаріусу Василина потрапила у Світлочас. Для вступу у Темночас складаються такі самі іспити, як і у Світлочас. З предметами все також аналогічно.

Також існують школи у Чорнолюті (де живуть темні феї, люти) та Чародолі (де живуть світлі феї). Директорками цих шкіл є відповідно Біла й Чорна королеви, повелительки фей і лютів. Є часівна школа і на Осталі, там навчаються земні часівники і рід Драгоціїв. Знаходиться навчальний заклад у замку Зміулан, в якому живе найсильніший Дух Остали — Астрагор....

Анастасія ВІНІЧЕНКО

Інститут спеціальних технологій («Vita Nostra», Марина та Сергій Дяченки)

«Vita Nostra» — роман українських письменників Марини та Сергія Дяченків. У ньому розповідається про звичайну дівчину Сашу, яка раптово зустрічається з незнайомцем, — і її життя докорінно змінюється. Спочатку чоловік примушує її виконувати безглузді завдання, а в разі непослуху погрожує заподіяти зле її матері, тож Саші нічого не залишається, як скоритися його волі. Згодом незнайомиць каже, що Саша набрала прохідний бал, її зараховано на перший курс Ін-

«Кожному, хто буде старанно вчитися та віддавати заняттям усі сили, я гарантую: до кінця навчання він буде живий та здоровий. Однак недбалість і байдужість погано закінчуються для наших студентів. Виключно погано... Документи забрати не можна. Ви будете вчитися тут — або вас відрахують за неуспішність і одночасно покладуть до труни».

ституту спеціальних технологій, і вона має поїхати вчитися у місто Торпа, тож дівчина вирушає до цього невеличкого міста.

Першокурсники в гуртожитку бачать навколо себе покалічених представників старших курсів, які поведуться вкрай дивно: то застигають на одному місці і дивляться в нікуди, то кричать посеред ночі, то тиняються коридорами, бурмотячи щось собі під ніс і не помічаючи нічого навкруги. Виявляється, що жоден студент не потрапляє до інституту з власного бажання: один з викладачів — той самий незнайомиць — обирає потрібних кандидатів і примушує їх поступити туди.

Окрім звичайних предметів (філософії, англійської мови, фізкультури), студенти мають теоретичні й практичні заняття зі спеціальності. На парах студентів примушують виконувати різні вправи, наприклад, уявити дві кулі, більшого та меншого діаметру та подумки розмістити першу всередині другої таким чином, щоб діаметр жод-

ної кулі не змінився, а також їм постійно доводиться читати і зазубрювати абракадабру, слухати диски, на яких записана суцільна тиша та споглядати абсолютно чорні аркуши паперу. І все це має свій сенс, адже випускники інституту — не люди, а ті, ким вони насправді завжди були — частини мови: слова, що мають проявитися, прозвучати і стати частиною Гіпертексту, з якого складається наш світ. Тому і викладачі інституту, які на перший погляд просто суворі і жорстокі люди, насправді є граматичними правилами та підручниками у людській подобі. Студентів вони мотивують лише за допомогою страху («Генерал-страх. Імператор-страх, який формує реальність.») і, як вони самі пояснюють, не вимагають нічого неможливого — лише дисципліни і старання, спрямованого на те, щоб «стрибнути вище власної голови» і перетнути межу.

Українською мовою роман перекладено та видано у 2007 році видавництвом «Зелений пес».

Олена МАСЛОВА

Стармінська школа Чародіїв, Піфій та Травниць («Відьма», Ольга Громико)

За романом Ольги Громико, одним з найкращих навчальних закладів у галузі магії є закрита школа, що розташована на околиці столиці Белорії – у місті Старміні (СТАРий МІНськ). Задля спокою місцевих та гостей, на картах її зображують подалі від мурів міста.

Навчаючись у цих стінах ви випробуєте себе на міцність, знайдете друзів, побачите живого дракона (але, пробачте, політати навряд чи вийде), матимете можливість дізнатися чи насправді кабінет директора таїть у собі портал до бескінечності, Дзеркало Одкровення, сувій із закляттям кінця світу, череп, що здійснює пророцтва із філософським каменем у зубах, тобто, усі чудасії та загадки минулого, майбутнього і сьогодення.

При наборі до школи, студентів сортують за інтелектом та магичними здібностями. Усі зараховані адепти мають можливість отримувати стипендію, яка виплачується раз на два тижня. Вставати доводиться рано, оскільки лекції починаються з самого ранку.

Життя адептів тут мало відрізняється від будення звичайних студентів. Ті ж лекції, семінари, лабораторні та курсові, заліки, екзамени, шпаргалки, «хвости» та радісні святкування по закінченню сесії. Якщо вести мову про предмети, що вивчаються, тут теж не-

має нічого надзвичайного.. ну, майже немає. На рівні з такими знайомими більшості предметів як фізичне виховання, логіка, екологія, краєзнавство, геологія вивчаються драконологія, теорія магії, розумні раси, ясновидіння, некромантія, травознавство.

Є три кафедри, і відповідно три напрями за якими можна навчатися: кафедра практичної магії, кафедра травництва та кафедра ворожіння. З шостого курсу загальний потік абітурієнтів ділиться на факультети – Травниць та Знахарів, Алхіміків, Ворожій та Піфій, практичної та теоретичної магії.

Обирати напрям для подальшого навчання слід дуже ретельно, зважаючи усі «за» і «проти», для новачка це дуже важко, тому мета нашого огляду – допомогти абітурієнту та його батькам визначитися яким з трьох шляхів крокувати.

На факультеті практичної магії викладають бойову магію та магію стихій, тому адепти вивчають різноманітні способи застосування заклять – бойових, оборонних, пізнають світ некромантії та нежиті. Для мага-практика важливим є рухливість, питливий розум, ввічливість, гарні фізичні показники, адже майбутня професія щодня буде зводити з небезпекою. Факультет теоретичної магії випускає майбутніх вчених. Маги-теоретики

займаються наукою, різноманітними дослідженнями, розробкою нових заклять та артефактів.

На факультеті Травниць та Знахарів навчаються маги-целители, вони займаються виготовленням зілля та декоктів. Вправні у зілляварінні, випускники цього напрямку можуть продіагностувати хворого та надати поміч. Факультет є дуже популярним серед дівчат. Навчаються тут талановиті адепти, які з певних причин не можуть займатися практичною магією, маючи до неї здібності. При вивченні предметів за спеціальністю найбільша увага приділяється травам та побутовій магії.

Як показує практика, обравши шлях практичної магії або ж травництва впродовж навчання ви постійно будете втрапляти у якусь цікаву і, скоріш за все не досить законну «халепу» як то: «позичання» харчів, артефактів, залякування жорстоких викладачів рухливими опудалами та вигаданими закляттями, нічні прогулянки поза школою, заміна води вином та навпаки – і це далеко не повний лист пригод, що чекає на майбутніх адептів. Ви також будете молитися перед екзаменами, тремтіти перед тими ж викладачами чи боятися вийти надвір через можливість опинитися у пащі дракона.

Євгенія ГАВРИЦАКА

Пам'ятка для студентів

№1. Від непроханих гостей та занадто цікавих до пригод студентів школу захищає дерев'яний паркан. Він настільки міцний, що напевне, і ворожий напад витримає. Вночі по паркану проходить пошуковий імпульс, який відчуває будь-яку спробу покинути територію Школи або ж проникнути в середину. Якщо порушника спокою спіймають на гарячому, вахтер, запише його ім'я у журнал зауважень. Наступного дня цей журнал опиняється у Вчителя, порушника викликають, довго розпитують, застосовують покарання чи виносять догану. У приміщеннях Школи не має подібного імпульсу і можна чаклувати у коридорах, спальнях, їдальні та деяких навчальних аудиторіях, чим із задоволенням користуються адепти.

№2. Яким би не був важким екзамен чи наскільки лінивими до підготовки до нього ви не були є безпрограшний спосіб отримати гарні оцінки усій групі чи потоку. Все, що від вас потребується – принести екзаменатору пляшку чогось міцного.

№3. Одразу зважайте на те, що ворота у школі зачаровані і не «впускають» алкогольні напої, хіба що, ну в дуже малих об'ємах, то ж доведеться добре попрацювати задля хороших оцінок.

Академія Св. Володимира («Академія Вампірів», Рейчел Мід)

Академія Вампірів — навчальний заклад із серії книг Рейчел Мід. Він знаходиться у США, штат Монтана, серед густих лісів і високих гір, аби жодна людина його не знайшла. Там навчаються вампіри, принаймні, добрі. У світі «Академії вампірів» існує три види упирів. Морої, дампіри та стригοї. Перший вид є найбільш шанованим. Вони не люблять сонце, хоча й не помирають через його світло, п'ють людську кров, а також вміють керувати стихіями. Мороїв залишилося дуже мало, тому їх захищають охоронці, дампіри. Це «гібрид» людей та вампірів. Вони харчуються нормальною їжею, люблять сонячне світло і є досить сильними, аби змагатися із стригοями, найжахливішими тварюками. Ці потвори помирають від сонячного проміння, полюють на людей та інших вампірів. Сонце та вогонь для них є смертю, срібло — болем, а хрест перешкодою.

Отож, в академії навчаються діти різного віку. Багато дампірок залишають тут своїх дітей ще у віці кількох років, а коли вони підростають, починається навчання. Для початку, учнів навчають простим і звичним для людей наукам, як от мови, історії та математики, але згодом з'являються ці-

кавіші предмети, наприклад, Сучасні бойові технічні прийоми охоронця, чи Теорія особистої охорони та захисту (для дампірів), і Володіння стихією (для інших видів). Оскільки сонце не надто добре впливає на мороїв, вампіри в академії ведуть нічний спосіб життя, а ночі у них справді довгі й уроків багато. Ось, наприклад, розклад головної героїні, дампіра Рози Хезевей:

1-ий урок: Сучасні бойові технічні прийоми охоронця.

2-ий урок: Теорія особистого захисту і охорони.

3-ій урок: Фізичні вправи.

4-ий урок: Головна мова.

Ланч.

5-ий урок: Поведінка і фізіологія тварин.

6-ий урок: Математика.

7-ий урок: Моройська культура.

8-ий урок: Слов'янське мистецтво.

Вчителів та обслуговуючого персоналу в цьому навчальному закладі багато. Самих лише охоронців працює близько півсотні, адже тут навчається багато мороїв королівської крові. Також, відповідно, вони викладають фізичну підготовку для дампірів. Інших вчителів було близько двох десятків лише для старшої школи. А ще відповідно кухарі, священник, адміністрація та інші.

На території школи окрім навчального та житлового комплексів, знаходяться також церква, спортивний майданчик та кілька будівель у лісі. Загалом академія дуже велика, а її архітектура просто вражає! Будівлю створили у готичному стилі і вона чимось нагадує церкву, з високими шпилями і кам'яним різьбленням.

Почати навчатися у цій академії досить складно, а залишитися тут навчатися потребує ще більше зусиль.

Богдана БАРБАНЮК

Тибідохс («Таня Гроттер», Дмитро Ємець)

На величному острові Буяні, оспіваному у своїх казках Олександром Пушкіним, височіє фортеця, над головними воротами якої яскраво горить надпис: «Тибідохс — школа для тяжко виховуваних юних чарівників. Біле та чорне відділення». Саме це прочитала Таня Гроттер, головна героїня серії книг Дмитра Ємця про магію та чари, коли вперше прибула навчатися магичним мистецтвам.

Це дуже незвичайна школа магії, яка має багато таємниць та манить у тому числі кількістю всякої всячини, що можна знайти на її теренах. Це і автентичні магичні істоти (починаючи від домовиків і закінчуючи драконами), і зачакловані речі (мечкладенець, літаючі пилососи, скатертини-самобранки і так далі), навіть привиди та енергетичні вампіри (які не просто розгулюють по школі, а ще й дістають всіх).

Щодо власне місця розташування школи. Вона знаходиться на березі острова Буян, як вже було зазначено. Весь острів є територією школи і оточений захисним куполом, пройти через який можна лише в тому випадку, якщо ти знаєш необхідне закяття переходу. Інакше ти просто пролетиш повз сушу далі над океаном. Тибідохс згори схожий на велику черепаху біля моря, як колись помітила головна героїня. Він складається з декількох башт. Назви лише двох зустрічаються у книгах — Башта Привидів і Велика Башта. Ще в одній башті знаходиться зала Двох Стихій, що слугує їдальнею та приміщенням для проведення святкових заходів. До речі, в Башті Привидів знаходиться Щезальний Поверх, який то з'являється, то пропадає (все логічно). Всі башти мають не більше чотирьох поверхів.

Перейдемо до навчання. В Тибідохсі діє обов'язкова п'ятирічна програма, існує також магспірантура, куди можна піти за бажанням (це ще два роки). В школу приймаються всі російськомовні діти з 10 до 17 років в залежності від того, в якому віці проявився магичний талант. Зазвичай середній вік першокурсників — 10-11 років, та бувають екземпляри й старше. На кожному курсі навчається приблизно по 50 учнів. Особливість цього навчального закладу в тому, що школа поділена на два відділення — Біле та Чорне, де відповідно навчають світлих та темних магів. Головують над відділеннями декани. Як такого відбору на відділення немає, бо приналежність до чорної чи світлої магії проявляє

Художник © TylerEdlinArt

сам учень. Це виявляється в його поведінці, закладено в душі. Дуже рідко бували випадки, коли учні переходили з одного відділення на інше. Загалом, відділення живуть мирно, та бували й конфлікти між сторонами. Звичайно, куди ж без них, коли річ заходить про чорне та біле?

Щодо навчальної програми. У Тибідохсі вивчають такі основні предмети: Історія Магії, Основи світлої (темної) магії, Практика порчі (накладення і зняття), Теоретична магія, Захист від духів, Ветеринарна Магія, Історія Потустороннього світу (до речі, цей предмет веде найжахливіший привид Тибідохсу), Магичний пілотаж, Практична магія (зіллеваріння). Набір предметів невеликий і може здатися нудним, та завдяки неперевершеним

викладачам нудьгувати у школі просто ніколи. Чого тільки вартує директор школи — безсмертний Сарданал Чорноморов (дядька Чорномора пам'ятаєте?). А пітекантроп Тарарах, а Медузія Горгонова (так-так, міфи не брешуть!), а Соловей Розбійник? За весь період навчання Тані Гроттер не було коли нудьгувати та шукати пригод, адже в такій школі вона на них постійно натрапляла сама, ступаючи Сходами Атлантів, граючи у драконбол чи гуляючи в підвалах біля Моторошних Воріт, де запечатаний Хаос. Єдина слов'янська школа магії завжди рада зустріти нових учнів та поділитися з ними своїми загадками, допомогти розкрити свої таємниці і звичайно навчити всіх бажаючих магії та чарам.

Наталія АНАНЕВИЧ

Дору Ареба («Спадок», Крістофер Паоліні)

«Саме тут, у величезній улоговині в центрі Вройнгарду, Вершники збудували своє уславлене місто Дору Ареба.

Дору Ареба! Єдине місто за всю історію світу, яке було створене для драконів, а також для ельфів і людей. Дору Ареба! Місто магії, вченості, прадавніх таємниць. Дору Ареба! Здається, сама ця назва лунає, як музика. Ніколи раніше світ не бачив такого міста, і більше не буде подібного до нього, бо тепер воно знищене — його стер з лиця землі загарбник Галбаторікс».

«Доміа абр Вірда»

Дору Ареба є містом Вершників — древнього ордену незалежних охоронців миру й порядку, могутніх воїнів, вправних магів. Завдяки особливому магічному зв'язку із драконом, Вершник був майже непереможним. Арджетлам (з ельфійського «срібна рука») був навіки пов'язаний зі своїм драконом. Колись ельфи, люди й гноми ворогували з вогнедишними, боялися їх, чимало пролилося крові, багато було яєць розбито. Але кмітливому юнаку Ерагону вдалося укласти перемир'я між расами, так звану Агаєті Блодхрен — Криваву Клятву. За її умовою дракони надавали певну кількість знесених яєць людям і ельфам: з часом вони знаходили своїх обранців і дракони прокльовувались.

Перший дотик між новонародженим ящером і майбутнім Вершником пов'язував їх навіки: на руці обранця з'являлася біла сяюча пляма, гедвей ігназія (ельф. «срібна долоня»), вони могли вільно читати думки один одного, а якщо Вершник був людиною, то в нього з'являлися здібності до магії і з часом його зовнішність змінювалася в бік ельфійської.

Але ж де можна було жити й навчатися таким незвичайним і досить небезпечним учням: юному магу, який ще не контролює свої сили, і молодому дракону, що швидко росте? Вершники у період навчання були б дуже небажаними сусідами для будь-кого, тому не дивно, що як місце про-

живання був обраний великий острів Вройнгард, на північний захід від Алагейзії. Саме там Вершники заснували місто Дору Ареба. Колись воно було прекрасним: величезні кам'яні будинки в ельфійському стилі, з елементами архітектури людей із Паланкарської долини, кожна вулиця мала таку ширину, що по ній могли вільно йти поруч два дракони; багато фонтанів і парків. З усіх боків місто було оточене гострими шпилями скель, де вершники влаштовували сторожові пости, а в гірських печерах любили селитися відлюдники, в особливості старі й великі дракони.

Відразу після того, як дракониха відклала яйця, дитинчата були го-

Художник © Anndr, робота для hisuikousei

тові вилупитися, але могло пройти багато років до цього, адже малі дракони чекали сприятливого моменту. Зазвичай, щоб виявити свого обранця, майбутні Вершники ставали в ряд, по черзі торкалися сплячого яйця й чекали, коли воно саме «вкаже» на когось із них. Після того, як драконяче яйце обирало свого вершника й дракон вилуплювався, юних арджетламів відразу направляли на спеціальне навчання.

Зазвичай обранцями були хлопці й дівчата від десяти до двадцяти років, тому навчати всіх в однакових умовах було б заскладно. Молоді Вершники мали дотримуватися строгого режиму декілька місяців, а іноді й років. До того часу, як вони, за думкою наставників, не навчаться повністю керувати своїми магічними здібностями, їм нічого не повідомляли про їхній потенціал. Від початку обранців ділили на дві групи: ті, хто вже володів магією, і ті, хто ще не відкрив свій дар. На останніх чекали довгі й на перший погляд безглузді справи: вони мали б наповнювати водою діряві бочки чи зносити мілке каміння на купки, але його можна було брати лише пальцями ніг. Усе це було направлене на те, щоб вкрай роздратовати і розгнівити молодого вершника, саме тоді із великою імовірністю в нього проявлялися магічні здібності. Відразу після цього його відокремлювали від інших і займалися з ним окремо. Так як усі закляття звучали прадавньою мовою, учні довгий час проводили за вивченням граматики ельфійської. Прадавня мова — це мова істинних імен, мова суті речей, тому нею неможливо збрехати і вона ідеально підходила для магії. У Дору Аребі була найкраща бібліотека на світі — за своє багатівкове життя вершники зуміли зібрати одну з найбільш усеосяжних скарбниць знань. Вона розташовувалася на північно-західній окраїні міста, біля садів, що оточували пік Мораети, відомий також як скеля Кутіан.

Окрім магічної науки, вершникам потрібно було бездоганно оволодіти мистецтвом бою: мечем та луком. Довгі години йшли на спеціальні тренувальні вправи, бої на мечях у парах. Також навчали повітряному бою: що потрібно було робити, якщо на тебе нападав інший Вершник, як ухилятися, які найвразливіші місця в ящера. Багато часу приділяли й науці про драконів: адже Вершник мав доглядати за ним, уважно спостерігати за його розвитком і харчуванням, знати, які трави для драконів отруйні, а які могли б вилікувати від ран. Вже за декілька тижнів після народження малі

дракончики могли літати, за кілька місяців — недовго нести на спині свого Вершника, а у віці року вперше вихали полум'я, приблизно тоді молоді дракони готові до спарювання.

Дору Ареба було унікальним містом, неповторним симбіозом культури людей, ельфів і драконів, але було. Його знищив клятвoporушник Галбаторікс, у сліпому горі від втрати свого дракона, молодий Вершник пішов проти всіх законів, згодом набрав собі прибічників, викрав ще одне драконяче яйце для себе, а тоді розв'язав війну. Власне, місто Вершників було знищене під час битви із клятвoporушниками. Один із вірних арджетламів, Сувіель, у самому пеклі битви вбив себе магією, перетворившись на чисту енергію, що спричинило величезної сили вибух. За переказами,

його було чути аж у Теймрі, а стовп диму був висотою з Беорські гори. З того часу місто перетворилося на руїни, напівзруйновані будівлі поросли густим плющем, а в повітрі і воді з'явилася отрута, небезпечна для життя. Довгий час вважалося, що на острові більше ніщо не може жити, але потім виявилось, що після магічного вибуху там з'явилися нові, раніше не бачені істоти. Під час своєї подорожі до скелі Кутіан, Ерагон разом зі своїм драконом Сапфірою дав новим тваринам і рослинам імена, а згодом і назавжди переїхав на Вройнгард, щоб чекати на нових Вершників, навчати їх і відродити колись могутній орден. Він більше ніколи більше не повертався до материкової Алагейзії.

Вікторія ВАКОЛЮК

Фортеця у Кам'янці-Подільському знаходиться на острові, оточена глибоким каньйоном, на дні якого протікає ріка Смотрич. До споруди можна дістатися лише по Замковому мосту, що перекинаний через провалля. Історико-архітектурний заповідник «Кам'янець» — одне з семи чудес України.

Гострі шпилі старовинних веж підсвічуються яскраво-пурпуровим, а м'яке медове світло із грубих вікон дарує враження перебування у котрісь із фантастичних шкіл зі сторінок улюбленої книги. Фотограф Влада Соловйова у подорожі Україною знайшла найкрасивіші середньовічні замки, що могли б бути альма-мати для книжкових чаклунів та відьом.

На мурах магії

Підгорецький замок

Підгорецький замок. Знаходиться він у досить важкодоступному місці – на горі. Однак, лише побачивши його можна зрозуміти, що будувався він зовсім не як оборонна фортеця, а як палацово-архітектурний комплекс. Містить він у своєму складі величезну територію, разом з Парковою алеєю та Костелом Святого Йосипа. Хоча там й досі ведуться нескінченні реставраційні роботи, ця пам'ятка архітектури епохи Ренесансу значно возвеличує ціну історії в очах пересічного громадянина. Одразу стає зрозуміло уся колишня велич та масштаб мистецької діяльності в тогочасній країні. Однак і сама лише історія будівництва ховає у собі багато таємниць. Й на сьогодні збереглася легенда про загадкову Білу пані, яка мешкає у стінах палацу. Облаштований він бездоганно і особливі кам'яні плити ведуть до сходинок у підземелля - можливого місця загибелі жінки у білому одязі. Саме там споруджена справжня алхімічна лабораторія, що навіює страшні образи, а також декілька зачинених темних дверей і хто знає, які ще є таємниці історії і досі нам невідомі.

Однак і сама лише історія будівництва ховає у собі багато таємниць. Й на сьогодні збереглася легенда про загадкову «Білу пані», яка мешкає у стінах палацу.

Чернівецький Університет

Кожна вуличка чи площа має власну атмосферу, однак її неможливо порівняти з вишуканим Чернівецьким університетом.

Чарівне місто Чернівці. Місто, яке має під собою ґрунтовну історію, яким панувало багато імперій, але, яке не втратило власного «я». Компактність цього міста мене зачарувала. Різнобарвні будиночки часів румунської чи то австрійської забудови майорять по всьому місту. Складається враження, ніби там поселився ангел-охоронець, який при цьому не дозволив втратити особисту неповторність. Міщани знають власну історію, жартують про неї і пишаються нею. І так має бути.

Кожна вуличка чи площа має власну атмосферу, однак її неможливо порівняти з вишуканим Чернівецьким університетом. Головний корпус розміщений у колишній Резиденції буковинського митрополита і саме він поєднує у собі велич та витонченість. Завітавши усередину можна відчутися гостем замку, який вражений архітектурою та самим задумом побудови комплексу. І лише метушливі абітурієнти повертають до усвідомлення того, що ти знаходишся не в 19 столітті.

Хотинська фортеця

Треба відзначити Хотинську фортецю. Порівнюючи її з іншими замками, стає очевидно, що ця оборонна споруда витримала багато випробувань на міць і силу. І судячи з того, в якому стані ми маємо її у 21 столітті – збудована вона вражаюче. Кам'яні мури, величезні мости та лише маленькі оборонні отвори – усе свідчить про бездоганну стратегічну підготовку наших предків. Тож навіть просто ввійшовши на подвір'я можна відчувати історичну атмосферу багатьох облог та битв, які сталися на цьому місці.

У багатьох залах є також діючі експозиції, на яких продемонстровані різноманітні археологічні знахідки. Особливо страхотливою виявилася одна із експозицій, що розташована у башті. Там зібрані усі можливі способи тортур. Дивлячись на них можна собі уявити, наскільки моторошним було тодішнє життя. Але водночас це нашоухує на думку, що минулі жорстокі реалії можливо і допомогли Хотинській фортеці відвоювати власні кордони.

Влада Соловйова

Кам'яні мури, величезні мости та лише маленькі оборонні отвори – усе свідчить про бездоганну стратегічну підготовку наших предків.

Хотинська фортеця бере початок від форту, заснованого князем Володимиром Святославичем у X столітті на річці Дністер для оборони переправи й прикордонного міста Хотин, що було на південному заході Русі. Згодом споруду повністю перебудували Данило Галицький і його син Лев, зокрема з'явилася семиметрова кам'яна стіна і глибокі рови шириною до шести метрів. Державний історико-архітектурний заповідник «Хотинська фортеця» є одним із семи чудес України.

Стрілки-хрустики опівнічні

Тим часом Захарра збігала на кухню і принесла величезний таріль із печивом світло-золотистого кольору у вигляді пишних, закручених стрілок.

— Ухти, що це за штуки? — Василюк підхопила одну зі стрілок і тут же надкусила. — О, як смачно!

— Це стрілки-хрустики, — із гордістю повідомила Захарра. — Фірменний рецепт від Жан-Жака, тому запам'ятала.

(«Часодії: Часова вежа» Наталія Щерба)

Часівна Ефлара славиться не тільки дивовижними замками й найкращими годинниками, а й солодоцями. Захарра з Василюкою час від часу після занять забігали у крамнички за духмяною випічкою і кольоровою карамеллю. Проте, найвідоміші ласощі планети-близнючки нашої Землі без сумніву стрілки-хрустики: гострі часові стріли із солодкого тіста. Кожна часівниця має свій рецепт стрілок-хрустиків, у древніх родах секрети їх приготування передаються з покоління у покоління. Але зробити їх може кожен, у часівних хрустиках немає нічого магічного, окрім хіба смаку :)

СКЛАД:

- 250 г борошна
- 50 г цукру
- 50 г вершкового масла
- 1 яйце
- 3 жовтки
- 1/2 склянки сметани або вершків
- 1 чайна ложка соди
- оцет (погасити соду)
- 1 чайна ложка ванільного цукру
- дрібка солі
- склянка соняшникової олії
- цукрова пудра

СПОСІБ ПРИГОТУВАННЯ:

Просіяти борошно, нагріти масло, щоб розтало, та додати його до борошна.

Зробити по центру борошна невелике заглиблення, туди вбити яйце. Взяти решту яєць і відділити білки від жовтка, останні додати до борошна й масла.

Додати сіль, цукор, попередньо висипавши в нього ванільний цукор і ретельно перемішавши.

Додати сметану й ретельно перемішати. Замісити тісто, за густиною має вийти як на вареники. Якщо немає сметани, можна використати вершки.

Неповну чайну ложку соди обережно погасити оцетом і додати до тіста.

Готове тісто має виглядати так. Не додавайте забагато борошна, щоб воно не було надто густим, не давайте тісту підсохнути.

Розділити тісто на дві частини, розкатати їх по черзі на дерев'яній дошці, посипаній борошном. Приготуйте трафарет часової стріли.

По контуру картонної стріли обережно вирізати таку ж із тіста. Продягнути стрілу через отвір на її кінці, щоб вона один раз була так скручена.

Із іншої половини тіста можна зробити ефлари за допомогою склянки. Цифри-номінали вирізати ножем.

Вирізані заготовки складайте окремо на великий таріль, але поспішіть, тісто не має висохнути.

Також можна зробити простенькі хрусти: нарізати тісто смужками довжиною 15см і завширшки 3 см.

Налити олію в маленьку каструльку, підігріти, викидати по 3-4 стріли на маленькому вогні.

Порізати смужки поперек навпіл, а посередині кожної зробити повздовжний надріз у кілька сантиметрів, продіти хрусти самі через себе 2-3 рази.

Смажити з одного боку, доки не підрум'яняться, перевернути і за кілька секунд витягти.

Викласти готові стріли на таріль, дати стекти олії та трохи охолонути. Посипати цукровою пудрою і прикрасити фруктами чи тертим шоколадом. Приємного чаювання, часівники!

Стрілки-хрустики: рецепт Захарри

Записано Наталією Щербою

У книзі «Часограма» Захарра ділиться секретом приготування «драгоцієвського» печива – «Стрілки-хрустики».

Ось зараз я розкажу, як їх зробити.

СКЛАД:

- 2 яйця
- 2 столові ложки цукру
- 1 столова ложка соняшникової олії
- 1 чайна ложка вершкового масла
- 2 склянки борошна
- 1 чайна ложка соди
- оцет (погасити соду)
- дрібка солі
- 1-1,5 склянки соняшникової олії
- цукрова пудра

СПОСІБ ПРИГОТУВАННЯ:

1. Яйця, цукор, 1 ст. ложку олії, масло, трохи солі та столову ложку гашеного оцту розітremo до якоїсь такої однорідної маси. Гашена ложка оцту: трішки соди додаємо в столову ложку оцту. Він шипить так, вкривається бульбашками - ось і всі чари.

2. Поступово додаємо борошно. Саме поступово, поки не вийде такий тяжкенький ком тіста.

3. Тісто накриваємо рушником на півгодини (або нагрітою на вогні каструлею - така собі тепла банька).

4. Ділимо на 4-6 частин.

Важливо! Тісто розкачуємо ну як можемо - чим тонше розкатаєш (а це непросто), тим кращі вийде стрілка-хрустики.

5. Вирізаємо за допомогою трафарета з картону ось такі стрілки (фото).

6. Продягаємо стрілку в кільце - вийде такий часовий браслетик.

7. У невеликій каструльці розігриваємо деяку кількість олії - стакан, півтора, за висотою - 2-3 см.

8. Коли масло нагріється, кидаємо по 3-4 стрілки за раз. Як тільки почнуть підрум'янюватися - перевертаємо, і майже відразу витягуємо виделкою.

9. Коли всі стрілки будуть готові, то присипаємо їх цукровою пудрою.

Можна хрумкати!

«Світ фентезі» один рік!

«Світ фентезі» святкує свої перші народини – рік тому вийшов перший випуск журналу. Це перше українське видання, присвячене виключно жанру фентезі. Символічно, що даний випуск також ювілейний – десятий за рахунком.

Журнал, який ви гортаєте – це некомерційний електронний україномовний щомісячник, створений фанатами і для фанатів, є любительським виданням, тобто, фен-зіном. Родоначальником журналу є група «Світ Фентезі» – об'єднання фанатів жанру у соцмережі «Вконтакте». Автор ідеї – Вікторія Ваколук. У серпні 2013 року в адмінці фан-спільноти разом із Оксаною Пронько було вирішено спробувати створити журнал українською мовою про фентезі, як проект групи. А вже 11 вересня 2013 року вийшов перший випуск. З часом до гурту долучилися Інна Ковалишена, Артем Острожинський, Влада Соловйова та Ярослава Зуєнко. Ілюстрації спеціально для журналу створюють художники Петро Круль і Марія Беденко. До роботи над кожним випуском долучається багато людей, починаючи від авторів статей до фотографів. Завдяки тісній співпраці із літературним об'єднанням «Зоряна Фортеця» й фанатськими об'єднаннями прихильників творчості Толкіна, Ролінг, Кінга та інш. проект швидко розвивається.

Мета журналу – краще познайомити українських читачів із даним піджанром фантастики, популяризувати україномовне фентезі, надати можливість молодим письменникам публікувати твори малої форми і знайти собі читача.

Журнал складається із двох блоків: інформаційно-аналітичного й літературно-художнього. У першому новини жанру, рецензії на книги, фільми, ігри, репортажі із літературних заходів та фантастичних фестивалів, інтерв'ю і т.д. Літературний блок містить художні твори, фентезійну прозу й поезію – переважно твори молодих українських авторів, але є й роботи професійних письменників.

Видання розраховане на прихильників жанру фентезі й не має вікових обмежень, майже 80% аудиторії – молодь до 24 років. Наразі в журналу близько тисячі читачів.

У 2014 році «Світ фентезі» було висунуто від України на Європейську премію з фантастики у номінації «Кращий фензин». І хоч з першого разу лауреатами ми не стали, проте саме «євроконівський» випуск став першим, що вийшов друком, а також був перекладений англійською. Чи перейде «Світ фентезі» на друк повністю, питання часу, розвитку проекту й читачької аудиторії, а поки журнал продовжує виходити в електронному вигляді та безкоштовний для скачування.

Дякуємо, що ви з нами! =)

Редакція:

До створення кожного номеру долучаються автори статей, фотографи, ілюстратори, редактори, вчитувачі, верстальники. Лев'яча доля роботи припадає на редакцію, в якій наразі шестеро добровольців. Шестеро різних і по-своєму цікавих людей, із діаметральними інтересами й спільними улюбленими книгами :)

Вікторія Ваколюк

Засновник, головний редактор

Зачитується криптографією і фентезі, пише вірші й слухає рок-музику. Улюблені полицки в бібліотеці відведені Террі Пратчетту, Джону Толкіну, Крістоферу Паоліні, Артуру Конан-Дойлю, Жюлю Верну, Фрідріху Ніцше, Івану Малковичу та Василю Симоненку.

Оксана Пронько

Верстальник, редактор рубрики «Читальня», перекладач

Захоплюється фантастикою, міфологією, японською культурою, зокрема вивчає японську, перекладає мангу і дорами. Вчиться на програміста, пише прозу. В рядах улюблених авторів Стівен Кінг, Джордж Мартін, Володимир Лис, Юрій Іздрик, Гаррі Гаррісон, Бернард Шоу, Рей Бредбері, Террі Пратчетт, Акутаґава Рюноске, Чайна Мієйвіль, Олесь Бердник, Корнелія Функе.

Артем Острожинський

Заступник головного редактора

Навчається на журналіста, любить подорожувати, захоплюється фотографією та малюванням. Обоюдно фантастичні книги та кіно, зокрема фентезі та антиутопії. Улюблений вітчизняний автор — Дара Корній. Типовий поттероман, для якого «Гаррі Поттер» — більше, ніж просто книги.

Інна Ковалишена

Редактор, постійний автор

Цікавиться історією і фентезі. Із задоволенням читає твори Джона Толкіна, Корнелії Функе, Андрія Валентинова, Діани Вінн Джонс, Барбари Космовської, Романа Іваничука, Бориса Акуніна, Юрія Горліс-Горського, Урсули Ле Гуїн, Лесі Українки та Рея Бредбері.

Влада Соловійова

Коректор, фотограф

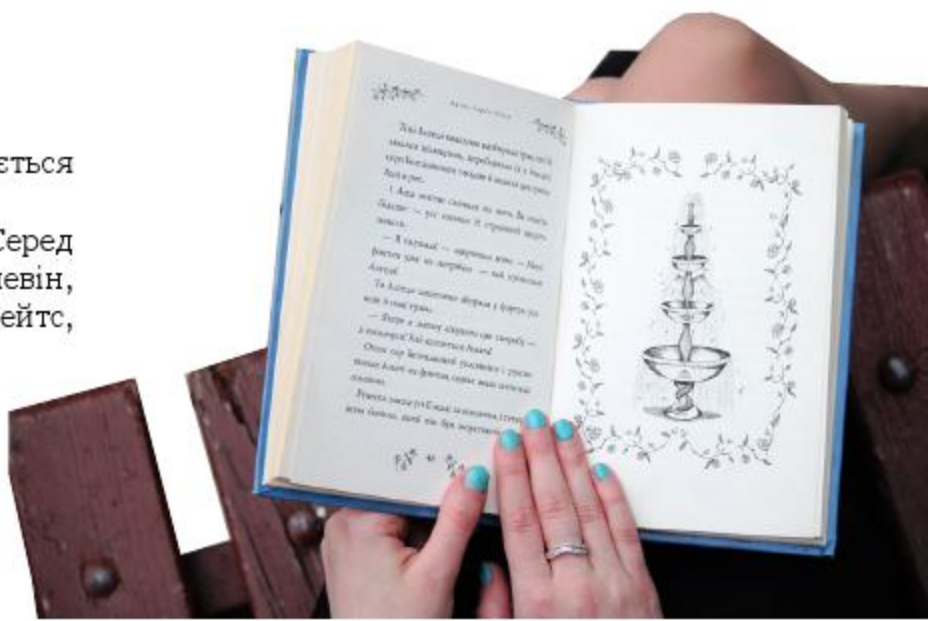
«Дайте мені до рук фотоапарат, відправте у мандрівку і я буду безмежно радіти з усього, що відбувається навколо. І ще обов'язково треба захопити із собою книжечку Бредбері!». Або Жюля Верна :)

Ярослава Зуєнко

Літературний редактор

Любить танці й подорожі, захоплюється літературою і спортом, зокрема екстремальним bungee jumping. Серед улюблених письменників В.Пелевін, Дж.Орвелл, брати Стругацькі, В.Б.Йейтс, Ст.Кінг, Е.Ремарк, Я.Вишневський і Професор Толкін.

З ВАМИ ЗНОВУ БЕАР ГРІЛС

**І СЬОГОДНІ МИ СПРОБУЄМО ПЕРЕЖИТИ
СЕРІЮ У "ТРИ ПРЕСТОЛІВ"**

**ALS ICE-BUCKET CHALLENGE
CHAMPION**

SINCE 1945

Художник © Morgenty

ЧИТАЛЬНЯ

Анастасія Шнайдер

Марта і годинникар

ІХ розділ

Вранішнє сонце залило своїм рожевим промінням простору веранду. Під дахом багрянрого тюльпану за довгим столом снідали мешканці маєтку на східному бульварі Флоріс.

На головному місці, як годиться, сиділа господиня, пані Хризантема. Вона була одягнена в простеньку сукню пурпурового кольору, вигляд мала виснажений, хворобливий. Пережила останніми днями хвилювання, здається, далося взнаки. По праву руку від неї усміхалася бадьора і весела Гортензія, навпроти якої розташувалася задумана Марта. А біля дівчинки уместився Брум і муикав собі під ніс якусь жваву, нерозбірливу мелодію.

Мовчанку першою порушила Гортензія:

— Марк учора ввечері сказав мені, що Лотті запросила тебе, Марто, у гості. Я бачу, ти вже встигла подружитися з їхнім сімейством. Ох, чудові то люди, скажу тобі!

— Чарімливі, зауважив би я! — бовкнув Брум. — Ну, тобто, чарівні та милі!

— Марк був тут минулого вечора? — зопалу спитала Марта. Їй хотілося чимдуж все дізнатися.

— Так, — втрутилася Хризантема.

— Ті, вчорашні... «гості» — продовжувала дівчина. — Пан Ханс і той, Олівер, чи як його?... Що їм було треба від вас? — Марта розуміла, що поводить трохи безтактно, але іншого виходу поки не придумала.

— Їм? — Здивовано підняла брову пані. — Вони хотіли вирішити деякі незавершені справи.

— Ха, і панам то вдалося! — пхивькнув, ледве не вдявившись шматком пирога, Брум.

— Ще й як! — закричав Мак-Жак, що сидів поруч на одному з широких підвіконь, у квітах. — Бовдури вони! — Жовта голівка птаха на мить визирнула із зеленої хащі і зникла.

— Що? Як ви знали? — вражено спитала Гортензія.

— Та то всі давно знають! Ха-ха-ха! — відбрехався Брум.

— Я маю на увазі, як ви знали, що їм вдалося вирішити?

— Мак-Жаку, ти поясни їй. Що вона з мене хоче? — нарікав гном, пірнувши під стіл за ложкою, що випала в нього з рук.

— Що пояснити, друже? — люб'язно поцікавився птах.

— Твої слова.

— Які слова?

— Годі! Годі! — розсміялася Хризантема. Марто щиро здивувало, що вона не обурилася, навіть не розлютилася... — Хіба в цьому домі можна щось приховати? Ви двоє — нестерпні! Що ж, якщо всі й так у курсі подій, то повідомляю: завтра увечері до нас завітає пан Баярд. Я думаю, тобі буде цікаво познайомитися з ним, люба Марто.

— О, справді? Я дуже рада. Цей пан — ваш друг?

— Так, так, — підтвердила пані. — Він жив в одному з будиночків на сусідній до бульвару вулиці Гліциній. Я знаю його вже майже двадцять років, з раннього дитинства. Колись він покинув Сонний острів і вирушив мандрувати Атлантикою. Останні роки від нього не було ні вісточки. Говорили, Баярд загинув. Але, як бачиш, на щастя, він таки повернувся. І не просто живим, а ще й доволі

заможним. На власному кораблі. Так-так... Він бачив світ, Марто. Повір, з ним є про що побалакати.

— Чудово, пані! — Дівчина в думках раділа власній проникливості. Більшість здогадок про таємничого незнайомця для неї підтвердилися.

До обідньої пори у Марти було достатньо часу, щоб поблукати таємничим маєтком. Брум показав їй чи не всі кімнати (хоча хто знає, скільки їх там насправді є). Найбільше Марті сподобався кабінет пана Ніколаса, де було чимало всіляких цінних дрібничок. У просторій, але затишній кімнаті з великими вікнами й теплого персикового кольору стінами, на великому письмовому столі з червоного дерева стояв чималий глобус (Марту така знахідка не дуже здивувала, зважаючи на те, що торгівельне ремесло пана Ніколаса напряду було пов'язано з судноплавством). О, що то була за прекрасна річ! Пухнаста снігова шапка на полюсах переливалася сяйвом, наче припорошена справжніми сніжинками, густа тайга кололася під пальцями голочками, гарячий пісок пустель грів долоні теплом, поверхня зелених лугів була гладка, наче шовк, гори, мов велетенські змії, розкинули свої кістляві колючі хребти, а та частина, де розташовувалися екваторіальні ліси, вкрилася свіжою росою, ніби на листочки деревець зовсім нещодавно накрапав дощ. Якщо прислухатися, можна було почути свист вітру в безлюдних степах, крик папуг у екзотичних хащах, шум великих міст: Парижу, Лондону, Риму... Сотні слів, мільярди звуків змішувалися в один голосний оркестр.

Раптом Марта звернула увагу на воду в океанах. Подекуди її колір був ясним, яскраво-блакитним, наче весняне небо, а десь — темно-синім, майже чорним. Гребні могутніх хвиль пливли і пливли, пінилися, розкидали білі бризки...

Раптом, дівчина помітила дещо незрозуміле. Угорі, на півночі Атлантичного океану розкинулася купка невідомих островів. Одні — великі, красиві, інші — трішки менші, але, без сумніву, прекрасні. Там квітли й хвилювались моря пурпурового вересу, шуміли зарості тернових хащ й смарагдових лісів, сріблилися лева річок, блищали свічада озер, височіли гранітні скелі. То був дивовижний край, якого не знайти на звичайних мапах, про який не напишуть у підручнику з географії, не розкажуть вчителі на уроках й професори — на лекціях. Марта придивилася і прочитала надпис над зображенням таємничих островів: там золотими вензелястими літерами уміла рука майстра вивела слово — «Атлантика».

— Це і є ваш край! — здогадалася Марта.

— То є так, — підтвердив Брум і, вибравшись на високий стільчик, що стояв край столу, дістався до глобуса, й упевнено, вказівним пальцем тицьнув у невеликий острів, приблизно трошки вище середини цього регіону. — Ось, тут ми є! — гордо заявив гном.

Дівчина придивилася. Справді, так і є. Сонний острів.

— Що то за чорнота на північному березі? — спитала Марта й доторкнулася пальцем до того місця, на яке вказувала. — Ай! — Скрикнула вона, пекучий біль пронизав руку, здається, аж до кістки, Марта відчувала схожий, коли торкалася подряпини на зап'ясті, залишеної їй нічними гостями.

— Що це таке? — дивувалася вона, спостерігаючи, як червона крапля крові з її пальця падає донизу.

— Обачніше, панно! — скрикнув Брум. — Так не можна робити! То — відьомська Тернова долина! Страшнюча місцина!

— Я б хотіла там побувати, — сказала Марта.

— Навіщо?

— Ну... Просто так, — спокійно відказала дівчина.

Гном вирячився на неї так, наче оце уперше її побачив, і зненацька змінив тему:

— А де живете ви?

— Отут... — Показала Марта, й щось тьохнуло в її серці. Дім, милий дім. Зараз там іще літо. Немає пожовклого листя й набридлого дощу. Десь там її чекає мама і турботлива тітка.

— О, кажуть, там красиво! Правда?

— Ну звісно. Дуже-дуже красиво. Спокійно й затишно. Там — моя Батьківщина, — зітхнула Марта.

— Не смійте засмучуватися, панно, — пожалів її маленький чоловічок, який однак мав велике серце. — Ви повернетесь. Я теж допоможу! А поки сприймайте це як цікавий довгий-довгий сон. Прийде світанок, і Ви пробудитесь. Ну, а зараз, подумайте, перед вами повний пречудних загадок світ, який, як бачите, нічим не поступається Великій Землі.

Дівчина ще хвилину милувалася чарівним глобусом. Раптом над Атлантикою вона помітила сірий, ледве помітний дим туманів. Якийсь він дивний, чи не так? Але нам немає часу над цим мислити...

— Йдемо далі! — скомандував Брум.

Марта заглянула чи не у кожне приміщення. Одні кімнати були майже порожні, запилений темний паркет там нагадував землю лісової долини, припорошену першим сніжком, а довгі легкі білосніжні тюлі — вітрила фрегата, інші ж кімнати — навпаки, були розкішно обставленими дорогими меблями. Кришталеві люстри, розшиті сріблом гобелени, прекрасні картини наймайстерніших художників вражали казковою красою. Попри все багатство оздоб, жодний куточок цього дому не виглядав недоречно чи занадто яскраво. Бездоганий, вишуканий смак — ось відмінна риса кожної речі, що є тут.

Та, без сумніву, найкращим місцем у маєтку для Марти стала бібліотека. Вона розташовувалася на першому поверсі, відразу за кімнатою з каміном. Сотні книг тут тихо, спокійно спали на темних полицях, чекаючи дотику турботливих рук нового читача, що знов пробудить голос історій у їхніх паперових серцях. Марта не втрималася, взяла одну з них, вдихнула запах старого паперу, фарби і пилюки й в думці наче знову повернулася в тісну кімнатку дому на сонячній стороні вулиці. В її кімнатку, де повітря пахло саме так...

Посередині великого залу, між чотирма рядами полиць стояв стіл, на ньому — дві лампи — лілії схилилися донизу. Марта впізнала ці чари, певно, схожим чином був зачарований і келих тюльпану над верандою, адже пелюстки цих золотистих квітів на вигляд і навіть на дотик були, як живі.

Якщо описувати кожне приміщення маєтку на бульварі Флоріс, то мені не вистачить і всієї книги. Скажу просто: тут жило чимало чудесних див.

Дівчинці не вдалося відвідати хіба що «підземелля», як його називали тутешні мешканці, тому що Брум боявся туди ходити: «Там-бо вогко і взагалі страшенно жаклодно».

Що ж, дівчинка зовсім не мала бажання ходити туди, де «жахливо і холодно», й сама відмовилася від візиту в підвал.

Також невідкритою таємницею для Марти залишилася і та секретна кімната на другому поверсі. Восьмі двері праворуч по коридору так і манили хоч на секунду зазирнути в замкову щпарину не тільки дівчину, а й гнома, але з поваги до господарки маєтку ніхто з них так і не наважився на це. Марта подумала, що вона, з дозволу Хризантеми, звісно, і так добряче понишпорилася домом.

Коли годинник у вітальні пробив рівно два удари, у двері маєтку постукала панна в яскраво-жовтій сукні. Відкривши, Гортензія нарешті впізнала у ній Шарлотту.

Марта за прогулянкою будинком уже й забула про те, що пообіцяла Лотті зайти в гості. Вона швиденько обтру-

сила пил зі своєї новенької синьої сукні, причесалася і вийшла до неї.

— Ось ти де! — защебетала дівчинка. — Марк мав прийти по тебе, але він зайнятий зараз у крамничці. Тому сюди прийшла я. У вас неймовірно гарно!

— Авжеж! Ти не повіриш, скільки всього показав мені сьогодні Брум. Я була майже у кожному куточку маєтку, — сказала Марта, бухнувшись на червоні подушки дивану поруч панночки.

— Розповіси дорогою, — заметушилася Лотті. — Нас, певно, уже чекають мама і тато. Вони так хочуть з тобою познайомитись! Особливо татко, він все життя мріє помандрувати до Великої Землі, звідки ти прибула.

— Справді? — збентежилася дівчинка.

Лотті схопила розгублену Марту за руку, й через хвилину вони уже крокували у бік південних вулиць. Бульвар Валентія виявився затишним і тихим. Будинки тут не були особливо розкішними, порівняно з іншими південними маєтками. Але охайні сади, доглянуті обійстя, садиби, стіни яких були оздоблені яскравими, надзвичайно красивими мозаїками й фресками, говорили про те, що тут живуть ремісники, люди чесні, правдиві, вірні своїй праці. Від будиночків лилося таке тепло, ніби вони були вимальовані на картинці світлими, сонячними кольорами, дбайливою рукою хазяйновитого майстра. Один з таких, майже наприкінці бульвару, належав дружній, веселій родині Флемінгів.

Тато Лотті й Марка, пан Маріуш, був привітним і дуже гостинним. Худий і високий смаглявий чоловік з гострим обличчям й трішки горбатим носом зустрів Марту на порозі свого дому. Пізніше до них за обіднім столом приєдналася і його дружина, пані Хельга. Усміхнена, доброзичлива, низенька й трішки повнувата жіночка з рум'янцем на щоках одразу сподобалася дівчині. Поглянувши на її миловидне, лагідне лице, довгі світлі коси, Марта зрозуміла, що Лотті більше схожа на маму, а от Марк перебрав від неї лише деякі риси. А темне волосся, як і оті янгольсько-блакитні очі — явно батьків спадок.

Жили Флемінги, порівняно з Хризантемою, скромно, але в достатку. Близьче до четвертої години небо над Південним кварталом закуталася в хмари й холодний осінній дощ, ніби стадо диких коней, загупав по черепиці над головами господарів дому та їхніх гостей. Пані Хельга розпалила камін у вітальні, де вони тепер сиділи. Вогонь хрустів, тріщав, плювався іскрами, бажаючи й собі влізти у їхню тиху розмову.

— То кажеш, у вас там зовсім немає балакучих звірів? — дивувався пан Маріуш.

— Жодних, пане, жодних! — запевнила Марта.

— Не знаю, як щодо балакучих звірів, — заговорила Лотті, ставляючи на маленький столик біленьку чашечку з чаєм, — а от фей і квіточки, що говорять та навіть співають я тобі показати можу.

— Так-так! — закивав Маріуш. — Є в нас такі. У садах близько муру.

— Оце так! Лотті, нам треба туди сходити!

— Звісно, — погодилася Шарлота. — Коли забажаєш, аби лише тебе зненацька не забрав знову вітер.

— Тобто, а таке буває? Я навіть не встигну попрощатися?

— Буває. Вітри змінять напрямок й заберуть з собою те, що принесли назад, — мовила Лотті. — У нас таке часто трапляється.

— А що ще приносять вітри, крім отаких-от випадкових гостей, як я?

— Чудеса. Великі й малі, — загадково посміхнувся пан Маріуш.

— Що ж, допоки я тут, я хочу побачити ці дива! — зраділа Марта.

— Я думаю, люба, часу в тебе ще вдосталь. Ну, а нам уже пора, Маріуше, — заметушилася Хельга.

— Так-так, я маю чимало справ у майстерні, — сказав чоловік, підводячись з крісла. — Було приємно познайомитися, Марто!

— Мені теж, — щиро відповіла дівчинка.

Вони залишилися вдвох у кімнаті. Тільки за пані Хельгою зачинилися двері, Лотті миттю затароторила:

— Ну, швидше, розкажуй! Що там було учора?

Дівчина розповіла Лотті всі подробиці, що вдалось їй почути зі схованки за багряним гобеленом. Шарлотта повільно пила чай і жадібно слухала кожне слово гості. Аж раптом дівчина на хвилину вклякла.

— Стій, — раптом мовила Лотті. — Ти казала на початку, що пані випроводила Марка ще перед візитом міністра і начальника варти. А він повернувся додому вчора десь аж за північ. Йому добряче влетіло від татка з мамою, але Марк сказав, що пані довірила йому якісь надзвичайно важливі справи. Проте, думаю, без покарання братик не обійдеться. То, певно, він Баярда покликав, — здогадалася Шарлотта. — Тим паче вони з Марком дружать. Це точно він.

— Ви знаєте Баярда?

— Так. І вже досить давно. Як ти зрозуміла, Баярд виріс тут, разом із пані Хризантемою. До того, як він вирушив мандрувати морями, капітан чимало часу проводив із Марком. Це ж саме він навчив брата грати на скрипці, — розповіла Лотті.

— Цікаво-цікаво...

— Ні, любонько, найцікавішого ти ще не знаєш! — заінтригувала дівчина. — Кілька років тому, коли негідник Олівер почав підбивати клинці до пані Хризантеми...

Слова Шарлотти перервав якийсь стукіт. Гупнули вхідні двері, й хтось, очевидно, зовсім промоклий від дощу, почвалав коридором.

— Лотті! — покликав Марк.

— Ми тут, ходи сюди! — гукнула Шарлотта.

Хлопець мав зморений, стомлений і зовсім невеселий вигляд. По його волоссю та обличчю ще стікали струмені холодного дощу і крапали на килим. Він підійшов до каміну, почав гріти замерзлі руки.

— У мене погані новини для тебе, Марто, — уривчасто мовив він. — Годинникаря на острові немає. Невідомо, як і коли він узагалі повернеться до Атлантики.

— Як так? Це ж моя остання надія на повернення додому! — запанікувала Марта.

— Ви шукали Годинникаря? — здивувалася Лотті. — Чого це ви взагалі вирішили, що він раптом повернеться?

— Були на те причини. Сом розповів мені, Марто, що ти знала Годинникаря там, у вашому світі. Він також передав тобі свої вітання і просив допомоги. Стає все холодніше. Тумани чорнішають, густіють... Леонція збирає свої сили, вона вже набагато могутніша, ніж сорок років тому, коли її перемогла об'єднана армія короля Любарта, — міркував Марк, крокуючи кімнатою у бік вікна, де застигло сіре холодне небо.

— Отже, битва в Терновій долині відбулася сорок років тому, Леонція перед тим правила двадцять років, Годинникар покинув Атлантику, як казав Сом, у час першої їхньої сутички з відьмою, у день зірваної коронації Любарта, коли зла королева зійшла на престол, а значить, це виходить, шістдесят років назад, — спробувала підрахувати Марта.

— Давненько...

— Але чому ти такий упевнений, Марку, що Годинникар має повернутися, що зможе перемогти Леонцію? Ти ж не бачив його ніколи на власні очі? — запитала Марта.

— Ні. Шістдесят років тому ні мене, ні моїх батьків ще на світі не було. Але мій дідусь, Домінік Флемінг, не тіль-

ки вже жив тоді, а й був присутнім на коронації в палаці у Терновій долині, — хитро усміхнувся Марк. — За його словами, Юліан тоді особисто запрягся принцові помститися Леонції за всі злі підступи й вбивства. Він дав особливу клятву. А для такої людини, як Годинникар, тобто наділеної магічними здібностями, її порушення матиме неабиякі наслідки. Він не втік з поля бою, це подіяло відьмине закляття.

— А ваш дідусь випадково не згадував, яке саме то було закляття? Може, звернувшись до тутешніх чарівників, ми б змогли зруйнувати якось ті чари? — перебила юнака Марта.

— Звідки ж йому було знати? Він же не маг, а звичайнісінький королівський радник. Після приходу до влади Леонції, він, звісно, залишився без посади і без дворянського титулу. Через її ворожі напади дідусь був змушений, рятуючи життя своїй родині, втікати з міста. Він оселився на Емаралді й там почав допомагати принцу і його семи дядькам збирати армію. Коли нарешті багаторічні приготування скінчилися, Домінік Флемінг вирушив у бій простим солдатом. Як багато хто зі сміливих його земляків, що хотіли повернути собі право жити справедливо в рідному краю, він трагічно загинув за іронією долі якраз в самому палаці, де пропрацював на благо держави кілька десятків років. Подробиці мною описаних подій я дізнався від його дружини, своєї бабусі, Гертруди, яка тоді лишилася на острові Емаралд, де і померла десять років тому... Ну, от і все.

— Остання ниточка обірвалася, — розчаровано мовила Марта, але подумки раділа одній своїй маленькій перемозі. Інтуїція її не підвела. Родина Флемінгів справді має дворянське походження. Хто б міг подумати?

— До речі, Марто, мій брат ще досі марить тим, щоб повернути нам титул, наївний. — Шарлотта ніби читала Мартині думки.

— Так, а й справді, хіба це тепер так важко довести? Чому б не звернувся до самого короля Любарта? — запропонувала дівчина.

— Король уже старий і дуже хворий. Його ось-ось замінить на престолі син Лев. Не думаю, що нам варто турбувати правителя Атлантики. Після битви чимало знатних колись родів втратили свої надбаня. Ще й до того, як я говорив, дідусь йшов у бій простим солдатом, він сам не наполягав на поверненні титулу. Бабуся говорила, коли вони вночі тікали з міста, Домінік сховав усі родинні коштовності та документи у таємному, надійному, тільки йому одному відомому місці і сказав, що повернеться сюди, до колишнього життя лише тоді, коли на трон зійде представник королівського чесного роду, якому він присягнув на вірність. Як бачиш, принциповий то був чоловік.

— Дай здогадаюся, — вкотре перебила Марта. — Усі ваші багатства й документи безслідно зникли чи згоріли під час кривавої битви?

— Цілковита правда. Тоді все місто спалили і зруйнували. Навіть якщо припустити, що дідусеве сховище було не просто собі надійне, а надзвичайно надійне і все, що було в ньому, вціліло, то знайти його так само легко, як голку в ста копицях сіна, — засмучено мовив хлопець, врешті відвівши задуманий погляд від вікна.

— Але наша родина таки вирізняється неабияким оптимізмом, Марто, — іронічно захихикавши, сказала Лотті і ледве не подавилася холодним чаєм. — Тому тато вже разів з десять намагався відправити прохання королю про поновлення у титулі, але добре знайомий тобі пан Олівер, що має тепер величезні зв'язки при дворі, стає на заваді будь-яким нашим спробам. Він переконує Любарта, буцімто Домінік був зрадником, адже він одним з останніх покинув Сонний острів. Насправді його там тримала Леонція. Казали, він знав один її страшний секрет. Та відьма

навіть у темниці його тримала. Але він таки утік, цілим і неушкодженим. Це породило кіпу пліток, які звинувачували дідуся у змові й зраді...

Олівер взяв про те і тепер, перебрехавши історію, змушує сумніватися короля. Події то давніші. Хто ж стане розбиратися? — розбалакалася Шарлотта, а її брат лише скося поглядав на сестру, що так швидко і легковажно щойно відкрила чи не усі фамільні таємниці.

— О, яка заплутана історія... — позіхаючи, мовила Марта, і, підперши підборіддя рукою, подумала про те, що незабаром її чекає досить-таки цікава пригода. У справі боротьби за справедливість і проти підлого міністра у дівчини раптом виявилася ціла компанія відчайдушних спільників. До речі, пора б уже якось непомітно розпитати Марка про події минулої ночі.

— Я все ж, з вашого дозволу, повернуся до тієї okazji з рукавичкою, — почала вона здалеку, — мені цікаво знати, звідки узявся той капітан-рятувальник. Ми з Лотті тут вирішили, що то ти його покликав. Адже так?

— Хмм... Я бачу, ти теж не сиділа, склавши руки, коли знаєш про Баярда, — здогадався хлопець.

— Вона підслуховувала розмову міністра, панни й капітана, ховаючись за гобеленом у вітальні. Винахідливо, правда? — втрутилась, як завжди, тактовна Лотті.

— Ну, аякже, — розвів руками Марк, заговоривши трішки веселіше, — в порівнянні з цим моя нічна мандрівка до Примарної бухти в диявольський шторм виглядає якось... просто і прозаїчно.

— Ти ходив до моря? У шторм? Чи ти здурів?! — схопилася з місця Шарлотта. — Там же могли бути...

— ...тіні, — спокійнісінько закінчив її фразу юнак. — Вони й були там. Вчинили страшенний розгاردіах, тільки-но ми з Баярдом переступили поріг Східної вежі.

— Як ти міг? Це ж божевілля! Якщо мама знає, вона тебе прибіє! — сердилася Лотті.

— Ой, не треба цих вистав, я знаю, що ти злишся не тому, що я свідомо наразився на небезпеку, а через те, що я і Марта учора стали свідками й учасниками цікавих тобі подій, коли ти, сестричко, весь цей час мирно спала в своєму ліжечку вдома.

Шарлотта промовчала. Очевидно, Марк потрапив у яблучко.

Хлопець зверхньо глянув на почервоніле від злості лице сестри, ехидно посміхнувся і, всівшись знову на кріслі перед каміном, продовжив:

— Баярд теж ризикнув, прибувши сюди. Шторми — то для наших країв просто небесна кара, адже в чорному морі хмар і туманів неодмінно ховаються Тіні. Варто вийти на берег у непідходящий момент — і, вважаєш, ти уже забронював собі місце на тому світі, — говорив юнак, а слова його жер тріскотливий вогонь, який пихкав і ужкав собі у власній кам'яній хатині, немовби дорікаючи Марку за легковажність. — Одразу розпізнавши руку злих сил над своїми нічними візитерами, Хризантема відправила капітану минулої ночі записку з проханням, а точніше, з суворою заборонаю припливати до Сонного острова. Баярд часто припливає сюди, привозить нам у крамничку різноманітні екзотичні види квітів з далеких островів, а кораблі близ бухти — улюблена здобич примарних негідників. Правда, моряки вже навчилися від них відкараскуватися: якомога більше світла — і ніяка з тих тварюк тебе не зачепить, хоча тут теж є винятки. Золото, а ще більше срібло, яке їм особливо до вподоби, Тіні відбирають за долю секунди, тут навіть зорієнтуватися не встигнеш.

Отож, панна прагнула забезпечити свого давнього друга і його товаришів, а сама необачно втрапила в неабияку халепу. Той Олівер, щоб його чорти взяли! Він, як стерв'ятник, вічно шукає, кому б напакостити та що загарбати. От і вхопився за можливість спаплюжити ім'я чесно-

го роду і прибрати з дороги «любу Клементину», яка вже років зо три йому, як скалка в оці.

Панна не хотіла, щоб я кликав капітана, не бажала завдавати проблем. Ти ж бачила, яка вона вперта, Марто. Але то був єдиний вихід, коли б Олівер забрав її до в'язниці учора, нам би усім прийшов кінець. Нашу родину Олівер здавна недолюблює, навряд чи нам жилося б добре на острові після всіх тих сварок із міністром. Тільки панна захищала нас.

— І ніяк не зрозумію, чому він так вз'ївся, той Олівер? — нарешті заговорила Лотті. Язик її довго не тримався за зубами.

— Ніхто не розуміє, чому, — розвів руками Марк. — Марті без Хризантеми взагалі — безвихідь. Про Гортензію і розповідати зайве. Все її життя — то панна і маєток.

Що ж було мені робити? Уже після того, як Марта сказала, що рукавичка, знайдена вартовим, належить Хризантемі, я непомітно, поки ви прощалися і Лотті хвилин з десять умовляла тебе зайти в гості, нашкрябав записку і передав її одному з моїх знайомих моряків, що саме тоді блукав під Східною вежею, відвідуючи морську ярмарку. Перед штормом всі торгові судна спішили відплисти від тих берегів до більш спокійних вод, куди Тіні не дістануться, тому, я гадаю, уже ввечері Баярд отримав моє прохання триматися в ту ніч за кілька миль від Східної вежі.

Марта про себе здивовано зауважила, що майже не пам'ятає того, як Марк тоді зник. «Потрібно уважніше стежити за тим, що діється навколо...» — подумала дівчина.

Я був майже певний, що Олівер не гаятиме часу і цієї ж ночі спробує повернути свою аферу, зфальшививши всі докази, проте я не хотів поспішати. Все могло піти не так. Але лукавого міністра неважко передбачити, тому, тількино він переступив поріг маєтку, я вже біг бульваром. Орел-вартівий довго не бажав мене випускати, та ми з ним домовилися. Я потрапив до порожньої бухти, зізнаюся, там було моторошно, подав Баярдові таємний знак і відійшов до вежі, де було безпечніше, чекати, доки корабель підпливе ближче.

Капітан зійшов на берег, судно за його наказом вмить засіяло вогнями факелів й ліхтариків (запобіжні заходи на випадок появи Тіней) і попливло далі, розсіюючи нічний туман до тих місцин, де легше було перечекати шторм.

Коли ми йшли до маєтку, здійнялася страшна злива, все гриміло й грохотіло. В Примарній бухті творилося щось диявольське. Тут, у місті було спокійніше, мур, певно, таки міцно оберігає, — припустив хлопець.

— Ого! То ти провернув цілий план, а мені навіть і словом не обмовився, — здивувалася Марта.

— Я був би радий поділитися, але не мав нагоди, — ввічливо відказав хлопець.

У Марти й Шарлотти в голові не вкладалося, як Марку вдалося так швидко орієнтуватися в ситуаціях і приймати рішення. Для Марти його розповідь стала ще одним підтвердженням того, що вона має справу з людиною, багато розумнішою і хитрішою, ніж усім здається.

— Тепер твоя черга, Марто, — порушив мовчанку юнак. — Що ти дізналася?

— Нічого особливого, — чесно зізналася дівчина. — Ти уже все це, мабуть, і так знаєш. У мене більше запитань, ніж відповідей. Я думаю, на деякі з них відповідь сам капітан, який обіцяв зайти в гості завтра до маєтку на вечерю.

— А так, між іншим, мене теж запросили, — повідомив Марк.

— Дощ скінчився... — Замріяно мовила Лотті, поглянувши у вікно. Було помітно, як вона засмутилася через те, що знову залишилася за бортом пригод.

— А й справді. Мені вже час, — схопилася дівчина. — Дякую вам за гостинність. Заходь до нас на бульвар, Лотті!

І не сумуй! — доброзичливо мовила Марта, а Лотті у відповідь легенько усміхнулася, і на її блідому лиці заграли привітні зайчики мокрого призахідного сонця.

— Я проведу тебе, Марто! — гукнув їй навздогін Марк, накидаючи на плечі плащ.

Вологе, посіріле місто повільно струшувало з себе краплі осіннього дощу. Легенький шепіт бризкіток води, що падали з дерев, шум стомленого вітру й рідкі кроки поодиноких перехожих з кольоровими парасольками — ось і все, що звучало тоді.

— Баярд сказав мені, що знає, де може бути Годинникар, думаю, нам таки вдасться його знайти. Надія невелика, але вона є, — зізнався хлопець, коли вони переходили одну з південних вулиць.

— Це добре... — задумано і навіть трішки байдуже мовила Марта, роздивляючись своє відображення в брудні калюжі.

— Ти не рада, що скоро зможеш повернутися додому? — здивувався Марк.

— Я не впевнена, — відказала дівчина. — Тут подумала... Я повернуся в свій світ, де не буде ні панни Хризантеми, ні Гортензії, ні Лотті, ні магії і всіх цих чудес — як же тоді стане мені нудно! Знову те саме одноманітне сіре життя, повне відчуття смутку й безвиході. Таке... обмежене. А тут воно здається вічним! — скрикнула Марта, наставивши долоньки теплому позолоченому сонцю, що якраз вигулькнуло з-за дощових хмар.

— Якби ж це було так. Тут дійсно живуть чарівні історії, Марто. Але кожна з них має свій кінець. У твоєму світі немає магії, але там немає й злої відьми з Тернової долини, яка ось-ось тут все розшматує. Ти забуваєш про небезпеку.

Сказавши ці слова, Марк нагадав дівчині самого Годинникаря, і вона таки на мить замислилася, але потім безтурботно розсміялася і вгатила хлопця Шарлоттиною парасолькою по плечу:

— Хто б говорив! Попертися серед ночі до Примарної бухти!

— Це не одне й те саме! — запротестував Марк.

— А от і так!

— А от і ні!

І вони побігли, розбиваючи ногами замурзані скельця калюж, по жовтій брукувці, казковим бульваром у бік багряного маєтку.

Анастасія Шнайдер

Вогні святого Ельма

Небо і море змішалися в єдиний бурхливий вир. Море лютувало та кипіло, наче смертельна отрута в казанку старої відьми. Небеса клекотіли, іскрилися спалахами блискавок якогось неприродного біло-смарагдового кольору. Усе те скидалося на суцільну гнітючу непроглядну мішанину туману, води і темряви. Здавалося, сонце покинуло, і сам Бог давно забув ті дивні береги. Сонце більше не повернеться до Емералду... Навіть його гострий промінь не проріже цієї густої чорної пелени.

Вона стояла на самому краєчку найвищої скелі над морем і пильно дивилася в небо, де вирувало страшне пекельне дійство. Довжелезний шлейф її смарагдової мантиї тріпотів під поривами вітру, відсвічуючи блисками темно-зеленого полум'я. Яскраві, мідно-червоні кучері ховалися в тіні каптура, що спадав їй на очі. До грудей вона міцно притискала кришталеву кулю, в якій клубочився і світився дивний малахітово-фіолетовий дим, скидаючись обрисами на морських химер та потвор, жакливіх і досі ніким не бачених.

Ні вихори, що заводили навколо диявольські танці, ні гроза, ні хвилі, які облизували землю на краю урвища, ледь не вириваючи її з-під ніг, не спроможні були порушити спокою витончених рис її блідого, майже білосніжного обличчя.

Непорушна, наче скеля, і така прекрасна у своїй тихій байдужості до цього буремного світу молода чаклунка стояла на краю прірви. Її звали Алтеда. Відьма вітрів. Саме ці вірні помічники привели її сюди. Лихі, холодні, крижані вітри ширяли над Емаралдом, насвистуючи на вухо відьмі скорботні вісті прийдешніх днів.

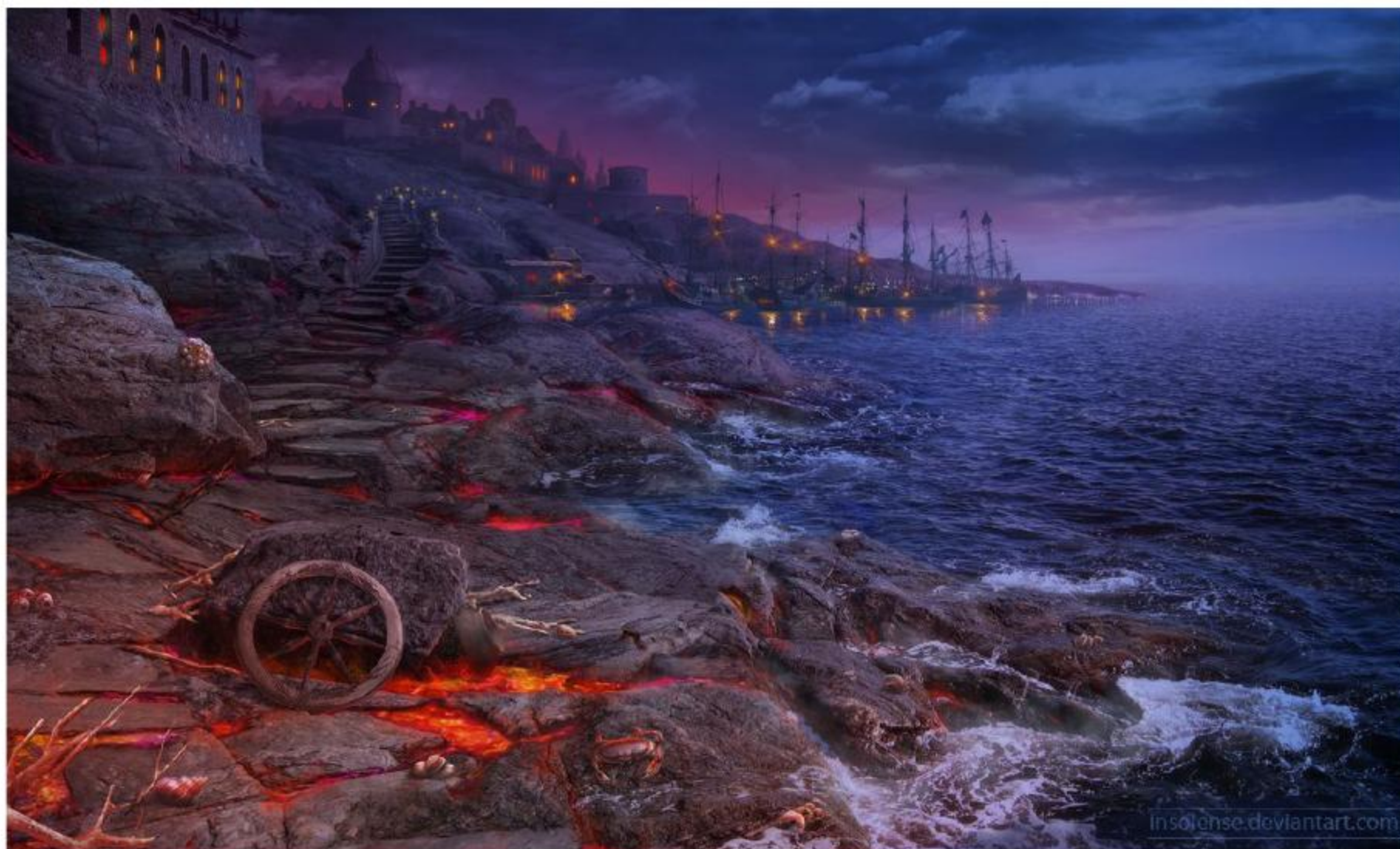
«Що ж, я знаю тебе, зраднику, — прошепотіла чаклунка, ледве ворушачи губами. — Північний вітер... Він ніколи не приносить добра, — говорила відьма, глибоко вдихаючи морське повітря. — Пахне кров'ю, сльозами, полином та ладаном. Незмінно. І сичить, як зміюка... Невже ти думаєш, що переконаєш мене? Що зміниш долю? Це смішно. Ти тепер не друг мені, а ворог!» — вже досить голосним, але рівним голосом мовила Алтеда, а вогні в її кулі спалахнули й зашкварчали. Буря була в розпалі. Чорні ліси на пагорбах позаду кручі тріщали, випускаючи клуби ядучого диму. Певно, блискавка влучила у якесь із дерев.

— Пані! — Грубий голос, що лунав ззаду, відьма мовби чекала і, тільки почувши його, різко повернулася через ліве плече, майнувши перед очима незнайомця зеленим хвостом своєї мантиї. — Якщо Ви хочете в місто, то варто було б іти в інший бік, а якщо покінчити життя самогубством, то я б на Вашому місці почекав кращої погоди... — говорив їй старий рибалка, за кожним словом похитуючись від поривів вітру, бо був низеньким і худючим, наче тріска.

— Як на мене, погода просто чудова! Найдивовижніший шторм, який мені коли-небудь доводилось бачити! — посміхнулася чаклунка, поглянувши на дідуса пильним недовірливим поглядом.

— Тоді Вам сподобається в Емаралді, тут таке та навіть гірше робиться ледь не щодня. Хай йому грець! Ну, якщо звісно Ви не зібралися...

— Я не збираюся кидатися в море, — урвала його Алтеда.

— Це дуже добре, — констатував старий. — Тоді якого біса Ви тут робите такої грози?

— Скажімо, на Вас чекаю, пане Ханс.

— Що?.. — старенький оторопів. — Звідки Ви знаєте моє ім'я?

— О, я багато чого знаю. І мені потрібна Ваша допомога. Бачу, Ви смілива людина, якщо наважилися зі мною заговорити. У ваших краях живе морська відьма, — вела далі Алтеда.

— Та звідки ж мені?.. — виправдовувався рибалка.

— Ви знаєте її, пане Ханс, — знову урвала його чаклунка. — Тому я і прошу Вас провести мене до її оселі. Тим паче, Ваш дім розташовано поруч. Я прибула з далеких земель. Моя справа надзвичайно важлива. Не бійтеся, я нікому про це не скажу, адже я теж...

— Відьма, — підказав пан Ханс.

— Можна й так сказати... То що, Ви згодні, пане?

— Хай би йому грець! Чого мені так щастить на чаклунів? — пробурмотів той.

— Справа життя і смерті, — сказала Алтеда, не відводячи пронизливого погляду від старого.

— Якщо так... Я згоден, але зважайте, вона з характером. Може й не пустити. Берта уже давно не чаклує, боїться... Кого запідозрять у темній магії, тому тут смертна кара. А це Ви знаєте?

— І це теж знаю. Я — не темна чаклунка і ніколи нею не була. Я — відьма вітрів, це вони мене кличуть туди, де людям потрібна допомога. Я вмю лікувати хвороби і відвертати нещастя. Я — цілителька, — переконувала Алтеда.

— Що ж, прекрасно. Це вже легше. Тоді ходімо до міста! — відкинувши сумніви, сказав старий рибалка, і вони покинули скелю, вирушивши крутою стежиною між ліси і пагорби туди, де маячками в туманах світилися віконця домівок Емаралду.

— І все ж, звідки Ви прибули? — допитувався Ханс, коли вони майже наосліп серед вечірньої імли пробиралися збезлюдною вулицею міста. Буря помалу вщухала, повітря пахло дощем, сіллю і горілим сосновим димом: десь у навколишніх лісах дотлівали залишки пожежі, спричиненої нещодавнім лихом.

— Із Шотландії, — відповіла Алтеда. — Я була ученицею тамтешнього мага. Сім років провела там.

— А звідки ж Ви родом? — продовжував випитувати старенький.

— Я народилася в Емералді. І, правда, ще ніколи до цього моменту тут більше не бувала.

— Це ж треба! — здивувався Ханс. — А як звали твоїх батьків? Може, я їх знаю?

— Мої батьки померли десять років тому, їхній корабель потонув під час страшного шторму в морях північної Атлантики, — сумно мовила Алтеда. — Ви могли знати хіба-що маму. Вона виросла в цьому місті. Її звали Магда, теж чаклунка.

— Співчуваю, тобі, дитино, сам без батьків ріс... Ти не проти, якщо я так до тебе звертатимуся? Ти ж мені в онуки годишся... Скільки тобі, років сімнадцять?

— Ха-ха, дев'ятнадцять! — виправила Алтеда. — У Вас є рідні?

— Тільки племінник, — зітхнув старий рибалка, — він живе на острові Іміріка. Це поруч, та я давно з ним не бачився. Усе ніяк зібратися не можу. Погода — не для морських прогулянок. Щодня бурі. І взагалі, цього року якесь крижане літо! — бідкався Ханс, зіщулившись від несподіваного пориву вітру. — То, випадком, не ваша чаклунська робота?

— Можу сказати, що без чарів тут точно не обійшлося. Все це приніс Північний вітер, — відповіла відьма.

— Слухай, а чому ти не можеш сама знайти дорогу до

чаклунки? Чому не спитаєш вітру, де вона живе? — здивувався Ханс.

— Берта наказала вітрам мовчати про це. Та жінка добре знає магію. Тому мені й був потрібен той, кому вже відомо точне місце її проживання, — пояснила Алтеда, коли вони заходили, напевно, у найтемніший із міських завулків.

— Ну от, ми й прийшли, той ганочок, де ліхтарик світиться, то мій, а от навпроти — двері Берти, моєї доброї сусідки. Зайдемо в гості? — пожартував рибалка, стукаючи в дверцята старої хатини.

— Берто, відчиняй! — гукнув у замкову щілину, згорбившись у три погібелі, дідусь. Раптом там щось стукнуло, клацнуло — і двері широко розчинилися, впустили візитерів, спихнули з порогу товстого чорного kota і, поскрипуючи, зачинилися.

Ханс і Алтеда опинилися в цілковитій темряві й пустоті. Здавалося, навколо них не було нічого. Ні стін, ні будинку, один нескінченний чорний простір. Аж тут десь за багато миль на далекому горизонті цієї кімнатної ночі загорілася іскра. За мить вона спалахнула величезним вогняним стовпом. виявилось, то був вогонь каміну.

Повільно перед гостями проявилися чіткі обриси предметів, меблів, полилося мляве вечірнє світло з вікон.

— Добрий вечір! — почувся ніби нізвідки жіночий голос.

— Хай тобі грець, Берто! Сусідів з такими викрутасами більше ніде не зустрінеш! — пробурмотів Ханс.

— А чаклунок — зустрінеш! — озвався голос.

— Я... — почала було дівчина.

— Ти — Алтеда, дочка Магди. Я знаю, чекала на тебе давно.

— У вас, дивлюся, злагоджена система зв'язку, — мовив Ханс.

— Це все вітри. Вітри — найвірніші й найшвидші вісники. Невидимі дуги, що розмовляють голосами предків. Для них немає кордонів чи стін. Для них межа між життям та смертю уже перейдена. Чи може ще щось їх зупинити? — запитав голос.

— Ніщо не може, — відповіла Алтеда.

— Тоді заходь, Алтедо, заходь. Влаштувайся зручніше. Це буде цікава історія. Я дуже довго чекала, щоб розповісти її тобі.

Із кімнати, де палав вогонь, вийшла літня жінка, закутана в синю шаль. Вона підійшла до Алтеди, пильно придивилася до шляхетних рис її обличчя, глибоких, неймовірно красивих очей, що блиснули у темі ядуchoю неприродною зеленню. Коли дівчина зняла нарешті з голови каптур і довгі хвилі червоно-мідного волосся розсипалися по її плечах, сумнівів у Берти не залишилося: вона бачила перед собою саме ту, кого так чекала.

— Ну, я, те, як його... — зніяковів Ханс, хоча на краєчку свідомості все ще крутилася думка, що було б непогано залишитися на чашечку чаю і послухати все, про що тут будуть говорити. — Я піду вже. То вже ваші чаклунські секрети, не буду заважати, не люблю пхати свого носа в чужі справи, — мовив він, пригладивши сиві вуса. — Якщо що, Берто, ти знаєш, де мене шукати.

— О, ну, звичайно-звичайно. Бувай здоровий! — неуважно відказала Берта.

— Дякую вам, пане, що допомогли мені. Чекайте, Ви ж до ниточки змокли! І навіть не зігрілися, зараз я все виправлю, — сказала відьма, витягнувши з правого рукава жменю якогось золотистого попелу.

— Та не варто, я ж рибалка. Моя стихія — море. Чого-чого, а води я не боюся, — усміхнувся Ханс.

Не встиг він доступитися до порогу, як Алтеда дмухнула на долоню і його постать на мить розтала в золотому диму.

— Я ж казав, — відкашлювався рибалка, розганяючи руками кіптяву, — не треба було...

— Сухе! — вигукнув він, торкнувшись своєї сорочки. — Сухе! Оце так! Несподівані чари, хех. Ну, хай тобі щастить, дочко. Думаю, заглянеш до мене попроситися, коли покидатимеш береги Емаралду? — спитав Ханс, відчиняючи двері надвір.

— Неодмінно! Бувайте, пане! — попросилася чаклунка.

У задушливій кімнаті палахкотів вогонь, кидаючи повсюди сотні химерних тіней, схожих на кудлатих казкових звірів, що жили в темних хащах лісів Емаралду, Берта запросила Алтеду сісти поруч неї на стільці біля каміну і попросила:

— Покажи мені її.

Дівчина виклала на стіл кулю, діставши з правого рукава мантиї. Під спалахами багряного світла, що лилося з вогнища, ця прекрасна річ заискрилася сотнею барв, що переливалися, відчайдушно бажаючи побороти прозорі стіни своєї кришталевої в'язниці.

— Яка краса... — здивувалася Берта. — Тобі дала її мати, так?

— Коли мама померла, цю кулю принесла мені одна відьма до замку в північній Шотландії, де я навчалася. Відьма сказала: «Твоя мати, Магда, заповіла цю річ тобі. Бережи її, наче зіницю ока. Тепер від неї залежить усе твоє життя». Я так і зробила. Але багато чого дивного відбулося з тих пір. Ця річ і губить, і береже мене одночасно. Це якась інша магія, невідома й небачена ніким із тих, хто живе нині на землі.

— Це справді так. Ти права, Алтедо. «І губить, і береже одночасно», — точно сказано. Я не знаю всіх таємниць цієї магичної кулі, але історію її я розповісти тобі можу саме так, дослівно, як передала мені Магда.

— Я саме за цим і прийшла до Вас, пані, — сказала Алтеда, спостерігаючи за рухом зелено-фіолетового диму в своїй кулі.

— Отже, почнімо, — мовила Берта, відкинувшись на спинку крісла. — Це було сто років тому назад. Землями Атлантики правив тоді король на ім'я Франциск. І славився він чесністю, сміливістю та відвагою, гідною увіковічення в найвеличніших легендах. Одна з них розповідала таке. Якось за шахрайство і підлість, заподіяну жителям його столиці, Франциск присудив до вічного вигнання одну злу відьму. Вона ж страшно розлютилася і пообіцяла помститися, чого б це не коштувало. Пообіцяла — і зникла на довгих двадцять років.

Одного літнього дня королівський флот повертався з далекої подорожі до Східних берегів, і потрапив у жахливий чорний шторм, що легко забирав життя тисяч людей. Шторм-убивця, породження темного чаклунства. Виявляється, відьма уклала угоду зі злими духами, щоб занапастити короля і його родину. Аж ось, у розпал бурі, коли шість кораблів уже пішло на дно, на щоглах сьомого корабля засвітилося благодатне світло — вогні святого Ельма. Знак благословення. Вони мали вижити. Капітаном цього корабля був молодий принц, спадкоємець Франциска — Артур — з ним подорожувала і його молодша сестра. Моряки дуже зраділи доброму знаку долі і з новими силами взяли курс до найближчого берега.

Відьма не могла допустити щасливого кінця. Вона відважилася на страшний крок. Обманами злих сил вона завела корабель на скелі, де він розбився на друзки, море з диявольським клеветом забрало юні життя. Ненависні вогні відьма зачарувала й заховала у кулю з чарівного кришталю, що неможливо розбити чи знищити. На неї накладено тяжке прокляття, і кожна чаклунка цього роду змушена його нести, допоки вину не буде спокутано і прокляття не розірвано. Ось все, що мені відомо.

— А ні, не все, — швидко виправилася Берта, — Королівський корабель розбився саме об берег Емаралду, а точніше, саме об ту скелю, що зараз зветься Відьминою. Її вважають проклятою і навіть наближатися до неї бояться. Ну, як кажуть, нема диму без вогню.

— Вибачте, але Ви не згадали про те, як покласти край цьому прокляттю, — зауважила Алтеда.

— Мені шкода, та я не володію такими знаннями. У цьому й біда... — відповіла Берта, повільно піднімаючись із крісла. — Твоя мати, Алтедо, вже хотіла розірвати цю угоду з темними духами. Ти пам'ятаєш, чим це скінчилося.

— Хтось же має знати, благаю, Берто, скажіть мені ім'я! Лише ім'я! І я знайду його хоч на краю світу!

— Не турбуйся, люба, за краєм світу ти ще побуваєш. Та, кого ти шукаєш, за якісь милі звідси, на острові Іміріка. Там живе саме та відьма, яка принесла тобі цю кулю в день смерті матері. Її зветься Грета. «Чаклунка вересового пустища» — там кожен її знає в обличчя, — говорила Берта, грюючи руки біля палаючого вогню. — Ох, ну й холодно, до кісток пробирає. Проклятий Північний вітер! Щось лихе насувається на наші голови, ти й сама відчуваєш. Тому наполегливо прошу тебе не вирушати в подорож найближчими днями. Залишися тут, допоки вітер не зміниться, — сказала відьма.

— Я сама про це думала, але не більше, ніж на один день. Далі чекати небезпечно. Вітри — сили непостійні... — пояснила Алтеда, все ще не відводячи задумливого погляду від вогнів у кулі.

Наступного ранку в домі Берти було більш людно, ніж зазвичай. Ханс, вражений тим, що побачив, того ж вечора встиг розповісти кільком десяткам сусідів про вітри, чарівний пил, квартиру розміром із вересове пустище і «йону дочку Магди, що повернулася до Емаралду». Першою в двері відьмам рано на світанку постукала заплакана молода жінка, поруч неї з ліхтарем у руках стояв пан Ханс.

— Берто, її син помирає, хіба міг я сидіти, склавши руки, коли просять допомоги? — виправдовувався він. — І чи зможеш ти? — з викликом спитав він, нахмуривши густі сиві брови.

— Хансе, і Ви, пані, знаєте, — розгубилася Берта, — я ніколи такого не робила, я не вмю лікувати людей... Я не наважуся...

— Я наважуся. Я вмю, — сказала Алтеда. У дверях майнула зелена мантия. — Ведіть, — скомандувала вона і кинулася в темряву, наче райська птаха на смарагдових крилах-рукавах, підхоплена лихим Північним вітром...

...В убогій темній кімнаті на ліжку тяжко дихав маленький хлопчик, біля його ніг сиділа молода відьма, тихенько шепочучи якісь слова собі під ніс. Потім на кілька хвилин запала тиша...

Алтеда тихенько причинила двері й вийшла туди, де вже довго чекали її зажурена мати і не байдужий до чужих доль пан Ханс.

— Жар уже спав. Ось це дайте йому випити ввечері, — сказала Алтеда блідій, замученій жінці, протягуючи їй пляшечку з червоною рідиною, — Ваш хлопчик одужає. Усе буде добре тепер. Північний вітер полетів ні з чим...

— Що? — не зрозуміла жінка.

— Нічого-нічого, думки вголос, — усміхнулася Алтеда.

— Я так Вам вдячна, пані, що я можу зробити для Вас? У мене немає грошей, щоб...

— Не треба, — увірвала її чаклунка. — Це моє покликання, допомагати людям. Я вже нагороджена, займаючись тим, що люблю, — гордо заявила Алтеда.

Тож не дивно, що в наступні години до дому Берти

прийшло багато бажаючих попросити допомоги чаклунки. Вони приходили кожен зі своїм лихом, і не було такого, якому вона не змогла зарадити. От тільки ближче вчора...

— Геть! — пролунало, і на бруківку біля дому відьми вилетів молодий чоловік, одягнений у розкішний костюм з чорного оксамиту. — Геть! Не наближайтеся до мене! — грізно закричала Алтеда.

— Як Ви посміли зі мною так поводитися? Ви хоч знаєте, що я — граф? — обурився чоловік, нарешті зіп'явшись на ноги. — Ви ще заплатите за це! Дорого заплатите за мою ганьбу!

— Я ніколи не оскверню пам'яті батьків, свого ремесла і своєї душі темною магією! Ніколи! — лютувала Алтеда.

— Не зарікайтеся, пані! Не пройде й двох днів, як Ви зміните думку! Не буває добрих відьом. Магія — це вже є зло, — стояв на своєму впертий чоловік.

— Жорстокість, братовбивство — ось що є справжнє зло. Йдіть геть... — процідила крізь зуби чаклунка і гримнула дверима так, аж шибки забряжчали, а дивний чоловік поплентався собі провулком, кидаючи їй услід якісь прокльони.

— Сили небесні! — нарікала Берта, заламуючи руки. — Що ти наробила?! Він же знає усіх офіцерів! Тебе стратять, Алтедо, він цього так не залишить! Тікай, швидше, куди очі бачать!

— Чого б це мене мали вбивати? Я — не темна відьма. Я не роблю людям зла, — розсердилася Алтеда.

— Для нього це не має значення. По-перше, ти його зганьбила. По-друге, ти ще й зайвий свідок його найстрашнішої таємниці. Свідки довго не живуть у будь-якому разі, — стверджувала своє Берта, безупинно тупаючи по кімнаті з одного в інший кінець.

— То чого ж той граф хотів від тебе, дитино? — втрутився у розмову стурбований Ханс, що одразу ж прибіг із суднього дому на зчинений галас.

— Він хотів, щоб я «непомітно» отруїла його старшого брата. Граф намірився одноосібно успадкувати все майно багатого батька. Думав, я погоджуся вбити людину за золото! Яка ницість! — не вгавала Алтеда.

— Хай йому грець! — сказав Ханс, присівши на стілець поруч Алтеди. — Я знаю, ти обурена, але, Алтедо, треба рятуватися! А то стратять і тебе, і Берту. Ми тут знаємо його витівки. Просто так не обійдеться.

— Я не буду тікати! — заперечила дівчина.

— Не хочеш тікати, їдь до Грети, все одно тобі це потрібно, — втрутилася Берта.

— І це все одно, що тікати, — не заспокоювалася Алтеда.

— Ні! Це єдиний розумний вихід. Ханс відправиться з тобою. У нього багато знайомих на торгових суднах. Хтось та й забере вас. Їдь, Хансе, провідаєш свого племінника. Ти сто років там не бував. Ото тобі й нагода. Все вирішено. Ви їдете, — твердо сказала Берта. — Ніяких заперечень. Будьте певні, я знайду спосіб вас примусити, навіть якщо ви відпиратиметеся.

— А хто ж заперечує? — здивувався Ханс. — Піду, зберу деякі речі — і — на пристань, — мовив на те він і відправився додому. Алтеда весь цей час сумно дивилася у вікно, перевертаючи в руках кулю з вогнями.

— Вітер змінився... Східний. Пахне корицею, прянощами і магноліями. Сухий, теплий вітер. Звучить так то-несенько, ніби сопілочка. Люблю його, — повільно й уривчасто проказала Алтеда.

— Він понесе тебе до щастя... — замріяно мовила Берта.

— Так. Допоки знов не потягне холодом з півночі. Таке наше життя.

— Таке життя... — підтвердила Берта і попрощалася з юною чаклункою.

Ханса і Алтеду забрав один із торгових кораблів, що тримав курс на Іміріку. З міста вони вибралась без перешкод. Арештовувати, принаймні їх, ніхто не намагався. Уночі сон подорожніх перервав короткочасний шторм, але, на щастя, все обійшлося, і, коли вони на світанку прибули в Іміріку, Алтеда була повністю готова зустрітися зі своєю долею обличчям до обличчя. Загадка таємничого прокляття лежала тут, просто у неї на долоні, і клубилася зелено-фіолетовим димом, засліплюючи цікавих перехожих кришталевими відблисками. Час існування зловісної кулі завершувався. Угода, символом якої стала ця химерна річ, мала бути от-от розірвана і забута на віки-вічні.

Народу на вулицях Іміріки було чимало. Дівчина у смарагдовій мантиї і старий рибалка легко загубилися в пістрявому натовпі.

— Нам потрібно йти в протилежний кінець, — промовила Алтеда, розгорнувши перед собою білосніжний сувій.

— Так-так, зараз праворуч, а далі прямо підемо, — підтвердив Ханс, заглядаючи їй через плече в карту острова.

— Чекайте, Ваш племінник!.. — зупинилася Алтеда.

— Кристоф?

— Так. Він живе ближче південного берега, правда? То навіщо ж Вам іти зі мною? Ідіть до нього, пане Ханс. А я Вас знайду, коли усе владнаю, — запропонувала Алтеда.

— Тобі справді не треба допомоги? — перепитав Ханс.

— Ні, не турбуйтеся за мене, я звикла до подорожей, — відказала дівчина.

— А, ну, я розумію. Це твої особисті справи. Але коли щось станеться, — наполягав він, — ти маєш дати мені знати.

— Добре, — погодилася вона. — Тож зустрінемося сьогодні ввечері у домі Кристофа. Я знайду дорогу, пане Ханс.

Вони зайшли під високу арку, де шумів фонтан, обплетений гілками жмелю, що вибивався просто з-під бруківки. Алтеда сіла на край фонтану, подивилася на своє відображення у воді. Раптом на коліна їй спустилися три сіреньких горобці. Алтеда простягнула їм долоню, повну хлібних крихт. Птахи почали клювати їх, весело цвірінькаючи, а коли долоня спорожніла, Алтеда різким рухом руки схопила найбільшого горобця і сховала бідолашного у правий рукав мантиї.

Ханс, що увесь цей час спокійнісінько розглядав карту, відпочиваючи в тіні будівель, навіть вухом на те не повів.

Чаклунка підвелася, накидаючи на голову каптур, і сказала:

— Тут нам треба розійтися. Ви — на Південь, я — на Захід.

— А, так-так. Тримай свою карту, Алтедо, — мовив він, протягуючи їй сувій. — Гарна річ, дуже майстерно зроблена. У тебе є карти всієї Атлантики? — поцікавився Ханс.

— Ха-ха-ха! — засміялася дівчина. — Це і є карта всієї Атлантики! Досить лише спитати те, що хочеш побачити.

— Отакої! — вигукнув приголомшений Ханс.

— Якщо знайду спосіб розірвати те нещасне прокляття, то подарую її Вам! — веселилася Алтеда.

— Ловлю на слові, — сказав Ханс, закрутивши вуса, — ну то щастя тобі, Алтедо!

— Бувайте! — попрощалася чаклунка, майнувши зеленим хвостом мантиї у темному завулку.

Дорога через місто не забрала багато часу. Коли Алтеда стукала у двері самотньої хатинки, на вересових пагорбах стояв тривожний вітряний ранок. Відчинили їй не скоро, і зробила це не та, на кого вона чекала. Молода дівчина років п'ятнадцяти зовсім не нагадувала стару відьму з вересових пустищ.

— Пані Грета тут мешкає? Я до неї в дуже серйозній справі, — не розгубилася чаклунка.

— Мені прикро, — знітилася дівчина, — але пані Грета померла три дні тому... А я всього лише поки наглядаю за будинком. Останнім часом, знаєте, розвелось багато бажаючих зайти в гості до дому відьми пустищ, — говорила дівчина, ховаючись від вітру за важкими дубовими дверима.

— Чекайте, вона нічого не казала перед смертю, нічого не просила передати?

— Ні, пані, мені шкода, але ні, — щиро відповідала дівчина.

— А, ну що ж, вибачте... До побачення, — попрощалася засмучена чаклунка і, зіщулившись від холоду, закуталася у мантію.

— До побачення, — мовила дівчина, зачинивши двері.

Навколо гуляв буйний Східний вітер... Килим з моху та вересу стелився м'якими хвилями під ноги чаклунки. Вона відійшла від дому відьми пустищ і сіла на першу ліпшу каменюку на пагорбі, звідки відкривався чаруючий пейзаж старого міста. Алтеда дістала свою кулю і почала знову пильно розглядати кожен її сантиметр.

«Десять років... — міркувала вона. — Десять років минуло, і знову те саме світло... Зелені вогні у небі над Емералдом. Звідки вони, чому тривожать мене? Тіні, привиди гоняться за мною від дитинства і до сьогодні. Сьогодні! День сонцестояння! Той самий день, коли загинула мама! Мені потрібно назад! Назад, до Емаралду! Як я раніше не могла додуматися? Цей день спливає, потрібно поспішити...»

Алтеда кинулася вниз пагорбами і вже за кілька десятків хвилин була на центральній вулиці міста. Там довелося збавити темп, щоб не збити з ніг когось із перехожих.

— Пані! — у натовпі виразно лунав дзвінкий, ніби дитячий, голос. — Пані! Ви не підкажете дороги? Почекайте, скажіть, як дійти до старої корабельної пристані?

Між людей блукала дівчинка років десяти у срібній сукні. Мала чорне хвилясте волосся, що спадало їй до п'ят, і напрочуд розгублений вигляд. Нарешті над нею зжалився якийсь торговець і сказав:

— Я б провів тебе, дитинко, але навіщо тобі туди? Збирається шторм, на старій пристані точно нікого нема.

— Ні! — заперечила дівчинка. — Там мій брат!

— Дівчинко, ти загубилася? — стривожено поцікавилася Алтеда, підійшовши ближче. Їй сподобалася юна незнайомка, бліді риси її обличчя, ясно-сині очі й мудрий погляд. За вбранням ставало ясно — вона точно не тутешня. Може, прибула з далеких країв?

— Благаю, пані, відведіть мене до брата! Наш корабель він такий... великий зі смарагдовими вітрилами і дуже красивий! Ви самі побачите, тільки відведіть мене туди! — просила дівчина.

— Пані, — промовив торговець, — я щойно був на старій пристані: немає там такого корабля! Дівчинка вигадує.

— Ні, це Ви вигадуєте! — не вгавала вона.

— Так чи ні, — втрутилася Алтеда, — є лише один спосіб перевірити — сходити на пристань, — сказала чаклунка, взявши дівчину за руку.

— А я знала, що Ви — добра! — веселилася дівчинка, коли вони йшли вулицею. А Ви де живете? А що це у Вас у рукаві? — допитувалася вона.

— Я — відьма вітрів. Я не живу довго на одному місці. Весь час подорожую, — відповіла Алтеда.

— Оце цікаво! Ви чаклунка, кажете, а що Ви тоді вмієте?

— Багато чого!

— А зможете...

— Тихо! — Алтеда вклякла на місці. — Вітер змінився... Дивно, — прошепотіла вона.

— Чому? — спитала дівчинка

— А, не звертай уваги. Це я про себе. То як тебе звати, ти не сказала?

— Вікторія. А Вас?

— Алтеда, — відрекомендувалася відьма.

— Дивіться, бачите вдалині смарагдові вітрила? Ото наш корабель! — мовила гордо дівчинка, вказавши рукою в бік пристані.

Алтеда й справді побачила далі по берегу прекрасний корабель, що в променях сонця грав блиском срібла і малахіту. Найрозкішніше судно, яке коли-небудь бачила чаклунка.

— Він неймовірний... — замріяно сказала Алтеда.

— Не хочете з нами? Ми пливемо до Емералду. Там гарно, — загадково всміхнулася дівчина.

— Ти знаєш, — здивувалася відьма, — який збір! Мені

якраз потрібно туди, але чи не буде проти капітан, коли ти раптом приведеш зайвого гостя?

— Ні, пані, мій брат — капітан цього судна. Він не заперечуватиме. Я певна, — цвірінкала Вікторія, біжучи назустріч смарагдовим вітрилам. — То Ви попливете?

— Я? — завагалася на мить чаклунка. — Я попливу. Тільки зачекай, я маю відправити декому вісточку, — сказала відьма, вийнявши з лівого рукава чорне лелече перо й клаптик паперу і, притулившись до прибережної скелі, написала на аркуші таке:

«Пане Ханс, зважаючи на деякі важливі подробиці, що з'ясувалися на вересових пустищах, я змушена негайно повертатися до Емералду. Із заходом сонця, можливо, вже буду там. Не тривожтеся за мене.

П.С. Вітер змінився.

Прощайте.

Алтеда»

Потім уже з правого рукава мантії вона видобула ув'язненого там горобця, прив'язала до його лапки записку і випустила.

— А він знає, кому це адресовано? — спитала Вікторія, поглядом проводжаючи птаха.

— Знає, — запевнила її Алтеда.

Коли Алтеда і Вікторія піднялися на борт дивного корабля, їх зустрів сам капітан.

— Вікторія! — зрадив він, побачивши сестру. — Тебе всюди шакають! Як ти могла чкурнути від мене перед самим відплиттям? — грізно спитав хлопець.

— Я просто пішла погуляти, — виправдовувалася дівчинка, — і трохи не туди забрела...

— Завжди так. Ти безвідповідальна, сестро. Але про твою поведінку ми потім поговоримо. Треба подякувати твоїй рятівниці. Як Вас звати, прекрасна пані? — поцікавився капітан.

— Я Алтеда. Відьма вітрів, — представилася чаклунка, змірявши його прискіпливим поглядом.

Це був молодий хлопець надзвичайної вроди: високий, чорнявий. Він посміхався їй, вражаючи кришталевою блакиттю бездонних, як море, очей. Його розкішне вбрання, довгий темно-синій оксамитовий кафтан зі срібною оздобою на рукавах та комірі, знову змусив Алтеду знов задуматись над тим, з якої ж все-таки землі прибули ці люди. Де ще збереглися такі незміряні багатства, такі шляхетні риси обличчя, така гордість та велич постави і ясність холодного погляду?

— Надзвичайно приємно познайомитися. Артур, капітан цього корабля, — сказав він, уклонившись чаклунці. — Я Ваш боржник, пані, Ви повернули мені сестру. Просіть у мене, що завгодно, хоч все це судно разом із командою!

— Дякую за щедрість, але мені не потрібна ніяка винагорода. Хіба що, чи не могли б Ви мене доправити до берегів Емералду? — спитала відьма.

— Хоч до найпівнічнішого берега Атлантики! Радий вітати вас на борту «Вікторії»! — сказав Артур.

— То судно зветься «Вікторія»? — здивувалася відьма.
 — О, так, тато назвав його на мою честь. Корабель спустили на воду в день мого народження, — втрутилася сестра капітана.
 — Ваш тато, мабуть, король?
 — Був королем, — зауважив Артур. — Події давно минулих днів. Не будемо про це...
 — Вибачте, капітане, — знітилася Алтеда.
 — Нічого, це не варте уваги. Вікторіє, покажи Алтеді її каюту, нехай відпочине, подорож не довга, але все ж...
 — Чекай, братику, вона ще навіть не познайомилася з усіма! — перебила його дівчинка.

Тим часом у вікно будинку Кристофа на острові Іміріка почав стукати один надзвичайно настирливий горобець, що відразу привернуло увагу господаря. Юнак впустив непроханого поштаря, відв'язав записку, що була на лапці, й здивувався, побачивши там ім'я свого дядька.
 — Це вам, — сказав він, віддавши записку старому рибалці.
 — Хто це приніс, Алтеда була тут? — запитав Ханс.
 — Не повірите, — відповів Кристоф, — горобець приніс.
 — Що? — не на жарт здивувався Ханс і взявся чимшвидше перечитувати лист. — Пустица... до Емералду.. не тривожтеся... Алтеда, — бурмотів він. — Ой, відчуває моя душа, добром це не скінчиться, — похитав головою рибалка, відклавши аркуш убік.

...Вікторія і Артур представили Алтеду морякам, які виявилися такими ж молодими, як і їхній капітан, найменшому члену екіпажу, хлопчику-юнзі на ім'я Марк, виповнилося всього 14 років.
 Серед команди було, як не дивно, двоє дівчат — Ельза та Анна, що відразу подружилися з чаклункою, а помічник капітана, його найкращий товариш, пан Ніколас мав на обличчі дивні шрами, походження яких навіть Алтеда не змогла з'ясувати з першого погляду. Та це не єдині хижені особливості цього судна. Коли вони вийшли у відкрите море, збирався шторм, і вітрила зненацька почали світитися зеленим, та Алтеда, будучи зайнята з Вікторією у каюті, не відразу це помітила.
 — Розкажи мені казку, Алтедо, ну будь ласочка... — просила її дівчинка.
 — Розкажіть, а то вона не відчепиться, пані, — сказала Ельза, усміхнувшись.
 — Точно не відчепиться! — підтвердила Анна.
 Вікторія у відповідь їм лише нахмурено скривила лоба і всілася поближче до чаклунки.
 — Добре, добре, — погодилася відьма. — Дивно, але ви двоє чимось схожі, — зненацька заговорила Алтеда до дівчат. — Ви рідні сестри?
 — О, ні, ми з Анною просто кузини, — сказала білява сіроока дівчина.
 — Але вирости разом, — докинула русява.
 Алтеда придивилася до її милого личка, вкритого веснянками, довгої коси і сказала:
 — Ви, мабуть, молодша.
 — Так, Ельза старша від мене на три роки. Це саме вона першою пішла на службу до королівського двору, а потім — і мене забрала, — з гордістю повідомила Анна.
 — Ви служили при дворі у короля?
 — Вони були моїми фрейлінами! — втрутилася Вікторія. — А зараз вони слухають Артура, а не мене!
 — Ми на кораблі, а не у палаці. Головний тут капітан, Вікторіє, як це не прикро для тебе, — розвела руками Ельза.
 — А, ну що ж, ти, здається, просила казку... — замислилася Алтеда. — Я розповім тобі сумну, але повчальну іс-

торію про привидів, духів, Північний вітер і чарівні вогні, — тихо проказала вона, нахилившись до Вікторії.
 — Це цікаво, люблю привидів! — зраділа дівчинка.
 — У моряків є така легенда: якщо посеред шторму на щоглі корабля засіяє блакитне або зелене світло вогнів святого Ельма, то вони переживуть цей шторм, в здоров'ї та силі дістануться рідної гавані. Але в той день все пішло шкереберть... Злий Північний вітер бісився і сичав у морях Атлантики.
 — Чого саме Північний вітер? — перебила Вікторія, здивувавшись.
 — Північний вітер завжди холодний. Він несе утрати. Тяжкі утрати. Він пахне кров'ю. А інколи, в надвечір'я, озивається до мене голосом скрипки, що плаче, — замислено оповідала відьма. — І така та мелодія дивна, що не знаєш, чи танцювати, чи горювати разом із нею... — говорила Алтеда, крокуючи з боку в бік по каюті. Раптом вона взяла до рук край шлейфу мантії і двічі різко повернулася. Мантія перетворилася в розкішну смарагдову сукню з довгими рукавами, срібною оздобою внизу і ще довшим, ніж до того, хвостом.
 — Ого! — сказали в один голос Анна й Вікторія.
 — Знаєте, — зауважила вражена Ельза, — у Вас з нашими капітаном є одна спільна риса — любов до срібно-смарагдового, — сказала вона, і всі троє засміялися. На палубі стало чутно голосні звуки й завивання вітру — шторм все ближчав і ближчав. Було неспокойно.
 — Якось у день літнього сонцестояння зла відьма потопила цілих сім кораблів, серед них був і той, благословенний яскравими вогнями... — продовжувала Алтеда.
 — Уклавши угоду зі злими духами, їй вдалося приручити вогні, сховавши їх у магічній кулі. Відважившись на цей крок, вона взяла на свою душу страшне прокляття, зруйнувати яке не вдалося жодному зі смертних.
 — А як же все тепер повернути? — схвилювалася Вікторія.
 — Як? — спитала Ельза.
 — Ключем до таємниці, очевидно, є сама чарівна куля... — міркувала відьма. — Але ж де тепер шукати мертві душі? Адже їх не повернеш... Відповідь очевидна — іти за тим, хто говорить з ними... Летіти назустріч долі на крилах Північного вітру! Як вам таке? — поцікавилася Алтеда.
 — І що ж буде потім? — тихо запитала поблідла Анна.
 — Потім? Одному лиш вітру відомо... — тут розповідь Алтеди перервав звук скрипки. Хтось грав на палубі хижену мелодію.
 — Це капітан, — пояснила Ельза. — Він любить пограти.
 — Перед штормом особливо гарно виходить. Ходімо послухаємо? — докинула Анна.
 — Як? — завередувала Вікторія. — Це ще не кінець казки!
 — Я ще не придумала кінець, — зізналася Алтеда. — Ходімо, обожною дивитися, як над морем збираються грозові хмари.
 Вони вийшли назустріч прекрасній мелодії.
 Там, на палубі, стояв молодий капітан, а скрипка в його руках відбивала смарагдове світло вітрил у призахідних вечірніх сутінках.
 — Невже моя сестра Вас відпустила? — здивувався Артур, зненацька урвавши гру. — Я думав, сестро, що ти замучила Алтеду ще по дорозі в Іміріці. Хіба ні?
 — Ой, можна подумати, я вам тут так набридаю! — насупилася дівчинка.
 — Та ти і мертвому набриднеш! — докинув юнга, що стояв за їхніми спинами. Артур лише посміхнувся у відповідь.
 — Ще невідомо, хто кому допік! Тікай, Марку, тікай

чимдуж, а то я знову тебе зараз за борт викину! — розсердилася Вікторія і вихором побігла до нещасного Марка.

— Неправда, я тоді сам скочив! — вигукнув він, кинувшись навтьоки у протилежний від неї бік.

Всі розсміялися, дивлячись, як відчайдушно Вікторія намагається схопити за комір на три голови вищого за неї хлопця, тільки пан Ніколас стояв, похмуро дивлячись у бік грозового горизонту.

— Ніколасе! А зіграй нам щось веселе, дуже вже хочеться танцювати! — бадьоро сказав Артур, кинувши йому скрипку. Той швидко її зловив, зненацька відволікшись від роздумів з виразом обличчя, який наче промовляв: «Браво, друже! Більше «вдалого» моменту не придумаєш!»

Той не звернув уваги на його німий протест і лише тихенько докинув:

— Не будь занудою.

Врешті Ніколас заграв.

— Можна Вас запросити на танець? — звернувся він до чаклунки, подавши їй руку.

— Погоджуйтеся, пані! Сам капітан запрошує! — защебетала Анна. Алтеда не стала відмовлятися, тільки посмінулася і подала руку у відповідь.

Капітан і чаклунка закружляли по палубі...

— Я вже років двісті не бачила Артура і Вікторію у такому гарному настрої, — міркувала Ельза. — Вона теж мені подобається, ця чаклунка, її доброта та мудрість... Вона найкраща з усіх, кого ми зустрічали...

— А мені ще її сукня подобається... — замріяно мовила Анна, спостерігаючи за їхнім танцем.

— Анно! Ти нестерпна!

— А що? Гарна сукня. Де вона таку взяла? — не вгавала дівчина.

— Що Вас все-таки привело до цих берегів? — спитав відьму капітан, користуючись моментом.

— Я — відьма вітрів, капітане, і все життя прямую за вітром. За голосом духів та привидів... Я шукаю привида, — відповіла чаклунка.

— Про що Ви, Алтедо? — здивувався хлопець.

— Один день на землі, десять років у небі. Стара, як світ, легенда... Я пливу до Емаралду в пошуках корабля-привида.

— Он воно що. Ви, певне, уже здогадалися, хто ми такі, — сказав капітан, поглянувши в очі зеленоокій відьмі. — Вам не потрібно шукати корабель-привид, Алтедо, Ви вже на його борту. Ми самі знайшли Вас...

Мелодія урвалася... Грозові хмари нависли просто в них над головами і озивалися зловісним клекотом. Море кипіло. Вітрила запалали ядучим смарагдовим світлом.

Хлопчик-юнга підійшов до Ніколаса і тихесенько сказав:

— Земля. Прямо по курсу Емаралд.

— Чому так тихо? — втрутився Артур.

— Вибачте, капітане, — боязко мовив юнга, — поблизу може бути Ваша сестра, якщо вона мене знайде, то мені вже тут не схватися...

— Всі по місцях! — скомандував Артур. — Курс на північний берег!

На кораблі почалася метушня, ось-ось піде дощ, і над Емаралдом підніметься пекельний шторм.

— Уже двісті років наші душі приречені блукати між світами на кораблі-привиді, — продовжував капітан розмову з чаклункою. — Життя усіх, кого ви тут бачите, трагічно урвалося два століття тому в день літнього сонцестояння з вини Вашого далекого предка. Ми бачили багато чаклунок до вас... І жодна з них не була гідна навіть вашого мізинця. Окрім однієї жінки на ім'я Магда, що я її зустрів у порту Грімо десять років тому. Вона щиро погодилася допомогти нам, проте злі сили стали їй на заваді по дорозі до

проклятого Емаралду. Як бачите, всі таємниці цієї історії не знаю навіть я. Так загинула ваша мати... Скажіть, пані, тепер куля у Вас? Чи не так? — спитав Артур.

— У мене, — відповіла Алтеда, вийнявши з правого рукава сукні знайому кришталева кулю, що зненацька почала яскраво світитися, так само, як вітрила судна. Вона передала її капітану, і він почав роздивлятися фіолетово-смарагдовий дим.

— Я здогадалася про вашу таємницю, ще коли відчула, що вітер змінився... Шторм переслідує вас усюди. Ось чому за мною слідує Північний вітер. Ось чому над Емаралдом постійні бурі. Ви там чекали на мене.

— Так. Ми часто за Вами спостерігали, коли подорожували. Я, як і Ви, живу за волею вітру. Куди віє він — туди лечу і я. Коли женешся за тіннями минулого, будь-який вітер попутний. Залишається лише сподіватися на щасливе закінчення. Адже врешті-решт усе колись закінчується — це найпрекрасніша істина на світі.

— Але кінець цієї історії затягнувся, — зітхнула чаклунка. Ви ж бачили ту відьму, що прокляла вас? Чому ж тоді Ви так довіряєте мені? Може, я така ж, як і вона? — запитала дівчина.

— Я її не бачив, — зізнався капітан. — А от пан Ніколас мав нещастя навіть помірятися з нею силами. Оті шрами на обличчі вона йому залишила. На довгу пам'ять, як-то кажуть, — гірко всміхнувся він. — Чому я так впевнений у Вашій доброті? Ох, повірте, за двісті років я набачився всякого. Я розуміюся не лише на чарах, я розуміюся на душах. А душа у вас — щира, відкрита, не споганена темною магією.

— На цій душі важкий тягар — прокляття... — засумувала чаклунка.

— Ви не єдині такі в своїй журбі. Я, Вікторія, Ельза, Анна, Ніколас, Марк та інші матроси теж несуть тяжку і несправедливу кару, — розповідав він, спостерігаючи за тим, як швидко працювали моряки. Розмовляли. Сміялися. Такі красиві... Такі молоді... Хіба ж їх можна назвати мертвими?

— То покладемо край усьому. Як я можу розірвати це прокляття? — рішуче мовила відьма.

— Алтедо, — тяжко зітхнув юнак, — тут не все так просто... Щоб розірвати прокляття, потрібно розбити кулю об Відьмину скелю. Саме в цей день, до заходу сонця. Вогні, що звільняться з кулі, покажуть у небі дорогу до воріт Едему. Корабель візьме правильний курс. Наші душі нарешті стануть вільними. Але Ви... Що буде з вами — загадка. Цілком можливо, що...

— Я помру, — закінчила фразу чаклунка.

— Відьмина скеля! — пролунав голос Ніколаса.

— Кидайте якір поблизу, — скомандував капітан.

— Зрозумійте, Алтедо, я не в праві навіть просити вас про це... — говорив далі Артур. — Ви і справді найкраща представниця свого роду. І можете пишатися цим. Я просто мав сказати вам правду. І сказав. Вибір за вами.

— Братику, братику. Прошу тебе, тільки не вона! — благала Вікторія, що вискочила з-за бочки, яка стояла поруч. Вона, певно, підслуховувала їхню розмову. — Це ж я знайшла Алтеду! Вона така гарна, така добра до мене! Братику, любий, давай повернемося пізніше. Через сто років, через двісті. Нам однаково, а вона ще жива. Я не хочу, щоб вона раптом загинула такою ж молодою, як і ми усі! — з очей дівчинки покотилися сльози.

— Вікторіє! — заспокоював її Артур. — Я й не думав нікого примушувати. Алтеда сама вирішить, як буде краще для неї. Алтедо, — звернувся він до відьми. — Ось Ваш берег. Ви вільні.

Чаклунка поглянула на знайому їй зловісну скелю. Навколо вирував чорний шторм. Судно мало б давно рознести на тріски, але натомість корабель ніби застиг на воді

перед Емералдом.

— Ви справді не зобов'язані цього робити, пані, — підійшла до них Ельза.

— І знаєте, мені, певно, буде таки спокійніше, якщо не зробите. Ох, капітане! — схопилася Анна. — День спливає. Сонце схиляється. Вже час.

Алтеда так і не змогла зрозуміти, як вона на затагнутими темними хмарами небі побачила сонячне проміння.

— Вже час... — мовив Артур. Відьма ледве зрозуміла його слова. Навколо лютував злий Північний вітер.

— Я вибираю долю собі сама, — сказала Алтеда, міцніше стиснувши кулю в руці.

Вона зійшла на берег. Там, як і кілька днів тому, вирувала розбурхана стихія. Чорний туман вкрив побережжя... Алтеда піднімалася на вершечок скелі. Туман, наче вуж, плівся її слідами.

— То, кажете, Ви не використовуєте темну магію? Аякже! Відьма! Відьма! То вона накликала шторми на Емаралд! — Закутавшись у плащ, на пагорбі між двома лісами, посеред тої стежки, якою колись ішли до міста Ханс і Алтеда, стояв, зіщулюючись, чоловік і бурмотів злі слова собі під ніс. — Я ж обіцяв, вона поплатиться! З-за дерев вийшли троє у військовій формі та приєдналися до нього.

Це були офіцери з міста.

— Бачите? Ви це бачите? — гарячково говорив він і заходився злим сміхом. — Відьма! Темна відьма! — крикнув чоловік і кинувся вперед.

— Не поспішайте так, графе, — зупинив його один з військових. — Цього мало, щоб її стратити...

— А скільки ще чекати? Вбийте її! Чим скоріше, тим краще! — лютував граф.

Тим часом Алтеда підійшла до самого краєчку скелі, кинула спокійний, навіть холодний погляд на палубу корабля внизу й заплакані обличчя Анни та Вікторії, що стояли там, і мовила:

— Хай все це скінчиться. Я вибираю долю собі сама!

Чаклунка щосили кинула кришталеву кулю об землю. Дрібні друзки розлетілися по боках краплями крижаного дощу, смарагдово-фіолетовий дим розсипався яскравими згустками світла, що піднялися увись. Чорний горизонт прорізали останні промені червоного західного сонця. Чаклунка міцно заплющила очі...

А коли відкрила їх знову, то побачила напівпрозору тінь розкішного колись корабля, що піднімалася в небо, де світилася біло-зелена вервечка чарівних вогнів святого Ельма. Едем відкрив свої брами мандрівникам-привидам. Величезні хвилі ставали перед Алтедою водяними стінами. Вона ж була спокійна і непорушна навіть тоді, коли палуба корабля зрівнялася зі скелею і Артур протягнув через борт їй свою руку, що сковзнула і розтала, як вода між її пальцями. Це вже всього лиш тінь....

— Прощай, Алтедо! — його голос луною задзвенів над берегами Емаралду. Прозорі обличчя привидів сяяли щастям, Вікторія усміхалася, пригорнувшись до Анни. «Тепер її спокою ніщо не потривожить», — тихенько мовила вона.

— Прощайте... — відповіла Алтеда і ще довго стояла там непорушно, дивлячись, як розтає силует корабля у захмареному небі, де сяяли зелені вогні.

— Ну, цього вам мало? Вона змовилася зі злими силами! — говорив сердитий граф, спостерігаючи картину в небі. До пагорбів зійшовся вже чималий натовп до смерті наляканих міщан. — Чого чекаєте? Не ми, то вони уб'ють її! — сказав чоловік, вказавши рукою за спину.

— Вперед! — скомандував один з офіцерів, стиснувши в руці револьвер.

Небеса роз'яснилися малиново-фіолетовими вечоровими барвами... Північний вітер знов затужив своєю печальною скрипкою. Він шепотів Алтеді про далекі береги, незабутні краї, тепло прекрасних Едемських садів, що хо-

валися за хмарами. Вітер кликав її з собою: «Алтедо!»

Відьма обернулася обличчям до міста. Темні ліси Емаралду. Хатинки на вересових пагорбах. І люди, що стояли поруч, за кілька десятків кроків. ... Глухий постріл. Краплі крові на смарагдовій мантиї... Чаклунка похитнулася, ступила останній крок назад. У прірву. Мертве тіло каменем полетіло вниз, назустріч голосному клекоту холодних морських хвиль.

Мелодія Північного вітру урвалася...

Хтось незнайомий вже вдруге постукав у двері Кристофа. Відчинивши, він побачив на порозі сувій пергаменту, перев'язаний смарагдовою стрічкою.

— Це знову вам, пане Ханс, — простягнув він послання старому рибалці.

— Звідки це прислали? — здивувався Ханс.

— З ваших країв, певно.

— З Емаралду? Емаралд... — протягнув старенький, розгорнувши пергамент. Папір зацвів чорним чорнилом. Карта острову. — Алтеда! Вона таки зуміла! — зрадів він.

У вікно, край якого сидів, згорбившись над аркушем, рибалка, увірвалася біла голубка. До лапки у неї був причеплений білий клаптик. Ханс відчепив його і підійшов ближче світла, недобачаючи літер у вечорових сутінках. Нерівним, кривим почерком, що розпливався мокрими плямами від пролитих над листом сліз, там було виведено:

«Алтеду забрав Північний вітер... Її більше немає. Я покидаю Емаралд негайно.

Берта»

«Це не може бути правдою... — прошепотів Ханс, схпившись за серце. — Як же так?»

— Дядьку, дивіться, погляньте, що там у небі. Ідіть сюди! — покликав його Кристоф.

Старий рибалка неохоче вийшов надвір. Коли ж він придивився до далекої лінії горизонту, його очі заблищали від сліз.

— Це диво! — вигукнув Ханс, звернувши погляд у темні хмари. — Прекрасне диво...

Північний вітер гуляв просторами Атлантики, співаючи свою прощальну пісню перед тим, як повернутись у теплі Едемські сади. А вгорі, у далекій темній висі сяяли, переливаючись дивними райськими барвами, потойбічні таємничі вогні — вогні святого Ельма...

Людмила Лаврентьєва

Кішка грається з дитиною

Яка височенна трава на цих незайманих безкрайніх луках! Маленькій дівчинці по плече. Продираєшся крізь міцні стебла — тільки голова над зеленим килимом стирчить. Як на річці, коли люди плавають.

Селяни іноді приходять сюди накосити трави худобі. Саме тому батьки суворо забороняють дітям бігати на ці луки: «Не помітить вас косар, зачепить косою — як не вб'є, то покалічить!» Та Інея, хоч була ще дитиною, але вже розуміла, що траву косять скраю, і якщо забратися далеко-далеко, то жоден косар не дістане. Та й не так часто вони ходять — в селищі худоби небагато. А головне, чого їй боятися, коли з нею сама Велика Кішка, богиня-покровителька їхнього селища?

Інея знайшла місце, де трави було менше, і сіла на землю, обхопивши руками коліна. Підвела голову — листя закривало півнеба. Темнувало і трохи страшно.

Поруч зашаруділа трава, і з-за стебел визирнула чорна котяча голова.

— А я сховалась, — похвалилась Інея.

Проте чомусь їй було не до жартів.

— Велика Кішко, мені страшно! — поскаржилась дівчинка вже зовсім іншим голосом.

— Великий Ведмідь знову хоче вкрасти собі сонце, — відповіла Кішка, стурбовано подивившись на небо.

— Буде бій?

— Ще й який! Біжи, Інеє, додому — гроза буде сильна. Ведмідь цього разу ще упертіший, ніж звичайно. Бачиш, скільки хмар насувається? Мабуть, Вовка на допомогу покликав. Тікай!

Інея, як могла швидко, продиралась крізь високі трави. Та все одно було повільно! А небо вже добряче затягнуло хмарами...

Велика Кішка опинилась поруч:

— Сідай на мою спину.

І коли дівчинка невміло всілася на неї, Кішка кількома величними стрибками по траві здолала всю ту відстань, яку пройшла Інея, продираючись у цей потаємний куточок. Мить — і ось вони вже на дорозі до села.

— Тепер біжи!

А сама Кішка стрибнула просто в самісіньке небо, і над світом проревіло її грізне, страхітливе гарчання.

Інея щодуху побігла додому, однак до початку дощу не встигла. Певно, Велика Кішка занадто сильна рвонула кігтями хмару-сітку, бо на землю раптом як трусонуло важеними краплями!.. На дівчинку ніби хто відро холодної води вилив, і вона побігла ще швидше, щоб зігрітися.

Щойно Інея переступила поріг дому, мама накинулась

на неї зі своєю звичною роздратованістю:

— Ти де була?!

— Я... гуляла.

— Де, питаю! Точно десь далеко, раз змокла! Хіба я не казала гуляти поблизу дому?! Хмари так довго збирались — це ж звідки треба було вертатись?!.. Чи не на луки знов бігала?

— Я була не сама! — відповіла Інея, зрозумівши, що брехати немає сенсу.

— А з ким же? — А що дівчинка вагалась, чи казати правду, то мама знов гримнула: — Я тебе чи не тебе питаю?!

— Зі мною була Велика Кішка.

— Інеє, ну що за вигадки? Вже краще б сказала правду, з ким зі своїх друзів ти бігаєш гратися на луки. Навіщо спихати свою вину на богиню?

— Я не спихаю. Я справді була з Великою Кішкою.

— Не мели дурниць! Коли ти така розумна, то поясни: як би це Велика Кішка покинула сонце, щоб воно само закотилося небом бозна-куди? Усі ж знають, що Велика Кішка щодня котить сонце тим самим шляхом, щоб рівно світило воно рослинам, тваринам і людям. То як би вона спускалась до тебе на землю?

— А вона мені про це розповідала! — Інея була щаслива, що випала така нагода довести свою правду. — Вона штовхає сонце, і воно котиться якийсь час само. Тоді Велика Кішка зістрибує на землю. Трохи побуде — і знов назад. Ще раз штовхне, ще раз зістрибне, і так завжди.

Мамі аж мову відібрало, коли вона це почула. Ну й вигадка! Аж лячно! Велика Кішка не гнівається на дітей, коли ті про неї фантазують, вигадують якісь пригоди... Але щоб отак перекидати дійсність, заявляти, що Кішка кидає свою роботу? Хоч би Кішка й справді не розгнівалась. Треба порадитися зі служителями богині, що робити з вигадками Інеї.

Дівчинка не помітила маминого збентеження, тож була задоволена. Нарешті мама повірила, що вона каже правду!

— Гарзд, — сказала мама після деяких роздумів. — Нагулялась — тепер допомагай. Будемо готувати сунічні мішечки.

Інея спробувала приховати своє невдоволення, бо любила лише їсти їх, а готувати не любила. Сунічні мішечки — то така страва. Спочатку робиться тісто, яке розкочується в млинець, потім від цього млинця відриваються шматочки, у які загортається по кілька суніць. А потім мішечок заліплюється, і лишається його зварити. Вони такі смачні! Але так довго й нудно готуються!

Ліниво розкатуючи тісто, Інея весь час позирала у вікно. Гроза не вщухала. «Важкий бій у Великої Кішки, — думала дівчинка. — Мабуть, сьогодні й не закінчиться». Але Інея точно знала, що Кішка все одно докотить сонце своїм щоденним шляхом. Колись Інея часто думала: а що, як одного разу Великий Ведмідь перемаже? Що тоді буде? Сонця не стане? Та Велика Кішка запевнила її, що такого не буде: вона значно сильніша за Ведмеда, а він такий дурнуватий, що ніяк не може цього збагнути.

— Щось ти, Інеє, зовсім розлінилась, — зауважила мама. — Раніше тебе тільки поклич мішечки готувати, а тепер тільки й знаєш, що їсти їх. А ліпити — то так мляво! Якраз до завтра зготуєш.

— Ну й що?

Мама лише головою похитала. Щось дивне відбувається з дитиною. Може, вона просто дорослішає, хоче бути більш самостійною, тому й бешкетує — але тоді до чого тут Велика Кішка?

Пізно ввечері Інея лежала в ліжку і дивилась у вікно. Гроза скінчилась давно, а дощ все лив і лив.

«Велика Кішка знову перемогла, — думала дівчинка, — але Ведмідь наплив стільки сіток із хмар, що вона й досі їх рве».

Було трохи сумно.

— Мамо, ти спиш? — спитала Інея в темряву.

Відповіді не було. Дівчинка зітхнула. Вона хотіла про щось спитати, але вже за мить передумала.

«Чого мені не спиться? — не могла зрозуміти Інея. — Може, покликати Велику Кішку? Але ж вона певно дуже зайнята, ще он скільки хмар треба розірвати...»

Вона перевернулася набік, і тут у вікні щось дряпнуло. Інея повернула голову — Велика Кішка спускалась із вікна на підлогу. Дівчинка зраділа і сіла на ліжку.

— Велика Кішко, ти до мене? — спитала вона радісно, але тихо, щоб не розбудити маму.

— Аякже! — Кішка підійшла до ліжка, і Інея побачила, що її лапи і спина мокрі.

— А хмари?

Кішка зітхнула:

— Втомилась я їх рвати. Ось перепочину і знову піду...

— Знаєш... — несміливо почала Інея, — мені здається, що зі мною щось відбувається.

— Що саме?

— Мені от зовсім не хочеться спати, хоч уже пізня ніч. Чому це так?

— Я знаю, — сказала Кішка. — Це тому, що вдень я так і не розказала тобі якусь історію...

— То ти розкажеш? Заразом і відпочинеш.

— Ну добре, слухай...

І Велика Кішка розповіла про свою останню пригоду, як вона покарала нічного злочинця.

Сталось це, за її словами, у далекому селищі, назву якого Інея все одно не запам'ятала. Один чоловік намірився помститись своєму рідному брату, з яким посварився. Вирішив уночі спалити йому щось у дворі.

Отож він узяв паклю, кресало і шматок м'яса, зварений на снодійних травах. Коли братів собака загавкав на чужого, що крався попід парканом, злочинець кинув йому м'ясо. Пес з'їв і заснув. Чоловік вже готовий був розпочати свою лиху справу, та тут, гавкаючи на все селище, до нього примчав його власний пес. Захвилювавшись, злодій облишив свої наміри і побіг додому, бо думав, що там щось скоїлось...

— А що в нього сталося? — спитала Інея.

— Та нічого, то я примусила його собаку побігти за ним і відволікти від злочину.

— Треба було його покарати!

— Якби він все одно скоїв злочин, я б покарала. А раз послухався, то не треба. Може, ще подобришає. Ну, мені вже час іти.

— Добре, — згодилась дівчинка.

— На добраніч, Інеє, — і Велика Кішка вистригнула у вікно.

Зранку мама пішла на торг, купити дещо, а Інею залишила на господарстві.

— Дивись, нікуди не йди! — суворо попередила вона. — А якщо раптом з'явиться Велика Кішка і знову поведе тебе на луки, то скажи їй, що я тобі заборонила виходити з дому.

— Добре, мамо, — пообіцяла Інея.

Вона якраз гадала, що сьогодні Велика Кішка точно не прийде, адже вже була у неї вночі. Хіба що на хвилинку забіжить, провідає.

Торг відбувався по два-три дні на тиждень за селищем. Однак мама Інеї поминула його і повернула ліворуч — на дорогу, що вела до храму богині. Галас торговців лишився позаду.

Храм Великої Кішки. Місце просте, трохи похмурі і

водночас врочисте. Ось звичайний кілчастий паркан. Доцяті ворота. Обабіч них — дві котячі статуї, вирізьблені з дерева. Вклонившись їм, жінка розчинила ворота і увійшла на храмове подвір'я.

Порожньо тут і ніби аж прохолодно. Не знати чому, жінка страшенно злякалась. Вже хотіла вертатись, та вирішила все ж довести справу до кінця, виконати свій намір.

Їй потрібен був хтось із служителів Великої Кішки. Де ж їх тут шукати? До самого храму йти страшно. Він чорний, а вікна жовті, як очі Кішки, а на стінах блакитні смуги, що символізують блискавиці — силу небесної богині. Коли сюди приходять люди на свята, храм, у загальній урочистості, виглядає навіть гарно. А зараз — моторошно. Ні, краще піти до помешкань служителів — їхні хижки трохи осторонь.

В їхньому селищу служителів було троє: двоє чоловіків і жінка. Вони щодня молились богині і приносили їй жертви. Часом з'являлись у селищі з повідомленнями від самої Великої Кішки, але то була рідкість.

Окрім того служителі багато допомагали людям, тому цілком могло бути, що всі вони зараз зайняті. Але мамі Інеї конче треба було з кимось із них поговорити. Найбільше хотілося з жінкою — здавалось, що вона краще зрозуміє, які труднощі виникли в їхньому домі.

Поки вона вагалася підійти ближче до хиж, з однієї вийшов немолодий чоловік з великим глеком в руках. Побачивши незнайомку, він рушив просто до неї. «Старший, — впізнала жінка. — Ну все, відступати нікуди».

Тим часом чоловік наблизився до неї:

— Чим я міг би вам допомогти?

— Я б хотіла поговорити зі служителькою Великої Кішки.

— Кіано! — гукнув чоловік, повернувшись до хиж. — Вийди, до тебе прийшли!

І пішов далі у своїх справах, втративши цікавість до гості.

З хижі вийшла молода жінка, вдягнена, як проста селянка — тільки на голові, як і у всіх служителів Великої Кішки, блакитно-чорна стрічка.

— Ви до мене? — спитала вона, привітно усміхаючись.

— Так. Я хотіла поговорити з вами про свою дочку.

— То ходіть в будинок.

Хижа виявилась ще убогішою, ніж будь-який будинок звичайних селян. У невеличкій, одній-єдиній кімнаті, тільки й добра було, що стіл, пара стільців та лава біля стіни.

— То що з вашою дочкою? — спитала служителька, запросивши гостю сісти.

— Розумієте, вона фантазує про Велику Кішку не зовсім шанобливі речі...

І жінка розповіла усе, що чула від Інеї про її нібито спілкування з богинею. Служителька, вислухавши гостю, спохмурніла.

— Я не думаю, що це надто страшно, — сказала Кіана, коли жінка закінчила свою розповідь. — Дитячі фантазії, хай навіть дуже нахабні, Велику Кішку не обходять. Мати-мете більше клопоту, якщо до неї справді приходять богиня. Із цим уже ні ви, ні ми нічого не вдіємо.

— То що ж робити? — злякалась жінка.

— Нічого, я вже сказала. Єдине, з чим можу допомогти, то це спробувати з'ясувати, чи насправді ваша дочка дружить з Великою Кішкою, чи це тільки її вигадки.

— І як же?

— Я помолюся богині, щоб відкрила мені свою волю стосовно дівчинки. А ви тим часом поспостерігайте за дочкою. Є деякі ознаки, за якими видно, що людина спілкується з богинею. От наприклад... Є у вас статуя Кішки перед будинком?

— Аякже!

Могла б і не питати. Такі статуї на ганках були у кожного, бо така традиція.

Кіана продовжила:

— Якщо вона справді знайома з Великою Кішкою, то буде кланятися статуї недбало, а може і зовсім забути про цей звичай. Навіщо вшановувати статую, коли поруч жива богиня?

— Та вона вже вклоняється не дуже шанобливо, — замислено сказала мама.

— Нічого їй не кажіть і не робіть, поки не з'ясується правда! — суворо попередила служителька.

Інея нічого не знала про материн візит до храму. Та власне, й без того мала багато неприємностей.

Вона все частіше страждала від безсоння. Спершу думала, що їй не вистачає казок на ніч — вони діяли, як справжні коліскові. Мама не розповідала їх уже давно. І Велика Кішка теж приходила не щовечора. Інея мучилась, але не нарікала.

А згодом помітила, що й після казок їй не спиться. Вона по півночі могла крутитись у ліжку, мріючи то про одне, то про щось інше... А на ранок, коли незадоволена мама не без труднощів будила доню, Інея вже нічого не пам'ятала із нічних мрій.

Стосунки з мамою псувалися на очах, бо дівчинка ставала дратівливою.

— Це тебе Велика Кішка вчить матері грубіянити?! — якось гримнула мама на дочку.

Інея ледь не заплакала:

— Ні...

Їй було прикро, що мама такої думки про її подругу, яка, до того ж, богиня. За кілька ночей, коли Кішка знову прийшла розказати їй на ніч щось цікаве, Інея поскаржилась на мамині слова.

— Я не знаю, чому, але я постійно на неї злюсь, — плакала дівчинка. — Я, звичайно, люблю свою маму, але не можу з нею не сваритися. Чому так?

Для богині в тому не було нічого нового.

— Просто ти дорослішаєш, а мама цього не помічає, — пояснила вона. — Батьки ніколи не помічають, як їхні діти стають дорослими.

— То треба їй сказати!..

— Не треба.

— Чому?

— Бо ти її злякаєш. Батьки рідко бувають готові до того, що їхні діти стають дорослими. Якщо вона злякається, ваші стосунки ще більше погіршаться.

— То що ж робити?

— Нічого, просто трохи потерпіти. А я її переконаю, що з тобою все гаразд.

— Добре, — радо погодилась Інея.

І з того дня вона з нетерпінням чекала, що зробить її подруга — Велика Кішка.

У храмі богині панує напівморок. Служителі, молячись біля статуї Кішки, завжди пильно вдивляються в її очі — чи не спалахнуть вогнем? Це знак, що богиня зараз відповість на молитву. Найкраще, коли спалахи будуть зелені — значить, Велика Кішка в доброму настрої. А погано, якщо очі раптом загоряться червоним — тоді чекай гніву богині.

Кіана вже котрий тиждень благала свою покровительку звернути увагу на дівчинку, яку звать Інеєю, та відкрити свою волю щодо неї. І нарешті саме сьогодні служителька під час цієї молитви побачила, що очі статуї загорілись зеленим.

Кіана мовчки вклонилась — не годиться говорити щось, не дочекавшись слів богині.

В храмі ніби ще більш потемнішало, і замість статуї

перед очима служительки ворухнулась котяча постать. Зелені очі суворо поглянули просто на Кіану.

— Отже, дівчинка Інея, — чи то сказала Кішка, чи спитала.

— За неї турбується її мама.

— Так, я знаю. І не дарма. — І по паузі продовжила: — Інея — зовсім не проста дівчинка. Вона допитлива й непосидюча. Такій потрібні пригоди, мандри, пізнання світу, а в цьому спокійному селищі під опікою надто турботливої мами вона просто змарнує життя. Тому я готую Інеї іншу долю. Кіано, ти підеш до її мами і скажеш, що я займаюся її дівчинкою, хай Інеєні дивацтва її не хвилюють.

— Чи повірять? — Кіана тихо висловила сумнів.

— Ти скажи, а я за деякий час сама дам знак. І не тільки Інеєній мамі, а взагалі всьому селищу. Повірять.

— Я все виконаю, — Кіана схилила голову, і після того видіння зникло.

Візит служителів Кішки до когось із селян додому — подія неабияка. Тож чи варто казати про те, як схвилювалась мама Інеї, коли просто в їхнє подвір'я зайшла Кіана.

— Для мене це велика честь, прийняти вас, — заторохтіла вона у відповідь на привітання, чомусь ніяк не здогадуючись запросити гостю в дім і пригостити.

— Я принесла вам слова самої Великої Кішки! — урочисто сказала Кіана.

Мама миттю замовкла. А Інея, що все те бачила й чула з-за дверей, зраділа:

— Велика Кішка заступилась за мене!

— Наша богиня справді піклується про Інею, — продовжила Кіана. — І скоро виявить свою волю щодо дитини!

Обидві — і мама, й дочка — спохмурніли.

— Не хвилюйтесь за неї, — вже звичайною, не врочистою мовою сказала служителька. — Велика Кішка дуже добра і нічого поганого дитині не зробить. Отже, її воля може бути лише благою.

— Так, так, — мама нарешті отямилась і почала дякувати, але дуже невпевнено.

А Інея засмутилась з іншої причини. Вона раптом збагнула, що Велика Кішка приходить до неї дедалі рідше. Після візиту служительки у дівчинки з'явилося відчуття, що вже зовсім скоро в її житті щось дуже-дуже зміниться.

Минуло два тижні. Велика Кішка жодного разу не прийшла до Інеї, і дівчинка плакала, думаючи, що залишилась без подруги назавжди. І навіть кликати не сміла, бо Кішка в останні візити кілька разів суворо попередила, щоб Інея не турбувала її дрібницями. А сум за подругою — чи дрібниця? Інея не знала і не хотіла ризикувати залишками добрих стосунків, з'ясовуючи це.

Навіть на луки дівчинка не бігала гратися. Що їй там робити самій? Нудно й нецікаво. Зате в неї з'явилась інша пристрасть — ліс.

Ліс — справжнісінькі джунглі трохи осторонь від селища — значно небезпечніший за луку. Там легко може зустрітися дикий звір або хижа змія. Інея була вже досить доросла, щоб зрозуміти це. Та що ж їй робити, як її туди тягне?

І вона випитувала в мами, які небезпеки бувають у лісі і як люди їх долають. Мама розповідала, не забуваючи щоразу додати суворо заборону туди потикатися. Інея й сама бачила, що всі засоби непридатні для маленької дівчинки. От спис, наприклад — його може взяти лише чоловік... І чому в неї немає тата?

Та одного разу ліс прийшов у селище сам.

Інея бігцем поспішала на торг, бо мама послала її дещо купити. На околиці селища раптом зауважила, що вулиця майже порожня. Спинилась, віддихалась. Щось сталося — о цій порі на дорозі до торгу завжди людно!

А наступної миті збагнула. Попереду коло дороги когось вистежувала кішка з джунглів. Справжня хижа кішка — велика, чорна, страшна! Інея з переляку вклякла на місці. Така якщо нападе, то й з'їсти може!

Дівчинка не зводила очей із хижака, тому навіть не помітила, як з якоїсь хати до неї вийшов старий кульгавий чоловік. Підійшов ззаду, тихо, щоб не привернути увагу кішки. Безпечніше було б лишатися в домі; либонь, вийшов лише тому, що побачив на дорозі дитину.

— Треба втікати, — прошепотів він дівчинці на вухо. — Ходімо, сховаєшся в мене...

Більше ніхто не встиг вимовити ні слова. Кішка побачила людей і кинулась до них зі страшним гарчанням.

Чоловік спробував відштовхнути дівчинку, але Інея чомусь — мабуть, з переляку — не зрозуміла цього і, ступивши крок убік, завмерла на місці, не зводячи з лютої нападниці широко розплющених очей. «Все, смерть мені. Велика Кішко, рятуй!» — подумала дівчинка без надії, з розпачем. От заплющити б очі, щоб не бачити гострих зубів і вогняних очей перед своїм обличчям... Та очі не слухались і стежили за кішкою — з дедалі сильнішим здивуванням.

Бо хижачка раптом спинилась напівдорозі і вступилась у дівчинку цілком мирно, аж лютий вогонь у її очах раптом згас.

Все це відбулось за кілька миттєвостей: щойно чоловік відштовхнув дитину, збираючись закрити її собою; щойно вона, замість відступити назад, ступнула вбік; щойно покликала Велику Кішку на поміч, а дика кішка спинилась. І враз Інея відчула у собі дивну незнану силу. І несподівано навіть для себе гукнула до хижачки:

— Іди геть звідси! Вертайся до лісу! Чого сюди прийшла!

І звірюка розвернувшись і слухняно побігла до лісу; Інея встигла відмітити в її очах розчарування.

Дівчинка ще трохи постояла, намагаючись згадати, куди й за чим вона йшла — з голови вилетіло. Зосередившись, не помітила, як навколо неї зібрались люди, і страшенно здивувалась, побачивши налякані й здивовані погляди односельчан. Виявилось, що багато хто бачив пригоду з вікон — люди чатували, чи не піде кішка геть, щоб можна було безпечно вийти з дому.

— Нічого собі! — чувся шепіт навкруги. — Дівчинка прогнала дику кішку! І та її зовсім не зачепила! Велика Кішка змилювалась над нами — послала нам охоронницю.

Хтось запропонував Інеї провести її додому. Дівчинка погодилась. Потім згадала, куди йшла, і злякалась: що скаже мама, адже вона не купила того, що треба було? А потім заспокоїлась, вирішивши, що поява дикої кішки — поважна причина, щоб повернутись додому, та ще й супроводі односельчан.

А за Інеєю таки справді йшов натовп, аж її мама, побачивши у вікно, перелякана, вибігла назустріч. Через галас довго не могла зрозуміти, що такого надзвичайного сталося, і як це стосується її доньки.

Розмов було по всьому селищу на цілісінький день. А ввечері сталась ще одна подія — до Інеєного дому завітала Кіана.

— Вітаю вас! — урочисто мовила вона ще від воріт. — Велика Кішка сьогодні явилась мені і повідомила свою волю. Дівчинка на ім'я Інея має переселитись до нашого храму і вчитися служити богині.

Інея з мамою, обидві вже втомлені, стояли у дверях. Цього разу мамі і не хотілось нікого запрошувати в хату, навіть служителів Великої Кішки.

А сама Інея зраділа, почувши цю новину. Її подруга зовсім не відцуралась від неї, а навпаки, наблизилась до себе! І як можна було подумати, що Велика Кішка зрадить?

— Інеє, я чекаю на тебе завтра вранці у храмі, — сказа-

ла наостанок Кіана.

Швидко минув цей незвичайний день. Мама намагалась поратись по господарству, та ніяк не могла зосередитись, настільки була схвильована. Та й Інеї цього разу працювалось не краще. Дівчинка з нетерпінням чекала ночі, щоб хоч трохи подумати про свою долю спокійно, а не в такій метушні.

Нарешті полягали спати. Однак сон не йшов до Інеї, і вона здогадувалась, що цієї ночі може не заснути взагалі.

Десь під землею котиться невидиме сонце, денна іграшка Великої Кішки, на своє місце, з якого вранці, як і завжди, почнеться гра. А де сама Кішка? Крізь зачинені віконниці не пробивається світлий промінь, отже з місяцем вона цієї ночі не бавиться. Не дивно! Адже в неї стільки справ.

Інея думала про те, яким тепер буде її життя. Ясно, що вже не таким, як досі було, і дівчинка не знала, радіти цьому, чи боятись, чи засмучуватись.

Раптом крізь вікно майнула тінь. Серце в Інеї радісно зойкнуло і замгло від страху розвіяти радість. Ні, нема причин їй розвіюватись — це справді Велика Кішка!

Інея сіла на ліжку, а Кішка з вікна вже зістрибнула на підлогу.

— Привіт, — сказала вона просто, як давній подрузі. — Тобі вже принесли новину?

— Так, — з деякою тривогою відповіла Інея. — Але я не знаю, що тепер зі мною далі буде.

— А що? Спершу навчись виконувати різні обряди. Людей лікуватимеш, погоду вгадуватимеш, а потім творитимеш...

— А навіщо?

Кішка поглянула на дівчинку із сумнівом:

— Як це — навіщо? Щоб допомагати людям! Хіба ти не хочеш?

Інея промовчала, замислившись. А справді, хоче вона чи не хоче?

Кішка, почувши лише мовчанку, продовжувала:

— А потім, як виростеш, пойдеш до столиці...

— А це навіщо?! — досить голосно вигукнула Інея і тут же прикусила язика. Почує мама — сваритиметься.

Хоча якщо вона нарешті побачить Велику Кішку... Та ні, навряд, бо коли б богиня хотіла показатись звичайній жінці, то вже зробила б це давно. До неї ж уже давно ходить.

— Спершу — щоб робити те саме добро людям, тільки вже в столиці. Там знаєш, як людей багато? Служителів постійно не вистачає. Але потім... — Кішка вмовкла, уважніше подивившись на дівчинку. Так, ніби сумнівалась, чи варто їй казати те, що збралась сказати.

— Що потім? — наважилась спитати Інея.

— Я дала тобі дар, який не давала нікому. Всі дикі кішки відтепер твої слухняні помічники.

— Як?!

— А хіба ти забула, як тебе кішка послухалась? Ось так. А ти знаєш, Інеє, де твій батько? І де взагалі всі дорослі чоловіки вашого селища?

— Пішли на війну з ворогом, — посмутнівши, відказала Інея.

— Отож бо! Попередня війна закінчилась, але ворог із землі Великого Ведмеда знову хоче наступати на нашу землю. Та я вже оборону її краще, ніж тоді. З усього краю збираю людей, хитрощі всілякі вигадую... От як з тобою. Поки ворог збереться, ще кілька років точно мине. Виростеш, будеш здоровою дівчиною. І хижі кішки тебе слухатимуться. Чоловіки у ворожі ряди не пройдуть, бо вб'ють їх, а про дівчину хто ж здогадається, що й вона воювати вміє? І таких хитрощів у мене багато, і всі різні.

— А якщо я не хочу воювати?

— Звичайно, не хочеш. Я ніколи не бачила, щоб маленькі дівчатка хотіли воювати. Але ж я тобі сказала, чим ти займатимешся в моєму храмі найближчим часом.

— А мій тато... — Інеї раптом перехопило подих. — Він ще живий?

— На жаль, ні. В тій війні загинуло багато людей.

Інеї вперше в житті захотілось, щоб Велика Кішка пішла геть. Дівчинка не любила, коли хтось дивився, як вона плаче.

— Я знаю, що ти думаєш, — продовжувала Кішка, не кваплячись іти. — Або ще подумаєш... Що де ж була я, богиня, чому допустила такі втрати і саму війну? — Вона помовчала: — Але оберігати людей від лих — не єдина і не найголовніша моя справа. Головне — я щодня мушу котити небом сонце, без цього вимре все живе. То вам, дітям, розповідають, що я бавлюся із сонцем — це казка. Насправді — важка щоденна праця. Ну та нічого, цього разу, коли вороги знов зберуться напасти, я оборону людей краще.

Інея чи й слухала, думаючи про своє.

— Тобі, мабуть, час спати, — сказала Кішка. — Не забувай, вранці тобі до храму. Слухайся Кіану та інших служителів. І не засмучуйся — тобі сподобається життя, що я для тебе влаштувала! Я точно знаю — зрештою, чи я не богиня?

І вона, попрощавшись, вистрибнула в вікно.

Минуло ще десь два місяці.

Інея стояла під якимось деревом, густо обплетеним ліанами. Перед нею бавилась обламаною сухою гіллякою молода дика кішка, що ще недавно була зовсім кошенятком. Інея приручила її дитинчам. З такою охороною в лісі можна нікого не боятись.

Сьогодні у неї був вільний день. Побувши в мами, Інея ненадовго пішла в ліс. Уже не вперше і вже не страшно.

Яка ж вона була вдячна Великій Кішці! Нове життя виявилось неочікувано цікавим, раніше Інея навіть мріяти про таке не могла. А як її почали поважати в селищі!

Крізь густе гілля дерев небо було ледь видно. Але Інея знала, що там угорі Велика Кішка котить сонце незмінним шляхом, і подумки дякувала їй за свою долю.

Аж тут помітила невеличкі зміни в природі... Інея вже добре вивчила прикмети, тому зрозуміла: скоро буде дощ. Могла б і не допустити його, але мала суворе попередження від Кіани — примусові зміни в природних явищах, навіть найменші — небажані і можуть мати погані наслідки. Нічого, Інея встигне добігти до храму. Зрештою, чи їй звикати бігати під дощем — хоч з лісу, хоч з луки?..

«Світ фентезі» №7-8

Обмежений тираж

Друкований повнокольоровий літній випуск

Українська міфологія у фентезі, будні надніпрянської відьми й таємниця гонимарника, репортажі із фестивалю Сіверських вікінгів й одеського Комік Кону, історія Джоан Ролінґ, захоплююча «Читальня» від Наталії Дев'ятко й Володимира Вакулєнка-К., а також багато чудових малюнків, що нам надіслали!

Охочі мати друковану версію журналу можуть придбати випуск за 25грн безпосередньо у членів редакції у таких містах як Київ, Чернігів, Вінниця. Також його можна отримати поштою у будь-яке інше українське містечко чи селище, включаючи пересилку вартість одного примірника складатиме 33грн.

Придбати в редакторів: **25грн**

Отримати поштою: **33 грн**

Для замовлення надсилайте листи на електронну скриньку:

svit_fantasy_buy@ukr.net

Нагадуємо, вартість випуску в редактора — 25 грн, поштою — 33грн (укрпоштою, оплата накладним платежем, тобто при отриманні). Якщо з'явиться можливість придбати СФ новою поштою чи ще в інших містах, про це буде повідомлено!

Для замовлення журналу, а також з'ясування всіх питань щодо придбання, надсилайте листи на електронну скриньку svit_fantasy_buy@ukr.net

Не забудьте вказати повне ім'я, адресу, контактний телефон і бажану кількість примірників.

Придбати журнал можна у зручний для вас час!

У наступному номері:

- **Форум видавців: територія фантастики**
- **Фантастична читальня Мангуста**
- **«Темна вежа» Стівен Кінг**
- **«Чарівник Земномор'я» Урсули ле Гуїн**
- **10 історій українських привидів**
- **Його Моторошність Лавкрафт**